

APSTIPRINU
AS “VIADA BALTIJA”

Rīgā, 2022.gada ____.

**AS „VIADA BALTIJA”
Degvielas uzpildes stacijas
Lubānas iela 150B, Dreiliņi, Stopiņu pag., Ropažu
nov., LV-2130**

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

**Rīga
2022**

Saturs

PIELIKUMU SARAKSTS	5
TEKSTĀ LIETOTO SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMI.....	6
IEVADS	7
1. VISPĀRĪGĀS ZIŅAS PAR OBJEKTU	7
1.1. paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums.....	7
1.2. informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums.....	7
1.3. paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums.....	9
1.3.1. darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika.....	9
1.3.2. tehnoloģiskie procesi un iekārtas.....	9
1.3.3. vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	10
1.3.4. objekta apsardzības sistēma.....	11
1.3.5. objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi.....	11
1.4. kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu.....	14
1.4.1. risku scenāriji.....	14
1.4.2. risku matricas.....	19
1.5. ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā.....	22
1.6. informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem.....	22
1.6.1. persona, kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.....	22
1.6.2. persona, kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.....	22
1.6.3. informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā.....	22
1.6.4. informācija par objektā izveidotajām reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.....	23
1.7. informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā.....	23
1.8. apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā.....	25
1.8.1. darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana.....	25
1.8.2. īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas.....	25

1.8.3. drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.....	26
1.9. avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums, norādot.....	26
1.9.1. kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus.	26
1.9.2. kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām.	26
1.9.3. informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama.	26
1.9.4. kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus.	26
1.10. informācija par pasākumiem.....	27
1.10.1. nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu.	27
1.10.2. saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā.	27
1.10.3. nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas.	28
1.10.4. nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams.	28
1.10.5. nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi.	28
1.11. detalizēts šādu būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts (ja nepieciešams, pievienojot atbilstošus attēlus).	28
1.11.1. evakuācijas pasākumi.	28
1.11.2. pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem.	29
1.11.3. sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze.....	29
1.11.4. alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana.	29
1.11.5. paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi.	29
1.11.6. preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	30
1.11.7. pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi.	31
1.12. apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei, norādot iekārtas, kas jāšargā vai jāglābj no avārijas ietekmes, kā arī avārijas izejas, pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļus un kārtību, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi, iekārtas vai objekti.....	31
1.13. resursi (arī materiālo rezervju, signalizācijas un citu drošības iekārtu, atbilstoši apmācītu darbinieku un citu pieejamo resursu) raksturojums, norādot.....	31
1.13.1. resursus, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā.	31

1.13.2. resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus.....	33
1.14. informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā.	33
2. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNĀ NORĀDA KĀRTĪBU, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI.....	34

PIELIKUMU SARAKSTS

- 1.pielikums. Karte ar objektu mērogā 1:10 000.
- 2.pielikums.Tehnoloģisko iekārtu shēma.
- 3.pielikums. Iespējamo avāriju seku maksimālā ietekme ārpus objekta.
- 4.pielikums. Objekta avārijas izejas un izveidojums teritorijā.
- 5.pielikums. Naftas produktu drošības datu lapas.
- 6.pielikums. Riska samazināšanas pasākumu plāns.
- 7.pielikums. Individuālo aizsardzības līdzekļu saraksts.
- 8.pielikums. Eko Osta un Energolukss līgums.
- 9.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.
- 10.pielikums. Uzņēmuma struktūra.
- 11.pielikums. Apziņošanas shēma.
- 12.pielikums. Ugunsdrošības instrukcija.
- 13.pielikums. Ēkas telpu eksplikācijas shēma.
- 14.pielikums. Instrukcija - bīstamo vielu noplūžu un to savākšana.
- 15.pielikums. Instrukcija - sprādziena gadījumā.

TEKSTĀ LIETOTO SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMI

AG - austrumu garums;
ZP – ziemeļu platums;
CAP - civilās aizsardzības plāns;
IAL – Individuālie aizsardzības līdzekļi;
DUS – degvielas uzpildes stacija;
GUS – gāzes uzpildes stacija;
NP – naftas produkts;
NMPD – Neatliekamā medicīniskās palīdzības dienests;
UH – Ugunsdzēsības hidrants;
AUATSS – Automātiska ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma;
SNG – Sašķidrīnāta naftas gāze;
VVD – Valsts vides dienests;
VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;
t/a – tonnas gadā;
t.i. – tas ir;
u.c. – un citi;
u.t.t. – un tā tālāk;
m. – metri;
m³ – kubikmetri;
m³/h – kubikmetri stundā;
m³/dn – kubikmetri diennaktī;
m/s – metri sekundē;
l/s – litri sekundē;
kW – kilovati;
mW – megavati;
Vjl. – virs jūras līmeņa.

IEVADS

Civilās aizsardzības plāns (turpmāk - CAP) ir izstrādāts saskaņā ar 01.10.2016 "Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma" 14. panta 4. apakšpunkta noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar 2021. gada 21. janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 46. "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" AS "VIADA BALTIJA", Lubānas ielā 150b, Dreiliņi, Stopiņu pag., Ropažu nov., LV-2130 degvielas uzpildes stacijai ir noteikts kā C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, līdz ar to CAP izstrādāts pēc 2017. gada 7. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 658. "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" IV. Sadaļu - paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plāna struktūra un tajā iekļaujamā informācija.

1. VISPĀRĪGĀS ZIŅAS PAR OBJEKTU

1.1. paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums.

Degvielas uzpildes stacija Lubānas ielā 150b, Dreiliņos, Stopiņu pag., Ropažu nov., LV-2130 ir A/S "VIADA BALTIJA" (reģistrēts 03.02.2015), Reģ. Nr. 40103867145, juridiskā adrese Alises ielā 3, Rīgā, LV-1046, struktūrvienība (turpmāk - Objekts). Objekta telpu kopēja platība 90,10 m². Kopējā apbūves platība 0,5429 ha. Zemes gabala kadastra apzīmējums 80960020372 (www.kadastrs.lv).

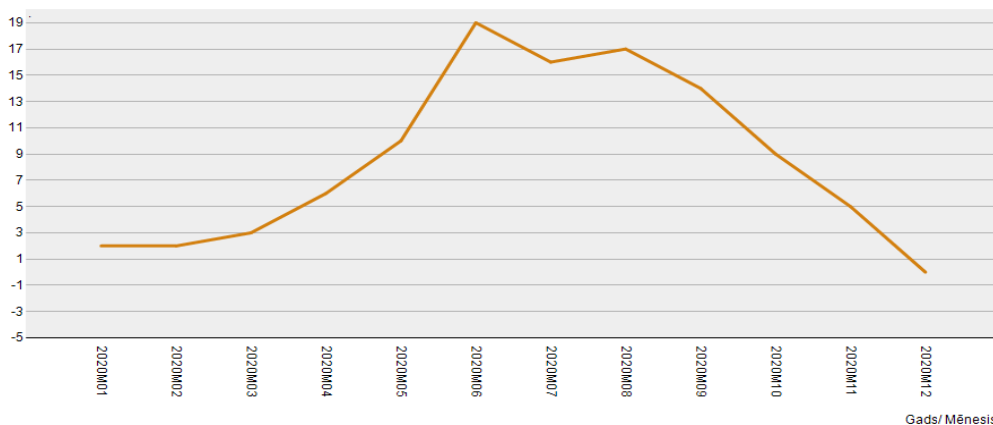
1.2. informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums.

Objekts atrodas Lubānas ielā 150b, Dreiliņos, Stopiņu pag., Ropažu nov., LV-2130. Ģeogrāfiskās koordinātes: 56° 94' 23.2" ZP un 24° 24' 11.3" AG. Objekta atrašanās vietu kartē skatīt civilās aizsardzības plānam pievienoto 1. pielikumu. Pēc ģeomorfoloģiskā iedalījuma objekta teritorija ietilpst Piejūras zemienē, Rīgas smilšu līdzenumā un raksturojas ar lēzeni viļņotu reljefu. Izpētes teritoriju veido vidēji rupja smilts, kura 0,8 -1,4 m dziļumā caurslāņo 0,2 – 0,3 m biezs putekļaina smilšmāla slānis.

Grunts sasaluma dziļums – vid. 25-70 cm, vislielākais 138 cm.

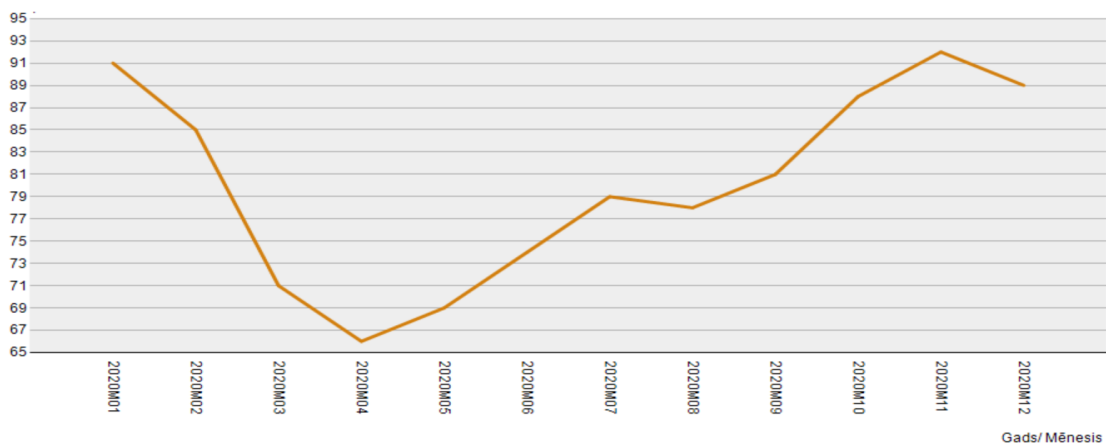
1. Diagramma ar gaisa vidējo temperatūru 2020. gada pa mēnešiem

Laika apstākļi Latvijā un atsevišķās Latvijas pilsētās

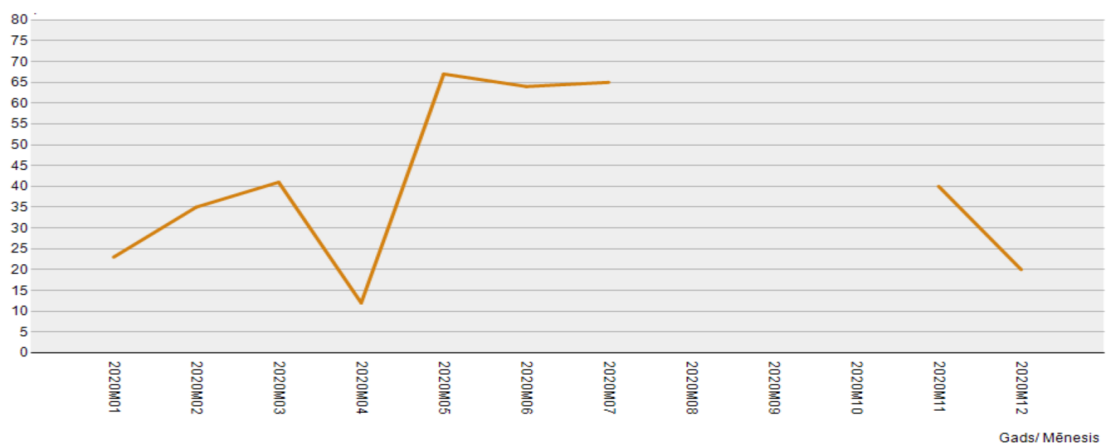
2. Diagramma ar gaisa relatīvo mitrumu procentos 2020. gada vidēji pa mēnešiem

Laika apstākļi Latvijā un atsevišķās Latvijas pilsētās

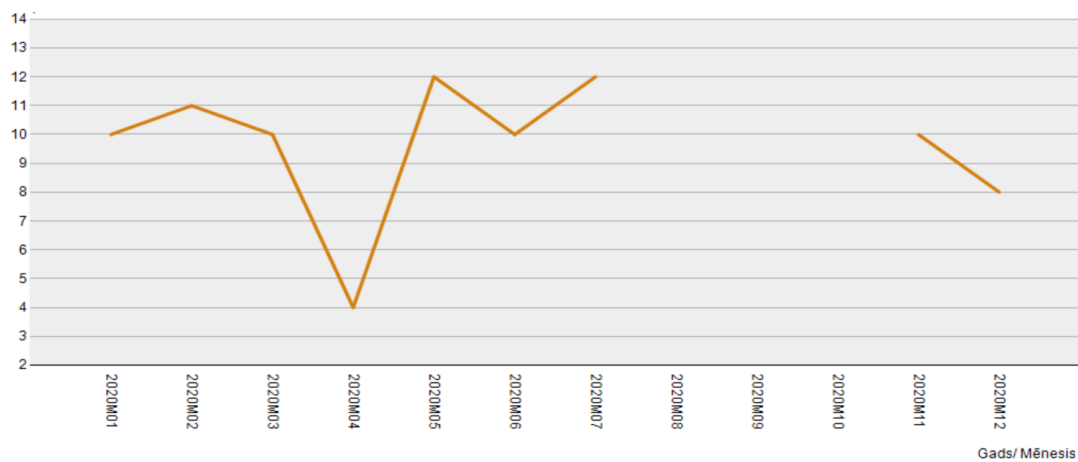
3. Diagramma ar nokrišņu daudzumu mm 2020. gada pa mēnešiem.

Laika apstākļi Latvijā un atsevišķās Latvijas pilsētās

4. Diagramma ar dienu skaitu kurās bija nokrišņi 2020. gada pa mēnešiem.

Laika apstākļi Latvijā un atsevišķās Latvijas pilsētās

Informācija par metroloģiskajiem datiem ņemta no Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes (https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_vide_geogr_geogr/GZ010m.px/table/tableViewLayout1/). Objektam nepastāv hidroloģiskā tipa apdraudējumi.

1.3. paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums.

Objekts nodarbojas ar degvielas (benzīna 95E, 98E, dīzeļdegviela, lauksaimnieku dīzeļdegviela), auto gāzes, saistīto preču mazumtirdzniecību, ka arī piedāvā piekabju nomu, auto mazgāšanu un sašķidrināto naftas gāzes balonu apmaiņu. Uzņēmuma struktūru skatīt 10. pielikumā.

1.3.1. darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika.

Objekts strādā katru dienu no 00:00 līdz 24:00. Kopējo nodarbināto skaits ir 7 cilvēki. Darbā laikā dienas laikā objektā var atrasties 4 darbinieki (ieskaitot apkalpes sektora darbiniekus), nakts laikā 1 darbinieks.

P-P. no plkst.00:00 līdz 8:00 viens darbinieks, no plkst.8:00 līdz 17:00 trīs darbinieki un no plkst.17:00 līdz 00:00 viens darbinieks. Brīvdienās Objektā atrodas viens darbinieks 00-24.

1.3.2. tehnoloģiskie procesi un iekārtas.

Lai nodrošinātu objektam paredzēto funkciju realizāciju, tiek veikti sekojoši uzdevumi:

- naftas produktu pievešana un pazemes rezervuāru uzpildīšana;
- degvielas uzpildīšana automašīnās, izmantojot stacionāras pusautomātiskās pildnes;
- sašķidrinātās gāzes pievešana un rezervuāra uzpildīšana;
- sašķidrinātās gāzes uzpildīšana automašīnās, izmantojot stacionāru pildni;
- preču pievešana veikalam;
- sašķidrinātās gāzes balonu piegāde, glabāšana un apmaiņa;
- piekabju noma;
- automazgāšana.

Objekta teritorijā atrodas:

Piecas "R-30" dubultsienu pazemes degvielas tvertnes benzīna un dīzeļdegvielas glabāšanai ar kopējo tilpumu 105 m³ (25 m³, 20 m³, 20 m³, 20 m³, 20 m³).

Degvielas tvertnei ir speciāla dubultsiena, kuras starpsienā atrodas šķidrums - etilēnglikols, tvertņu pastāvīgai hermētiskuma kontrolei. Sieniņa UST tiek izmantota kā iekšējā čaula. Ārējā čaula veido gaisa starptelpu. Ārējās čaulas ārējā virsma un iekšējās čaulas iekšējā virsma ir pārklāta ar pretkorozijas plēvi. Čaulu starpkārtā netiek izmantoti pretkorozijas līdzekļi. Starpkārtā esošais šķidrums ir kā degvielas noplūdes indikators. Lai varētu sekot šķidruma līmenim, izplešanās trauks ar stikla novērošanas actiņu būs savienots ar čaulu starpsieni. Ierīkota arī elektroniskā signalizācija, kas, līmenim krītot, iedarbosies. Centralizēti ir izvietotas rezervuāru elpošanas caurules (vārsti).

Latvijā sertificētas Flussiggas – Anlagen GmbH (Vācija) ražotas divas virszemes tvertnes sašķidrinātās gāzes (propāns/propāns — butāns) glabāšanai ar kopējo tilpumu 13.4 m³, katra 6.7 m². Maksimālais spiediens – 15,6 bar, maksimāla uzpildes pakāpe 85% (0,509 kg/l), maksimāla aizpildījuma masa 5810 - 6290 kg.

Degvielas piegāde uz staciju notiek ar autotransportu. Benzīna tvertņu uzpilde ir aprīkota ar pirmās pakāpes tvaika atgriezes sistēmu (STEG-1). Degvielas noliešanas ātrums no

autocisternas ir 34 m³ stundā jeb 0,0094 m³/s. Tvertņu uzpildes laikā Objekts savu darbu nepārtrauc.

Degvielas uzpildīšana automašīnās - zem kopējas nojumes atrodas četras degvielas uzpildes saliņas ar četrām dubultām pildnēm. Benzīna uzpildes vietas ir aprīkotas ar otrās pakāpes tvaika atgriezes sistēmu (STEG-2). Dīzeļdegvielas ātrai uzpildīšanai paredzēta atsevišķi stāvoša ātrgaitas pildne.

Objektā ir uzstādīti Latvija sertificēti "Dresser Wayne AB" ražotie (Zviedrija) C33-33 (2 gab.) tipa degvielas uzpildes (benzīns un dīzeļdegviela) agregāti (turpmāk - DUA), 3/G2202 P (1gab.) tipa DUA (dīzeļdegviela) un 3/G2222P//2 (1.gab.) tipa DUA (dīzeļdegviela, ātrgaitas).

Gāzes pārsūkņēšanai paredzēts Vācijas ražots gāzes uzpildes agregāts 587/27 1-1587/27 1 – 1 LPG (1 gab.) Sūkņa ražīgums 3 m³/h – 0.00125 m³/s (spiediens – 8 bar.) Gāzes uzpildes agregāts atrodas viena kompleksā ar gāzes tvertnēm.

DUS teritorijā atrodas sašķidrinātas gāzes balonu tirdzniecības stands, kas paredzēts maksimāli 24x50 l balonu uzglabāšanai.

1.3.3. vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

1.3.3.1. ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)

Objekta telpās ierīkots aukstā ūdens ūdensvads. Ūdens piegāde notiek no blakus esoša uzņēmuma SIA "Ulbrokāda" Ūdensvada pievadcaurules ir no tērauda, iekšējie tīkli no cinkota tērauda un melnā metāla caurulēm.

Iekšējā ugunsdzēsības ūdensapgāde Objektā nav paredzēta. Ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde paredzēta no Rīgas pilsētas pazemes ugunsdzēsības hidrantiem Lubānas un Reinvaldu iela krustojumā (Rīgas UH, diametrs 100 mm ~ 111 m no Objekta), Lubānas un Ozolu iela krustojumā (Rīgas UH, 100 mm ~ 80 m no Objekta). Minētie ugunsdzēsības hidranti ir tehniskā darba kārtībā un derīgi ugunsdzēsšanai. Skatīt 4.pielikumu.

1.3.3.2. kanalizācija.

Objektā ir izbūvētas divas kanalizācijas sistēmas - sadzīves kanalizācija un lietus notekūdeņu kanalizācija. Lietus kanalizācija ir ar augstas naftas produktu koncentrāciju. Lai naftas produkti nenokļuva pilsētas kanalizācijā, uz lietus kanalizācijas ar augstas naftas produktu koncentrācijas uzstādīta attīrīšanas iekārta ar Q=3,0 l/sek. Visas objekta kanalizācijas ir pieslēgtas Rīgas pilsēta kanalizācijas tīklam. Kanalizācijas sistēmu noslēgt nav iespējams.

1.3.3.3. elektroapgāde.

Objekts elektroapgādi saņem no AS "LATVENERGO", izmantojot AS "Sadales tīkls" pakalpojumus. Centrālais elektroenerģijas sadales skapis atrodas ēkas ārpusē. Iespējams elektroenerģiju atslēgt vienlaicīgi visiem objekta patērētājiem. Objekta kopējais elektroenerģijas patēriņš ir 369 kW/dienā. Vienlaicīgi atļauta slodze ir 40kW, nominālais strāvas lielums – 64 A, sprieguma pakāpe - 0,4 kV līnija, fāžu skaits - 3

Ir paredzēts alternatīvs barošanas avots. Līgums ar SIA "Energolukss" par elektroģeneratora piegādi.

1.3.3.4. siltumapgāde.

Objektā siltumapgādi nodrošina elektriskie sildītāji un kondicionieris operatoru telpā nepaaugstinot sprādzienbīstamību un ugunsbīstamību.

1.3.3.5. ventilācija.

Objekts aprīkots ar pieplūdes/noplūdes ventilācijas sistēmu. Ventilācijai regulāri tiek veikta tīrīšana un tehniskā stāvokļa pārbaude nepaaugstinot sprādzienbīstamību un ugunsbīstamību.

1.3.4. objekta apsardzības sistēma

Objekta apsardzi nodrošina apsardzes firma SIA "EUROCASH1" Degvielas uzpildes stacija ir ierīkota videonovērošana un trauksmes poga. Trauksmes poga atrodas pie operatora.

Objekta telpās ir ierīkota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (turpmāk – AUATSS), kas pieslēgta pie apsardzes paneļa. Par ugunsdzēsības signalizācijas apkalpošanu ir noslēgts līgums ar SIA "EUROCASH1"

1.3.5. objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi.

Objektā degvielas glabāšanai ir paredzēti pazemes rezervuāri ar kopējo tilpumu 105 m³ (25 m³, 20 m³, 20 m³, 20 m³, 20 m³).

SNG glabā divās virszemes tvertnēs ar tilpumu 6.7 m³ katra. Kopējais tilpums 13,4 m³

Saskaņā ar tehnoloģisko režīmu, benzīna un dīzeļdegvielas tvertņu maksimālās uzpildīšanas koeficients ir 0,9. Gāzes tvertņu maksimālais pieļaujamais uzpildīšanas koeficients ir 0,85. Dīzeļdegvielai ir relatīvais blīvums ir 780-920 kg/m³, benzīnam - 720-780 kg/m³. Bīstamo vielu daudzumu aprēķināšanai tiek ņemts vidējais koeficients 0,82 un 0,77 attiecīgi.

Pieņemot, ka visas tvertnes ir uzpildītas, kopējais bīstamo produktu daudzums objektā var būt:

- autobenzīns - $(20+20) \times 0,9 \times 0,77 = 27,72$ tonnas;
- dīzeļdegviela – $(25+20+20) \times 0,9 \times 0,82 = 47,97$ tonnas;
- sašķidrinātā naftas gāze – $13,4 \times 0,85 \times 0,55 = 6,26$ tonnas;
- sašķidrinātas naftas gāze balonos - $50 \times 15 \times 0,567 + 27 \times 8 \times 0,567 + 5 \times 10 \times 0,567 = 576$ kg.

Tiek aplūkoti iekšējie riska avoti, kas saistīti ar bīstamo vielu uzglabāšanu un tirdzniecību objektā. Normālas ekspluatācijas gaitā iekšējie avārijas riska avoti objektā ir:

- bīstamās vielas transports teritorijā;
- bīstamās vielas pārsūkņēšana;
- bīstamās vielas uzglabāšana;
- rezervuāri;
- pārsūkņēšanas procesā izmantotās tehnoloģijas (cauruļvadi un sūkņi).

Riska izpausmes veidi varētu būt:

- naftas un gāzes produktu noplūde;
- naftas un gāzes produktu viegli uzliesmojošu tvaiku un gaisa maisījuma degšana;
- gaisa piesārņojums ar tvaiku vai degšanas produktu emisijām;
- eksplozija.

Bīstamās iekārtas:

Rēģistra ar Nr.	Uzglabāšanas tvertnes saturs	Tvertnes izmēri (kubikmetros)	Tvertnes izvietojums
1DU011063	Dīzeļdegviela Benzīns	25/20/20 20/20	Pazemes, stacionāra
1S1011078	SNG	6.7/6.7	Virszemes, stacionāra

Informāciju par bīstamajām vielām skatīt pielikumā datu drošības lapās (sk. 5. pielikumu).

1.4. kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu.

Izvērtējot objekta industriālo risku, par pamatu ir ņemta uzņēmuma darbības laikā uzkrātā pieredze par negadījumiem visa DUS tīklā. Tipiskās degvielas noplūdes ir noplūdes no klientu automašīnu bojātām bākām. Parasti tie ir 0,5 līdz 10 litri. Ir gadījumi, kad tas sasniedz 20-30 litrus, bet šādi gadījumi aptuveni ir 5-10 reizes gadā visam DUS tīklam.

1.4.1. risku scenāriji.

Iekšējos riska scenārijos izvērtēti šādi tipu avāriju notikumi:

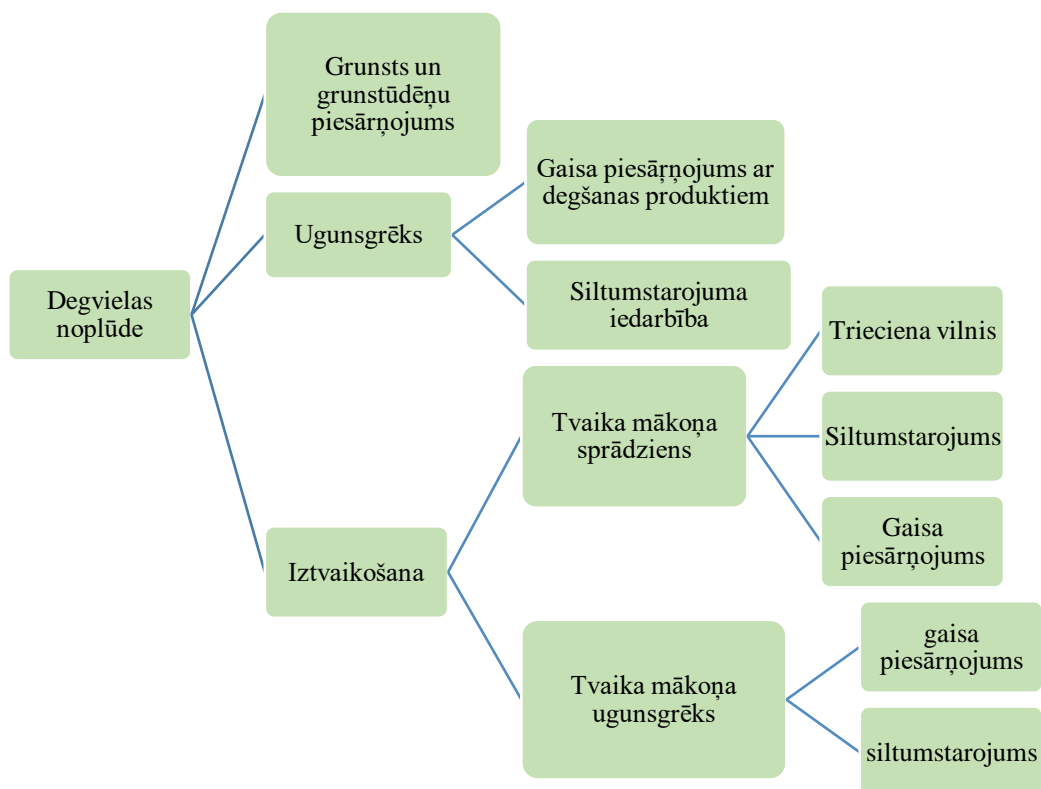
- izlijušo naftas produktu tvaiku - gaisa maisījuma ugunsgrēks;
- izlijušo naftas produktu peļķes ugunsgrēks;
- produktu tvaiku toksiskās koncentrācijas izplatība;
- sprādziens;
- Sašķidrināto naftas gāzes balonu sprādziens.

Izlijušo naftas produktu tvaiku - gaisa maisījuma ugunsgrēks

Dīzeļdegviela - uzliesmojošs šķidrums un var veidot uzliesmojošos tvaikus (atkarīgs no apkārtējās vides vai virsmas uz kuras nokļūst viela (uzliesmošanas temperatūra $< +55\text{ }^{\circ}\text{C}$)). Eksplozijas risks pieaugošā spiediena dēļ, ja produkta tvertnes vai cisternas tiek pakļautas uguns iedarbībai. Atrodoties uz ūdens virsmas, produkts peld un var aizdegties.

Benzīns - īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Eksplozijas risks. Tvaiki var uzkrāties grīdas tuvumā un zemās vietās (uzliesmošanas temperatūra $< 0^{\circ}\text{C}$). Tvertnes karsējot var strauji saplīst vai eksplodēt dēļ spiediena pieauguma tajās.

Auto gāze - ļoti viegli uzliesmojošs šķidrums oglekļaūdeņražu savienojums, kas istabas temperatūrā var veidot sprādzienbīstamus oglekļaūdeņražu un gaisa maisījumus (uzliesmošanas temperatūra -104°C).

Avāriju seku modelēšanai izmantota ASV Federālo dienestu izstrādātā datorprogramma ALOHA 5.4.4 (visa veida ugunsgrēka iedarbības aprēķiniem, sprādzienbīstamo, toksisko koncentrāciju izplatības aprēķiniem un sprādziena viļņa radītā pārspiediena izplatības noteikšanai). Veicot avārijas seku modelēšanu izmantoti pasaules praksē piemēroti kritēriji. Aprēķiniem tiek pieņemti no riska viedokļa nelabvēlīgākie meteoroloģiskie apstākļi: - vasara;

- diena; gaisa temperatūra +20⁰ C;
- vēja ātrums 1 m/s;
- atmosfēras stabilitātes klase B;
- relatīvais gaisa mitrums 75%.

Avāriju seku iedarbības raksturošanai tiek lietoti šādi kritēriji:

Toksiskās iedarbības noteikšanai:

Kā riska zona noteikta naftas produktos esošo oglekļa dioksīda tvaiku koncentrācija — 7500 mg/m³ izplatība, kas ir bīstama cilvēka veselībai, ieelpojot ilgāk par 10 min, bet 730 mg/m³ koncentrācija - koncentrācija, kurā uzturoties 10 min laikā vai ilgāk, var parādīties galvas reibšana un slikta dūša.

Sprādzienbīstama koncentrāciju izplatība un sprādziena viļņa iedarbības noteikšanai:

Sprādzienbīstams benzīna tvaiku - gaisa maisījums rodas pie benzīna tvaiku satura robežās no 1.4% līdz 7% tilpuma, (aprēķinos noteikta 1.4% izplatība).

Sprādzienbīstamā benzīna tvaiku - gaisa maisījuma mākoņa aizdegšanās gadījumā par 100% letālā iznākuma apgabalu tiek uzskatīta visa sprādzienbīstamo koncentrāciju zona, jo liesmas fronte rada ne tikai smagus apdegumus, bet aizdedzina arī apģērbu.

Draudi cilvēka dzīvībai ng detonācijas radītā pārspiediena ir sākot no 1.0 bāriem un vairāk, bet pie pārspiediena 0,4 bāri var tikt apdraudētas tvertnes, kurās produktu uzglabā pie atmosfēras spiediena, mūsu gadījumā - naftas produktu rezervuāri.

Siltumstarojuma iedarbība izplatības noteikšanai:

Aprēķinos par 100% letālā siltumstarojuma intensitāti no degošiem naftas produktiem pieņemts 10 kW/m² 45 sekunžu laikā, bet par 1% letālā siltumstarojuma intensitāti pieņemts 5 kW/m² 45 sekunžu laikā, kas ir tuvs arī Eiropā lietotajiem kritērijiem.

Saskaņā ar metodiku, siltumstarojums 5 kW/m² 45 sekundēs radīs 2. pakāpes apdegumus, bet 1% letāls iznākums būs pie 115 sekunžu ekspozīcijas. Pie 101cW/m² starojuma 45 sekundēs prognozē 1% letālu iznākumu, bet 160 sekundēs 100%, jo aizdegsies arī apģērbs.

Izlijušo naftas produktu pelķes ugunsgrēks

Benzīna noplūde no savienojuma pazemes rezervuāru uzpildes procesā

Par cik process notiek operatora uzraudzībā un ir pārtraucams 15 sekunžu laikā, aprēķinos tiek pieņemts, ka var noplūst līdz 200 litriem. Veidosies pelķe ar dziļumu 1 cm un virsmas laukumu 19,4 m².

1. Variants

Netiek veiktas darbības izplūdušā benzīna savākšanai, ārēja aizdedzināšanas avota nav. Izlijušais benzīns pie augstāk aprakstītajiem meteoroloģiskajiem datiem **iztvaikos 14,5 minūšu laikā**, veidojot **toksiskās iedarbības zonu līdz 40 m** no pelķes.

Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības maksimālā zona iztvaikošanas laikā šajā gadījumā būs 11,75 m no pelķes centra.

2. Variants

Netiek veiktas darbības izplūdušā benzīna savākšanai, sprādzienbīstamo koncentrāciju zonā parādās ārējais aizdedzināšanas avots.

Notiek benzīna tvaiku mākoņa spontānā uzliesmošana ar epicentru aizdedzināšanas punktā.

Veidojas pārspiediena vilnis, kura rezultātā:

- līdz 99% letālais iznākums cilvēkiem 2,4 m zonā ap sprādziena epicentru;
- līdz 90% cilvēku ievainošana 6,4 m zonā;
- pilnīgs ēku sabrukums 2,7 m zonā;
- daļējs ēku sabrukums, ievainošana ar lidojošiem objektiem 11,9 m zonā.

Benzīna noplūde no automašīnas degvielas tvertnes stāvvietā

Šāda noplūde var rasties automašīnas degvielas tvertnes vai barošanas sistēmas cauruļvadu mehāniska bojājuma gadījumā.

Process sākotnējā stadijā var būt grūti pamanāms, kādēļ noplūdes var būt ievērojamas, pat līdz 60 litriem.

Izplūstot uz cieta grunts seguma šādam degvielas daudzumam, var veidoties peļķe ar ar dziļumu 1 cm un virsmas laukumu 5,8 m².

1. Variants

Netiek veiktas darbības izplūdušā benzīna savākšanai, ārēja aizdedzināšanas avota nav. Izlijušais benzīns pie augstāk aprakstītajiem meteoroloģiskajiem datiem **iztvaikos 14,3 minūšu laikā**, veidojot **toksiskās iedarbības zonu līdz 25,9 m** no peļķes.

Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības maksimālā zona iztvaikošanas laikā šajā gadījumā būs **6,25 m** no peļķes centra.

2. Variants

Netiek veiktas darbības izplūdušā benzīna savākšanai, sprādzienbīstamo koncentrāciju zonā parādās ārējs aizdedzināšanas avots.

Notiek benzīna tvaiku mākoņa spontāna uzliesmošana ar epicentru aizdedzināšanas punktā. Veidojas pārspiediena vilnis, kura rezultātā:

- līdz 99% letālais iznākums cilvēkiem 1,5 m zonā ap sprādziena epicentru;
- līdz 90% cilvēku ievainošana 3,7 m zonā;
- pilnīgs ēku sabrukums 1,5 m zonā;
- daļējs ēku sabrukums, ievainošana ar lidojošiem objektiem 6,7 m zonā.

3. Variants

Notiek izlijušās peļķes momentāla aizdegšanās. Ugunsgrēka rādiuss - 1,4 m, augstums

- 7,0 m. Šajā gadījumā:

- letālais iznākums cilvēkiem 4,9 m zonā no ugunsgrēka;
- cilvēku un mantu ievainojumi - 7,0 m zonā no ugunsgrēka.

Produktu tvaiku toksiskās koncentrācijas izplatība

Sašķidrinātas naftas gāzes noplūde.

Sašķidrinātas naftas gāzes noplūde automašīnas uzpildes procesā.

Šāda noplūde var rasties savienojuma pārrāvuma gadījumā pie pilnas sūkņa ražības, nenostādot drošības sistēmai.

Par cik šāds notikumu attīstības variants iespējams tikai uzpildes operatora klātbūtnes laikā, tiek pieņemts, ka noplūde tiks pārtraukta 30 sekunžu laikā, kā rezultātā, ievērojot padeves sūkņa ražību, izplūdis līdz 25 litriem gāzes.

Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zona šajā gadījumā būs līdz 57 m no noplūdes vietas un var pastāvēt līdz 7,4 minūtēm.

Ja šai laikā sprādzienbīstamo koncentrāciju zonā būs ārējais aizdedzināšanas avots, notiks gāzes mākoņa sprādziens.

Sprādziena rezultātā:

- līdz 99% letālais iznākums cilvēkiem 5,2 m zonā ap sprādziena epicentru;
- līdz 90% cilvēku ievainošana 14,3 m zonā;
- pilnīgs ēku sabrukums 6,1 m zonā;
- daļējs ēku sabrukums, ievainošana ar lidojošiem objektiem 26,8 m zonā.

Sašķidrinātas naftas gāzes noplūde stacionārā rezervuāra uzpildes procesā

Šāda noplūde var rasties savienojuma pārrāvuma gadījumā pie pilnas sūkņa ražības, nenostādot drošības sistēmai.

Par cik šāds notikumu attīstības variants iespējams tikai uzpildes operatora klātbūtnes laikā, tiek pieņemts, ka noplūde tiks pārtraukta 15 sekunžu laikā, kā rezultātā izplūdis līdz 50 - litriem gāzes.

Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zona šajā gadījumā būs līdz 67 m no noplūdes vietas un var pastāvēt līdz 10,6 minūtēm. Ja šajā laikā sprādzienbīstamo koncentrāciju zonā būs ārējais aizdedzināšanas avots, notiks gāzes mākoņa sprādziens.

Sprādziena rezultātā:

- līdz 99% letālais iznākums cilvēkiem 6,4 m zonā ap sprādziena epicentru;
- līdz 90% cilvēku ievainošana 18,0 m zonā;
- pilnīgs ēku sabrukums 7,6 m zonā;
- daļējs ēku sabrukums, ievainošana ar lidojošiem objektiem 33,5 m zonā.

Sprādziens

Šāda veida apdraudējums var rasties dēļ bojājuma gāzes uzpildes sistēmas avārijas rezultātā, kad strauji no spied iekārtām noplūst gāze. Veidojās gāzes koncentrācija kuras rada sprādziena draudus.

Izlijušu naftas produktu sprādziens var rasties kad no noplūdušā naftas produktiem strauji izgarojot veido tvaikus kuri degtspējīgi. Strauja uzliesmojuma rezultātā var rasties sprādziens. Par cik šāds apdraudējums var izveidoties tikai cilvēku kļūdas dēļ, veicot nepareizu degvielas uzpildi tad šī kļūda tiktu pamanīta ātri, līdz ar ko deg spējīgu tvaiku koncentrācija varētu izveidoties nelielā daudzumā.

Apskatot iepriekšējos apdraudējums, var aplūkot sprādzienbīstamības iznākumus pie dažādiem apstākļiem, jo naftas produktu galvenās īpašības ir vieglā uzliesmošana. Līdz ar smalkāka analīze šim apdraudējumam ir notikusi jau augstāk minētajos apdraudējuma tipos.

Sašķidrināto naftas gāzes balonu sprādziens

Šāda veida apdraudējums tiek apskatīts, jo naftas gāzes balonu sprādziens var radīt vissmagākās sekas.

Šāda avārija var rasties pie nosacījumiem:

1. Mehānisks bojājums balonā;
2. Nolietots un apkopes laikā balons kļūdaini izgājis apkopi un uzpildīts;
3. Balonā strauji paaugstinājies spiediens, no apkārtējās vides ietekmes (siltuma iedarbības rezultātā).

Jāņem vērā ka baloni tiek uzglabāti speciālā uzglabāšanas metāla kastē, un distancēti no objekta ēkās un uzglabāšanas rezervuāriem.

Gāzes balonu tilpumi ir 50, 27 un 5 litri. Līdz ar to vides ietekme no balona sprādziena būtu neliela, jo balons atrodas metāla atvērta tipa kastē, kas brīvi ļauj izplūst gāzei vai spiedienam sprādziena laikā. Uzglabājama balonu skaits ir ierobežots, sakarā ar šī metāla kastes izmēru.

Ja no gāzes balona norisinās gāzes noplūde tad ņemot vērā, ka gāzes balona tilpums ir ierobežotā daudzumā, noplūde atklātā vidē norisināsies līdz balons būs tukšs. Visdrīzāk novērst vielas noplūdi nebūs iespējams novērst jo gāze noplūdīs daudz straujāk, līdz ar to nepieciešams norobežot teritoriju un evakuēt objektu līdz noplūde ir beigusies.

Iespējamās avārijas ar vissmagākajām sekām

Sakarā ar to, kā objektā esošā pazemes tvertne degvielu glabāšanai nevar radīt katastrofālo avāriju ar smagām sekām, katastrofāla avārija ar vissmagākajām sekām pēc DUS tehnoloģijas var būt sašķidrinātas naftas gāzes moduļa spiediena tvertņu sabrukums mehāniskas iedarbības rezultātā ar sekojošu dīgtspējīgo gāzes izplūdi un sprādzienbīstamo tvaiku mākoņa eksploziju.

Šajā gadījumā izveidojas uguns lode ar diametru 105 m, kuras degšana notiek 8 sek., kā arī izraisa siltuma starojumu ar jaudu 10,0 kW/m² 238 m attālumā no uguns lodes un siltuma starojumu ar jaudu 5,0 kW/m² 337 m attālumā no uguns lodes.

Karti ar objektā iespējamo avāriju seku ietekmes zonām ārpus komersanta objekta skatīt civilās aizsardzības plānam pievienoto 3. pielikumu.

Secinājumi

Analizējot iespējamo avāriju vai ugunsgrēku sliktākos attīstības scenārijus ar smagām un vismagākajām sekām cilvēkiem, videi un ietekmei uz teritoriju ārpus objekta, varam konstatēt:

1. Vismagākās sekas var izraisīt naftas produktu noplūde, lielā apjomā.
2. Ņemot vērā avāriju novērtējumu rezultātus, par bīstamākajām atzīstamas šādas tehnoloģiskās operācijas:
 - liela apjoma naftas produktu noplūde tvertnes defekta dēļ;
 - liela apjoma naftas produktu noplūde ar degšanu sabrūkot tvertnes;
 - neliela apjoma naftas produktu noplūde ar aizdegšanos uzpildot tvertnes.
3. Naftas produktu un viegli uzliesmojošu tvaiku maisījuma iespējamās aizdegšanās cēloņi var būt:
 - elektriskā izlāde iekārtu sazemējuma defekta dēļ;
 - elektroinstalācijas un iekārtu defekti;
 - ugunsdrošības normu neievērošana darba vietā;
 - zibens izlāde;
 - transporta avārija;
 - ļaunprātīga rīcība.
 - ārējie faktori, kā, piemēram, ugunsgrēks objekta teritorijai pieguļošajās teritorijās.
4. Naftas produktu noplūdes cēloņi no rezervuāra var būt rezervuāra vai cauruļvadu un aizbīdņu defekti, kas izpaužas kā:
 - rezervuāra pilnīgs sabrukums (100%);
 - rezervuāra daļējs sabrukums;
 - rezervuāra korpusa šuves plīsums;
 - cauruļvada vai aizbīdņa stiprinājuma plīsums;
 - cauruļvada sabrukums;
 - aizbīdņu blīvējumu defekti.
5. Naftas produktu noplūdes iespējamie cēloņi no rezervuāra var būt personāla kļūdainas rīcības rezultāts:
 - pārliešana uzpildes operācijas laikā;
 - apkalpošanas kļūda;
 - nepareiza būvniecība;
 - nepieļaujamas darbības iekārtu remonta laikā.
6. Iespējamās naftas produktu noplūdes no sūkņiem var būt:
 - cauruļvadu un armatūras defekti;
 - sūkņu defekti.
7. Piesaistīto organizāciju darbinieku rīcības tehnoloģiskajās zonās, kas var izpausties kā:
 - ugunsdrošības noteikumu pārkāpumi;
 - tehnoloģisko reglamentu pārkāpumi;
 - tehnoloģisko cauruļvadu vai citu tehnoloģisko iekārtu mehāniski bojājumi, kas var izraisīt bīstamo vielu noplūdi;
 - nepiemērotu instrumentu vai iekārtu lietošana.
8. Iespējamie esošo cauruļvadu un kabeļu bojājumi rakšanas un transporta darbu laikā, kas var izpausties kā:
 - bīstamo vielu noplūde tehnoloģisko cauruļvadu bojājuma gadījumā;
 - grunts piesārņojums ar naftas produktiem cauruļvada bojājuma gadījumā;
 - grunts piesārņojums ar notekūdeņiem kanalizācijas cauruļvadu bojājuma gadījumā;
 - elektriska dzirksteļošana uzņēmuma teritorijā;
 - tehnoloģisko procesu traucējumi vai pārtraukumi.
9. Naftas gāzes spiedtvertnes sprādziens:
 - avārija no ārēja faktora (auto avārija; bojājums tvertnē kā rezultātā strauji izplūst gāze).

Pamatojoties uz veiktajiem avāriju seku modelēšanas rezultātiem, var secināt, ka potenciāli iespējamās avārijas objekta teritorijā pamatā tiešā veidā var radīt apdraudējumu cilvēkiem un materiālajām vērtībām ārpus uzņēmuma teritorijas (skatīt 3. pielikumu).

1.4.2. risku matricas.

Risku matricas tiek veidotas pēc Tampere Tehnoloģiskās universitātes (Somijā) izstrādāta 5 baļļu riska vadības matrica kvalitatīvai risku novērtēšanai pēc 5 baļļu sistēmas, ietver riska bīstamības pakāpes novērtēšanu un nepieciešamo pasākumu principus, kas atspoguļoti matricas skaidrojumā. Matricu lieto, lai vizualizētu novērtētos riskus un tā ir viena no populārākajām vispārējo risku novērtēšanas metodēm Latvijā. Metode ir salīdzinoši vienkārša, piemēram, zinot avārijas atgadīšanās varbūtību un seku nopietnības kritērijus, riska avots tiek kvalificēts kā riska matricas noteiktas šūniņas elements ar atbilstošām drošības pasākumu prasībām.

Somijas 5 baļļu riska vadības matrica tika pārveidota un pielāgota objekta vajadzībām.

Riska avotu apzīmējumi kuri pielietoti matricās (atšifrējumi):

1. automobiļu degvielas uzpildes punkti – uzpilde degviela;
2. automobiļu gāzes uzpildes punkts – uzpilde gāze;
3. objekta ēka – ēka;
4. objekta degvielas tvertņu uzpildes punkts – uzpilde tehnoloģiskā;
5. gāzes spiedvertne – spiediens.

Riska novērtēšanas process atspoguļots riska matricās. (Sk. zemāk.)

Varbūtība		Nenožīmīgs risks	Pieņemams risks	Ciešams risks	Nožīmīgs risks	Augsts risks
Ļoti augsta	24h vai biežāk					
Augsta	1x mēnesī					
Vidēja	1x gadā				Spiediens	
Zema	1x 5 gados	Ēka	Uzpilde tehnoloģiskā	Uzpilde gāze, Uzpilde degviela		
Ļoti zema	1x 10 gados vai retāk					
	Ietekme uz cilvēkiem	Nepatīkamas sajūtas	Nenožīmīga ietekme	Nepieciešamā pirmā palīdzība	Nepieciešama ārstēšana vai NMPD	Hospitalizācija
	Ietekme uz vidi	Īslaicīga bez sekām	Īslaicīga, bez būtiskām sekām	Neliels vides piesārņojums	Īslaicīgs ar liela apjoma piesārņojumu	Ilgstošs ar ļoti apjomīgu piesārņojumu
	Materiālie zaudējumi	Ar ekspluatāciju radušies	Īslaicīga tehnoloģisko procesu darbības apturēšana	Īslaicīga objekta apturēšana, nelieliem zaudējumiem	Darbības apturēšana līdz 24 h, ar nožīmīgiem zaudējumiem	Darbības apturēšana ≤ 24 h, ar būtiskiem zaudējumiem, objekta struktūras atjaunošanas darbi.
	Sekas	Maznožīmīgas	Nožīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas

1.4.2.1 tabula, riska novērtējums - izlijušo naftas produktu tvaiku - gaisa maisījuma ugunsgrēks.

Varbūtība		Nenožīmīgs risks	Pieņemams risks	Ciešams risks	Nožīmīgs risks	Augsts risks
Ļoti augsta	24h vai biežāk					
Augsta	1x mēnesī					
Vidēja	1x gadā				Spiediens	
Zema	1x 5 gados			Uzpilde tehnoloģiskā	Uzpilde gāze, Uzpilde degviela	
Ļoti zema	1x 10 gados vai retāk		Ēka			
	Ietekme uz cilvēkiem	Nepatīkamas sajūtas	Nenožīmīga ietekme	Nepieciešamā pirmā palīdzība	Nepieciešama ārstēšana vai NMPD	Hospitalizācija
	Ietekme uz vidi	Īslaicīga bez sekām	Īslaicīga, bez būtiskām sekām	Neliels vides piesārņojums	Īslaicīgs ar liela apjoma piesārņojumu	Ilgstošs ar ļoti apjomīgu piesārņojumu
	Materiālie zaudējumi	Ar ekspluatāciju radušies	Īslaicīga tehnoloģisko procesu darbības apturēšana	Īslaicīga objekta apturēšana, nelieliem zaudējumiem	Darbības apturēšana līdz 24 h, ar nožīmīgiem zaudējumiem	Darbības apturēšana ≤ 24 h, ar būtiskiem zaudējumiem, objekta struktūras atjaunošanas darbi.
	Sekas	Maznozīmīgas	Nožīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas

1.4.2.2 tabula, riska novērtējums - izlijušo naftas produktu pelķes ugunsgrēks.

Varbūtība		Nenožīmīgs risks	Pieņemams risks	Ciešams risks	Nožīmīgs risks	Augsts risks
Ļoti augsta	24h vai biežāk					
Augsta	1x mēnesī					
Vidēja	1x gadā				Uzpilde gāze	
Zema	1x 5 gados		Uzpilde tehnoloģiskā	Uzpilde degviela		Spiediens
Ļoti zema	1x 10 gados vai retāk	Ēka				
	Ietekme uz cilvēkiem	Nepatīkamas sajūtas	Nenožīmīga ietekme	Nepieciešamā pirmā palīdzība	Nepieciešama ārstēšana vai NMPD	Hospitalizācija
	Ietekme uz vidi	Īslaicīga bez sekām	Īslaicīga, bez būtiskām sekām	Neliels vides piesārņojums	Īslaicīgs ar liela apjoma piesārņojumu	Ilgstošs ar ļoti apjomīgu piesārņojumu
	Materiālie zaudējumi	Ar ekspluatāciju radušies	Īslaicīga tehnoloģisko procesu darbības apturēšana	Īslaicīga objekta apturēšana, nelieliem zaudējumiem	Darbības apturēšana līdz 24 h, ar nožīmīgiem zaudējumiem	Darbības apturēšana ≤ 24 h, ar būtiskiem zaudējumiem, objekta struktūras atjaunošanas darbi.
	Sekas	Maznozīmīgas	Nožīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas

1.4.2.3 tabula, riska novērtējums - produktu tvaiku toksiskās koncentrācijas izplatība. 20

Varbūtība		Nenožīmīgs risks	Pieņemams risks	Ciešams risks	Nožīmīgs risks	Augsts risks
Ļoti augsta	24h vai biežāk					
Augsta	1x mēnesī					
Vidēja	1x gadā					
Zema	1x 5 gados				Uzpilde tehnoloģiskā Uzpilde degviela Uzpilde gāze	Spiediens
Ļoti zema	1x 10 gados vai retāk				Ēka	
	Ietekme uz cilvēkiem	Nepatīkamas sajūtas	Nenožīmīga ietekme	Nepieciešamā pirmā palīdzība	Nepieciešama ārstēšana vai NMPD	Hospitalizācija
	Ietekme uz vidi	Īslaicīga bez sekām	Īslaicīga, bez būtiskām sekām	Neliels vides piesārņojums	Īslaicīgs ar liela apjoma piesārņojumu	Ilgstošs ar ļoti apjomīgu piesārņojumu
	Materiālie zaudējumi	Ar ekspluatāciju radušies	Īslaicīga tehnoloģisko procesu darbības apturēšana	Īslaicīga objekta apturēšana, nelieliem zaudējumiem	Darbības apturēšana līdz 24 h, ar nožīmīgiem zaudējumiem	Darbības apturēšana ≤ 24 h, ar būtiskiem zaudējumiem, objekta struktūras atjaunošanas darbi
	Sekas	Maznozīmīgas	Nožīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas

1.4.2.4. tabula, riska novērtējums - sprādziens.

Varbūtība		Nenožīmīgs risks	Pieņemams risks	Ciešams risks	Nožīmīgs risks	Augsts risks
Ļoti augsta	24h vai biežāk					
Augsta	1x mēnesī					
Vidēja	1x gadā					
Zema	1x 5 gados					Uzpilde tehnoloģiskā Uzpilde degviela Uzpilde gāze
Ļoti zema	1x 10 gados vai retāk				Ēka	Spiediens
	Ietekme uz cilvēkiem	Nepatīkamas sajūtas	Nenožīmīga ietekme	Nepieciešamā pirmā palīdzība	Nepieciešama ārstēšana vai NMPD	Hospitalizācija
	Ietekme uz vidi	Īslaicīga bez sekām	Īslaicīga, bez būtiskām sekām	Neliels vides piesārņojums	Īslaicīgs ar liela apjoma piesārņojumu	Ilgstošs ar ļoti apjomīgu piesārņojumu
	Materiālie zaudējumi	Ar ekspluatāciju radušies	Īslaicīga tehnoloģisko procesu darbības apturēšana	Īslaicīga objekta apturēšana, nelieliem zaudējumiem	Darbības apturēšana līdz 24 h, ar nožīmīgiem zaudējumiem	Darbības apturēšana ≤ 24 h, ar būtiskiem zaudējumiem, objekta struktūras atjaunošanas darbi
	Sekas	Maznozīmīgas	Nožīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas

1.4.2.5. tabula, riska novērtējums - sašķidrināto naftas gāzes balonu sprādziens. 21

1.5. ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā.

Avārijas Objektā var ietekmēt blakus esošo privātmāju iedzīvotājus, blakus esošos komercobjektus, tos iestādes darbiniekus un apmeklētājus. Avārija var ietekmēt Lubānas un Ozolu ielas ceļu satiksmes dalībniekus.

Iespējamo apdraudēto personu skaits grūti prognozējams, jo tas ir atkarīgs no gada sezonas un diennakts laika. Ir neliela varbūtība, ka dienas laikā apdraudēto personu skaits būs lielāks par 50 cilvēkiem (skatīt 3.pielikumu).

1.6. informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem.

1.6.1. persona, kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.

Saskaņā ar AS "VIADA BALTIJA" normatīviem dokumentiem DUS vadītājai Larisai Aksjonovai uzdots:

- pieņemt lēmumu par objekta CA pasākumu īstenošanas sākšanu;
- koordinēt rīcību, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā;
- atbildēt par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.

1.6.2. persona, kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.

Saskaņā ar AS "VIADA BALTIJA" normatīviem dokumentiem DUS vadītājai Larisai Aksjonovai Tel. 67301524, Mob. tālr. 28358572, e-pasts: dus24@viadabaltija.lv, uzdots:

- nodrošināt nekavējošu attiecīgu valsts vai pašvaldības institūciju informēšanu par apdraudējumu un veiktajiem pasākumiem tā novēršanai, tajā skaitā, sagatavot informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, ka arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejamā;
- nodrošināt sadarbību ar VUGD, pašvaldību un citām valsts institūcijām un avārijas dienestiem.

Ziņot par notikumu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, nosaucot notikuma izcelšanās adresi vai vietu un ziņotāja vārdu, uzvārdu, kā arī sniegt pieprasīto papildu informāciju par notikumu.

Informēt ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāju par cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties apdraudētajā vietā vai teritorijā, objekta ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem, ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem.

1.6.3. informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā.

Iekšējo apdraudējumu gadījumos objekta esošie darbinieki, atkarībā no apstākļiem, evakuējas ārpus telpām vai bīstamas zonas robežām ugunsgrēku un rūpniecisko avāriju gadījumos. Ilgstošu elektroapgādes traucējumu gadījumā, AS „VIADA BALTIJA” valde pieņem lēmumu par darbības apturēšanu uz laiku.

Ārējo apdraudējumu gadījumos darbinieki evakuējas ārpus telpām vai bīstamas zonas robežām spridzināšanas draudu, atrasta spridzekļa, bioloģiskā terorisma vai zemestrīces gadījumā.

Ja objektā vai tās apkārtnē ir izveidojusies vai var notikt avārijas situācija ar iespējamām katastrofālām sekām, objekta darbinieks paziņo par radušos situāciju VUGD zvanot "112". Ja nepieciešams, AS „VIADA BALTIJA” valde pieņem lēmumu par darbības apturēšanu uz nenoteiktu laiku.

Ja ir radusies tāda bīstama situācija, ka nav zināma tālāka rīcība, tiek izsaukts un sagaidīts VUGD un ierodoties VUGD, visas personas seko glābšanas darbu vadītāja norādījumiem. Papildus ir iespēja paziņojot VUGD par radušos situāciju, saņemt no VUGD darbiniekiem sākotnējos norādījumus telefoniski, kā rīkoties, kamēr ierodas VUGD pārstāvji.

Citos gadījumos, izvērtējot situāciju, norādījumus par nekavējošām darbībām dod vadītāja vai CA vadītājs vai viņa prombūtnes laikā atbildīgā persona par CA. Atbilstoši apdraudējuma veidam, ārkārtējās situācijās objektā tiek organizēti un veikti noteiktie preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Kā arī tiek organizēta pasākumu veikšana saskaņā ar instrukcijām:

- rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā;
- pirmā palīdzība cietušajiem;
- nelaiemes gadījumu izmeklēšanas kārtība.

1.6.4. informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

Objektā nav izveidotas civilās aizsardzības vienības un sava ugunsdzēsības dienesta.

1.7. informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā.

Darbinieku spēju pareizi un operatīvi rīkoties avārijas situācijās liela mērā nosaka viņu apmācības līmenis un informētība par to, kā rīkoties šādās situācijās. Darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos realizē apmācības grafika ietvaros. Apmācības paredzētas teorētisko nodarbību veidā, iepazīstinot ar Civilas aizsardzības plānu un instrukcijām, periodiski veicot atestācijas un instruktāžas, kā arī iepazīstināšanu ar rīcību ar ugunsdzēsības aparātiem, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un iegūto iemaņu pārbaudi.

Darbinieku apmācības plāna programma izstrādāta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2017. gada 5. decembra noteikumu Nr.716 „Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” prasībām apgūst:

Apmācības tēma	Nodarbības saturs
Zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu.	<ul style="list-style-type: none"> • Sniegt zināšanas darbiniekiem par to, kas ir CAP, un kam paredzēts. • Objekta darbinieku iepazīstināšana ar CAP struktūru; • Izskaidrot darbinieku atbildības un rīcības saskaņā ar CAP noteikto.
Zināšanas par valstī iespējamām katastrofām un to sekām.	<p>Katastrofu veidi:</p> <p>1) dabas katastrofas:</p> <p>a) ģeofiziskās;</p> <p>b) hidroloģiskās;</p> <p>c) meteoroloģiskās;</p> <p>d) klimatoloģiskās;</p> <p>e) bioloģiskās;</p> <p>f) kosmiskās.</p> <p>2) cilvēku izraisītās jeb antropogēnās katastrofas:</p> <p>a) tehnogēnās katastrofas;</p> <p>b) sabiedriskās nekārtības, terora akti un iekšējie nemieri.</p>

	<i>(Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likuma II nodaļas 4. pantu)</i>
Zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu.	<ul style="list-style-type: none"> • Sistēmas izveidošanas kārtība; • Sistēmas darbības kārtība. <i>(Saskaņā ar 2017. gada 8. augustā Ministru kabineta noteikumiem Nr.440.)</i>
Zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldīšanu.	<ul style="list-style-type: none"> • Krīzes vadības padome; • Sadarbības teritoriju CA komisija; • Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.
Zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu.	<ul style="list-style-type: none"> • Kas ir CA sistēma; • CA sistēmas organizācijas pamats; • CA sistēmas uzdevumi. <i>(Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likuma I nodaļas 3. pantu)</i>
Pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās, kā arī palīdzības izsaukšanu.	Pirmās palīdzības kursa zināšanu apgūšana.

Atbildīgais par civilo aizsardzību objektā atbild par:

- 1) vides aizsardzību objektā;
- 2) materiālo rezervju resursu uzkrājumu veidošanu objektā (individuālie aizsardzības līdzekļi, tehniskais aprīkojums u.c.);
- 3) nelaiemes gadījumu izskatīšanu, traumatisma cēloņu izpēti un pasākumu izstrādi to novēršanai;
- 4) avārijas cēloņu izmeklēšanu objektā un pasākumu plānu izstrādi avārijas cēloņu novēršanai;
- 5) sadarbību ar speciālajiem avārijas, glābšanas un inženiertehniskajiem dienestiem;
- 6) darbinieku apmācību un praktisko treniņu veikšanu ugunsgrēku dzēšanā un avāriju seku likvidēšanā, kā arī par darbinieku nodrošināšanu ar nepieciešamo speciālo inventāru;
- 7) objekta apgādi ar ugunsdzēsības aparātiem atbilstoši prasībām, ugunsdzēsības aparātu uzskaiti un to atrašanās vietu norādi;
- 8) ugunsdrošību objektā;
- 9) ugunsdzēsības aparātu ekspluatāciju, pārbaudi, remontu un uzpildīšanu atbilstoši standartu, tehnisko pasu un ražotāju instrukciju prasībām;
- 10) riska faktoru uzskaites veikšanu darba vietās;
- 11) darba drošības instrukciju un iekārtu ekspluatācijas instrukciju izstrādi;
- 12) darbinieku apmācību pirmās palīdzības sniegšanā.

DUS operators (DUS vadītāja/-as p.i.) atbildīgs par:

- 1) iekārtu uzturēšanu tehniskā kārtībā un tīrībā;
- 2) darba aizsardzības, ugunsdrošības, vides aizsardzības un ražošanas disciplīnas stingru ievērošanu;
- 3) darba instrukciju un augstākstāvošu personu rīkojumu un norādījumu precīzu un savlaicīgu izpildi;
- 4) iekārtās radušos bojājumu noteikšanu un novērtēšanu;
- 5) ķīmisko vielu noplūdes savlaicīgu atklāšanu un novēršanu, kā arī pasākumu veidošanu atkārtotu noplūžu novēršanai.

DUS darbinieki ir atbildīgi par:

- 1) darba aizsardzības, ugunsdrošības, vides aizsardzības un ražošanas disciplīnas stingru ievērošanu;
- 2) darba instrukciju un augstākstāvošu personu rīkojumu un norādījumu precīzu un savlaicīgu izpildi;
- 3) iekārtās radušos bojājumu noteikšanu un novērtēšanu;

4) ķīmisko vielu noplūdes savlaicīgu atklāšanu un novēršanu.

Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jautājumos

Galvenie uzdevumi objekta darbinieku apmācībā civilās aizsardzības jautājumos ir:

- iepazīstināt objekta darbiniekus ar civilās aizsardzības plānu, bet darbiniekus, kuri ir tieši iesaistīti civilās aizsardzības uzdevumu veikšanā pret parakstu;
- izvest praktiskas nodarbības ar objekta darbiniekiem kā rīkoties, ja notikusi avārija vai katastrofa;
- apmācīt personālsastāvu kā praktiski rīkoties ar viņiem paredzēto aprīkojumu un inventāru, kā arī pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas cietušajiem; izstrādāt un pret parakstu iepazīstināt objekta darbinieku (attiecīgo atbildīgo darbinieku, speciālistu) instrukcijas rīcībai avāriju (katastrofu) gadījumos.

Par ugunsdrošību atbild DUS vadītāja Larisa Aksjonova. Ugunsdrošības instruktāžu veic ne retāk kā reizi gadā, kā arī, ja:

- 1) izdarīti grozījumi ugunsdrošības noteikumos un ugunsdrošības instrukcijās;
- 2) notikušas izmaiņas tehnoloģiskajos procesos, izejvielu un izejmateriālu sortimentā;
- 3) mainītas vai modernizētas iekārtas, kas ietekmē ugunsdrošību;
- 4) nodarbinātie pārkāpuši ugunsdrošības noteikumus vai ugunsdrošības instrukcijas.

Par darba aizsardzību objektā atbild DUS vadītāja Larisa Aksjonova. Apmācību un instruktāžu darba aizsardzības jautājumos objektā veic saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 10.augustā noteikumu Nr. 749 „Noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos” prasībām.

1.8. apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā.

1.8.1. darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana.

AS „VIADA BALTIJA” civilās aizsardzības sistēmas dalībnieku apziņošana paredzēta darba laikā ar mobilajiem tālruņiem. Brīvās maiņas darbinieku izsaukumam paredzēts izmantot mobilos tālruņus. Apziņošana tiek veikta pēc shēmas un, pēc atbildīgās personas rīkojuma (skatīt 11.pielikumu).

1.8.2. īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas.

Ja ir notikusi avārija, negadījums un tml., avārijas likvidācijas darbos neiesaistītie darbinieki atbilstoši instrukcijām patstāvīgi evakuējas no teritorijas. Savukārt avāriju likvidācijas darbos iesaistītie dodas iepriekš noteiktajās sapulcēšanās vietās un uzsāk avārijas (katastrofas) likvidēšanas darbus.

Svarīgākās darbības, kas jāveic tiešu rūpnieciskās avārijas draudu un rūpnieciskās avārijas vai katastrofas gadījumā, ir:

- Nekavējoties pārtraukt visus pārkraušanas darbus;
- Par negadījumu ziņot saskaņā ar uzņēmuma apziņošanas shēmām, bet pirmkārt – VUGD pa telefonu 112 (skatīt 11.pielikumu);
- Uzsākt likvidācijas darbus saskaņā ar uzņēmumā izstrādāto kārtību (rīcības plāni);
- Riska samazināšanas pasākumu plāns (skatīt 6.pielikumu);
- Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi (skatīt 9.pielikumu);
- Ugunsdrošības instrukcija (skatīt 12.pielikumu);
- Instrukcija - bīstamo vielu noplūžu un to savākšana (skatīt 14.pielikumu);
- Instrukcija - sprādziena gadījumā (skatīt 15.pielikumu).

1.8.3. drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.

Veicot darbības ar naftas produktiem, tehnoloģiskajā procesā iesaistīti darbinieki izmanto individuālos aizsardzības līdzekļus, kuri ir droši pret naftas produktu iedarbību (skatīt 7. pielikumu).

Apmeklētāji pakļaujas valstī esošajam normatīvajiem aktiem un vispārpieņemtajām ētikas normām, līdz ar to speciāla instruēšana apmeklējot objektu nenotiek.

1.9. avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums, norādot.

1.9.1. kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus.

Objektā ir iekārtoti sekojoši žurnāli (papīra vai elektroniskā formā), kuros reģistrē gan atbilstoši reglamentam veiktās darbības, gan bojājumus (novirze no normas, avārijas) un veiktās rīcības sistēmas/ iekārtas pareizas darbības atjaunošanai:

- „Iekšējās uzraudzības (darba aizsardzība, ugunsdrošība, vides aizsardzība u.c.) kontroles žurnāls”;
- „Ugnsaizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnāls”;
- „Negadījumu un starpgadījumu uzskaites žurnāls”

Visi tehnoloģiska vai mehāniska rakstura bojājumi, iekārtu neapzinātas vai apzinātas nepareizas ekspluatācijas gadījumi, kā arī citas novirzes no tehnoloģiskā procesa režīma un nelaimes gadījumi darbā tiek reģistrēti „Negadījumu un starpgadījumu uzskaites žurnālā”.

1.9.2. kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām.

Ja objektā notika nevēlams notikums, rūpnieciska avārija vai pastāv to tiešie draudi, ikvienas personas pienākums ir ziņot par to Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, bet ja apdraudējums nav tiešs tad dienestu apziņošanu veic 1.6.1. sadaļā noteiktā persona vai viņas aizvietotājs.

1.9.3. informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama.

Ziņot par notikumu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, nosaucot notikuma izcelšanās adresi vai vietu un ziņotāja vārdu, uzvārdu, kā arī sniegt pieprasīto papildu informāciju par notikumu.

Informēt ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāju par cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties apdraudētajā vietā vai teritorijā, objekta ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem, ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem.

1.9.4. kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus.

Avāriju vai tās tiešu draudu valsts institūcijas, operatīvie dienesti un blakus esošie uzņēmumi tiek informēti telefoniski. Ņemot vērā objekta nelielos izmērus uz vietas esošajiem darbiniekiem speciāla apziņošanas sistēma nav nepieciešama, bet pēc nepieciešamības tiks izmantoti mobilie telefona sakari. Nepieciešamības gadījumā iedzīvotājus brīdinās pašvaldības policijas ekipāžas.

1.10. informācija par pasākumiem.

1.10.1. nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu.

Ārējo riska faktoru iedarbības mazināšanai ir operatīva informācijas saņemšana no VUGD (pašvaldības, vai citām institūcijām) par nevēlamu notikumu vai draudu gadījumu, lai nodrošinātu savlaicīgu darbību veikšanu tā iespējamās iedarbības minimizēšanai. Tas ir, lai sagatavotu objektu, pārtrauktu tehnoloģiskos procesus.

Iekšējo riska faktoru mazināšanai, ir izstrādāts “Riska samazināšanas pasākumu plāns”, skatīt 6.pielikumu.

Pie ikdienas risku mazināšanas faktoriem var minēt, ka notiek regulāra apgaita pa objektu, iekārtu vizuāla novērtēšana. Par jebkāda veida bojājumiem, kas var apdraudēt objekta darbību tiek ziņots objekta atbildīgajai personai, kas pieņem lēmumu par tālāko rīcību.

Iespējamo noplūžu savākšanai objekta laukumā izveidotas uztveršanas cauruļvadi, pa kurām produkts nonāk savākšanas akā un līdz ar to, noplūdes gadījumā, tiek nodrošināta iespējamā noplūdes produkta ierobežošana. Avāriju un to seku ierobežošanai un likvidēšanai uz cauruļvadu līnijām nav uzstādītas speciālas ietaises vai stacionāras sistēmas. Pārsūkņēšanas procesu uzrauga operatori.

Civilās aizsardzības sakaru un informācijas apmaiņas shēma, kurā iekļauti arī sadarbības risinājumi iespējamu avāriju gadījumos. Visi darbinieki ir ziņoši par to, kam jāzvana (ko jāinformē) avārijas gadījumā. Par cik darbinieki iespējama ugunsgrēka gadījumā spētu likvidēt nelielas platības ugunsgrēku, jo to rīcībā ir dažāda tilpuma (arī pārvietojamie) ugunsdzēsāmie aparāti.

Ja uzņēmumam nepieciešami avāriju vai to seku likvidēšanai papildus pakalpojumi, vai tehnika un iekārtas, paredzēts piesaistīt specializēto līguma organizāciju tehniku, par ko tiks sagatavoti un noslēgti attiecīgie sadarbības līgumi. Instrukcija bīstamo vielu noplūžu un to savākšanai (14.pielikums). Instrukcija sprādziena gadījumā (15.pielikums).

1.10.2. saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā.

Lai nodrošinātu drošu saimniecisko procesu, novērstu rūpnieciskās avārijas vai samazinātu to sekas:

- izstrādātas tehnoloģisko procesu un iekārtu ekspluatācijas instrukcijas, darbinieku drošības tehnikas un citas nepieciešamās instrukcijas;
- amatu instrukcijās iekļauti darbinieku rīcības noteikumi, lai izslēgtu rūpnieciskās avārijas rašanās iespējas;
- avārijas instrukcijās ir iekļauti pamati, kas reglamentē darba aizsardzības un ugunsdrošības normu izpildi;
- uzņēmuma darbiniekiem regulāri tiek rīkotas instruktāžas (darba aizsardzība, ugunsdrošība, u.c.), apmācības un treniņ nodarbības;
- izstrādāts civilās aizsardzības pasākumu plāns un rīcības plāni avāriju gadījumos.

Industriālā riska samazināšanas nolūkā uzņēmumā tiek veikti plānveida pasākumi:

- iekārtu uzturēšana darba stāvoklī un modernizācija (rekonstrukcijas plāni, ja izvērtējot situāciju un iekārtu darbību tiek konstatēts, ka tādu nepieciešams veikt);
- darba drošības instrukciju un amata aprakstu izpildes kontrole;
- darbinieku apmācība un atestācija;
- nelaimes, piesārņojuma gadījumu uzskaitē un cēloņu analīze;
- iekārtu regulāras pārbaudes un plānveida remonts.

1.10.3. nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas.

Ugunsgrēka gadījumā tiek iesaistīti uzņēmumā esošie materiāltehniskie līdzekļi un personāls, kurš ir apmācīts rīcībām avārijas situāciju likvidēšanai vai lokalizēšanai un piesaistīti VUGD spēki.

Objektā nepārtraukti uzturas vismaz viens darbinieks.

Virsūdeņu novadīšanai teritorijā paredzēts lietus kanalizācijas tīkls ar izvadu uz esošajām attīrīšanas iekārtām.

Objektā atrodas absorbents naftas produktu savākšanai degvielas pārlējuma gadījumos. Uzņēmumā pastāvīgi veģetācijas sezonā tiek pļauts zālājs.

Sūkņu darbību iespējams pārtraukt operatoru telpā pie kasēm un tieši pie sūkņiem „STOP” pogām. Poga paredzēta tehnoloģiskā procesa apturēšanai (situācijās kad nepieciešama tūlītēja sūkņu, iekārtu darbības apturēšana).

1.10.4. nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams.

Objektam nav speciālu iekārtu ar kuru palīdzību varētu veikt ātru apziņošanu blakus esošos dzīvojamos un rūpnieciskos sektoros. Avārijas vai apdraudējuma gadījumā būtu jāiesaista valsts un pašvaldības resursus. Iespējamās avārijas sekas neietekmētu tik lielu cilvēku skaitu, kuriem būtu jāsniedz kādi paskaidrojumi plašsaziņas līdzekļos.

1.10.5. nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi.

Līgums ar komersantu SIA “EKO OSTA”. Skatīt 8. pielikumu.

1.11. detalizēts šādu būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts (ja nepieciešams, pievienojot atbilstošus attēlus).

1.11.1. evakuācijas pasākumi.

Darbinieku evakuācija no apdraudētajām zonām, kas uzskatāma par aizsardzības pamatveidu, tiek veikta ugunsgrēka vai tā draudu gadījumā, NP noplūdes gadījumā, sprādziena draudu gadījumā, vai, saņemot anonīmu ziņojumu par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādīšanu, kā arī citos gadījumos, pēc nepieciešamības.

Cilvēku informēšanu par evakuāciju veic objekta darbinieki.

Evakuācijas laikā:

- neradot paniku, darbiniekiem jānododas uz tuvāko evakuācijas izeju, pa kuru iespējama evakuācija;
- darbiniekiem jāpalīdz evakuēties cietušajiem;
- jāievēro objekta, VUGD personāla dotus norādījumus;
- nepieciešamības gadījumā evakuācijas nodrošināšanai (degšana, nogruvušas konstrukcijas utt.) jāizmanto ēkā esošos ugunsdzēsības līdzekļus (ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības inventārs);
- liela sadūmojuma gadījumā jāpārvietojas gar sienām iespējami tuvāk grīdai (pietupoties, rāpus);
- ja ir svarīga informācija par cietušajiem vai iesprostotiem cilvēkiem, bīstamo vielu noplūdi, u.c., jāpaziņo par to VUGD personālam;
- bez nepieciešamības neuzturieties ugunsgrēka bīstamās zonas tuvumā.

Rīcība, atrodoties telpās:

- aizveriet un noblīvējiet (ar ūdeni samitrinātu audumu) logus, durvis. Ja ir aizdomas par sprādzienbīstamu koncentrāciju izveidošanos telpā - neizmantojiet elektroierīces;
- aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojot vienkārši ūdenī samērcētus vates - marles apsējus un citus vairākkārt salocītus gaisa caurlaidīgus materiālus vai, ja Jūsu rīcībā ir gāzmaskas vai respiratorus ar speciāliem filtriem, aizsarg apsējus.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām:

- saņemot brīdinājumu par avāriju vai, sajūtot asu, kodīgu smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi doties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem);
- ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai veikt īsas, seklas ieelpas;
- ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, griezieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Nodarbināto evakuācijas kārtība lokālas katastrofas vai tās draudu gadījumā noteikta 4. pielikuma.

Personāla un klientu evakuācijas virzienu un ceļus katrā konkrētā gadījumā nosaka glābšanas darbu vadītājs. Evakuācijas virzienu parasti izvēlas vadoties no vēja virziena. Evakuācija var notikt perpendikulāri vēja virzienam vai pret vēju. Evakuācija nedrīkst notikt virzienā, kurā pūš vējš, jo pastāv apdraudējums.

Evakuācijas laikā jāievēro, ka pulcēšanās nevar notikt vietās, no kurām, katastrofas plašākas eskalācijas gadījumā ir apgrūtināta tālāka izkļūšana. Autotransporta evakuācija nav pieļaujama virzienā, kas traucē glābšanas dienestu piebraukšanu un izvēršanos.

Iedzīvotāju evakuācijas organizēšanu veic policija un pašvaldības civilās aizsardzības sistēmas darbinieki.

1.11.2. pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem.

Uzņēmumam sava medicīniskā personāla nav, nav arī medicīnas darbinieka štata vietas.

Pirmo palīdzību iespējamiem cietušajiem var sniegt uzņēmuma darbinieki, kuri ir apmācīti atbilstoši MK noteikumu Nr.557 prasībām. Ārkārtas situācijās katrs no tiem būs gatavs sniegt palīdzību cietušajiem. Nekavējoties tiks izsaukta neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.

1.11.3. sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze.

Sabiedrisko kārtību objektā regulē paši objekta darbinieki, kuriem nepieciešamības gadījumā ir trauksmes poga ar piesaisti apsardzes firmai. Objektā ir ierīkota videonovērošana.

1.11.4. alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana.

Elektroenerģijas pārtraukumu gadījumā elektrobarošana paredzēta no elektroģeneratora. Skatīt 1.3.3.3 sadaļu un 8.pielikumu.

1.11.5. paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi.

Objekta darbības nodrošināšanai nav nepieciešamas speciāli pasākumi vai iekārtas.

Objekta darbības apturēšanai nav nepieciešamas speciāli sagatavošanas pasākumi.

Lēmumu par objekta darbības pagaidu pārtraukšanu un atjaunošanu ir tiesīgs pieņemt AS „VIADA BALTIJA” valdes priekšsēdētājs vai objekta atbildīgā persona.

1.11.6. preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Preventīvie pasākumi: tiek nepārtraukti atjaunotas instrukcijas, kuras ir saistītas objekta drošības pasākumiem. Nepārtraukti tiek organizēta jaunāko tehnoloģiju ieviešana tehnoloģisko procesos.

Gatavības pasākumi: tiek organizēta apmācība saistībā ar pareizu objekta darbību un drošības instrukciju apmācību.

Reaģēšanas pasākumi: notiek ja tiek konstatēta naftas produktu noplūde un ņemot vērā tiek pielietots instrukcijās minētās darbības.

Seku likvidēšanas pasākumi: Objekta darbinieks šāda veidā pasākumos iesaistās ja vien netiek apdraudēta darbinieka dzīvība vai veselība. (Skatīt 9. pielikumu).

Apdraudējums: izlijušo naftas produktu tvaiku - gaisa maisījuma ugunsgrēks

Preventīvie pasākumi: Uzturēt darba kārtībā iekārtas, veikt to pārbaudi ikdienas un ikgadējo, kā arī veikt apkopes kuras noteicis ražotājs.

Gatavības pasākumi: Ja tiek konstatēta naftas produktu noplūde novērst to. Pielietojot absorbentu pārklāt virsmu un savākt naftas produktu.

Reaģēšanas pasākumi: Ja aizdedzies noplūdušais naftas produkts pielietot dzēšanas iekārtās (ja vien tas neapdraud veselību vai dzīvību) ziņot operatīvajiem dienestiem zvanot 112.

Apdraudējums: izlijušo naftas produktu pelkes ugunsgrēks;

Preventīvie pasākumi: Uzturēt darba kārtībā iekārtas, veikt to pārbaudi ikdienas un ikgadējo, kā arī veikt apkopes kuras noteicis ražotājs.

Gatavības pasākumi: Ja tiek konstatēta naftas produktu noplūde novērst to. Pielietojot absorbentu pārklāt virsmu un savākt naftas produktu.

Reaģēšanas pasākumi: Ja aizdedzies noplūdušais naftas produkts pielietot dzēšanas iekārtās (ja vien tas neapdraud veselību vai dzīvību) ziņot operatīvajiem dienestiem zvanot 112. Izvairīties no temperatūras iedarbības.

Apdraudējums: naftas produktu tvaiku toksiskās koncentrācijas izplatība;

Preventīvie pasākumi: Uzturēt darba kārtībā iekārtas, veikt to pārbaudi ikdienas un ikgadējo, kā arī veikt apkopes kuras noteicis ražotājs.

Gatavības pasākumi: Ja tiek konstatēta toksiskā produktu noplūde novērst to. Pielietojot iekārtas kuras nosedz un neļauj turpināt naftas produktam iztvaikošanu

Reaģēšanas pasākumi: Ja aizdedzies noplūdušais naftas produkts pielietot dzēšanas iekārtās (ja vien tas neapdraud veselību vai dzīvību) ziņot operatīvajiem dienestiem zvanot 112. Neuzturēties piesārņotajā gaisā.

Apdraudējums: Sprādziens

Preventīvie pasākumi: Uzturēt darba kārtībā iekārtas, veikt to pārbaudi ikdienas un ikgadējo, kā arī veikt apkopes kuras noteicis ražotājs.

Gatavības pasākumi: Ja tiek konstatēti draudi avārijas rašanās nekavējoties uzsākt objekta evakuāciju, pārtraukt tehnoloģisko procesu. Ziņot 112.

Reaģēšanas pasākumi: Objekta evakuācija 500 metru attālumā.

Apdraudējums: Naftas gāzes balonu sprādziens

Preventīvie pasākumi: Uzturēt darba kārtībā iekārtas, veikt to pārbaudi ikdienas un ikgadējo, kā arī veikt apkopes kuras noteicis ražotājs.

Gatavības pasākumi: Ja tiek konstatēti draudi avārijas rašanās nekavējoties uzsākt objekta evakuāciju, pārtraukt tehnoloģisko procesu. Ziņot 112.

Reaģēšanas pasākumi: Objekta evakuācija 100 metru attālumā.

1.11.7. pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi.

Objekta atbildīgā persona saskaņā ar objekta CA plānu vai pēc glābšanas dienesta amatpersonu pieprasījuma īsteno pasākumus, lai novērotu, ierobežotu vai likvidētu rūpniecisko avāriju, vai samazinātu tās sekas.

Pēc avārijas vai katastrofas:

- veic monitoringu un izstrādā prognozes, lai novērtētu avārijas seku apjomu, smagumu un izplatību, kā arī šīs avārijas kaitīgo iedarbību uz cilvēkiem un vidi;
- veic citus pasākumus, kas nepieciešami avārijas likvidēšanai un īsteno atjaunošanas īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumus;
- īsteno pasākumus, kas novērstu avārijas atkārtošanās iespēju;
- ja nepieciešams, precizē un papildina stacijas rūpnieciskās avārijas novēršanas programmu un civilās aizsardzības plānu;
- ja nepieciešams, precizē un papildina iepriekš sniegto informāciju.

Atbildīgā persona, pamatojoties uz avārijas izvērtēšanas komisijas atzinuma un ieteikumiem, kā arī valsts institūciju veikto pārbaužu aktiem un protokoliem:

- īsteno atjaunošanas īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumus, kas nepieciešami rūpnieciskās avārijas seku likvidēšanai.
- īsteno pasākumus, kas novērstu avārijas atkārtošanās iespēju.

Objekta atbildīgā personā organizē bīstamās vielu savākšanu un nodošanu. Līgums ar SIA "EKO OSTA", skatīt 8. pielikumu.

1.12. apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei, norādot iekārtas, kas jāargā vai jāglābj no avārijas ietekmes, kā arī avārijas izejas, pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļus un kārtību, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi, iekārtas vai objekti.

Avārijas draudu gadījumā nekavējoties informēt objekta vadītāju un ja nepieciešams atbildīgos operatīvos dienestus, lai veiksmīgi nepieļauto šo draudu realizēšanos avārijā. Avārijas draudu gadījumā apturēt tehnoloģiskos procesus un objekta darbību (auto uzpildi ar naftas produktiem, pievesto naftas produktu uzpildīšanu tvertnēs). Tādējādi palīdzot samazināt nevēlo seku apjomu, kuru varētu rādīt objekta tālāka ekspluatēšana. Šīs darbības iespējams pārtraukt ar "STOP" pogām, kuras izvietotas operatoru ēkā un uz agregātiem un ir atbilstoši apzīmētas.

Iekārtas kuras būtu nepieciešams aizsargāt no avārijas draudiem ir tvertnes kurās uzglabājas naftas produkti un gāzes uzglabāšanas modulis.

Objektam ir divas avārijas izejas un no objekta teritorijas var brīvi izklūt uz blakus teritoriju, kur apdraudējuma nav (skatīt 2.,4.,11.,12.,14.,15.pielikumus).

1.13. resursi (arī materiālo rezervju, signalizācijas un citu drošības iekārtu, atbilstoši apmācītu darbinieku un citu pieejamo resursu) raksturojums, norādot.

1.13.1. resursus, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā.

Objektā pieejamo resursu daudzumi priekš individuālas lietošanas ir norādīti 7.pielikumā. Objektā pieejamie resursi ir tikai un vienīgi priekš ikdienas darbu veikšanas - lāpstas, absorbents.

1.13.1.1. agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums.

Sakaru uzturēšanai darbinieku rīcībā ir mobilie tālruņi - praktiski katram darbiniekam (gan darba, gan privātie).

Ārkārtas situāciju gadījumos informāciju, par iespējamiem ārējiem apdraudējumiem jāsaņem no masu informācijas līdzekļiem.

AUATSS sirēnas ugunsgrēka gadījumā un ja darbinieks palaidīs sistēmu manuāli ar manuālas trauksmes iedarbināšanas signāļdevēju.

1.13.1.2. ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums.

Objekta telpās ir ierīkota AUATSS, kas pieslēgta pie apsardzes paneļa un aprīkota ar ugunsgrēka detektoriem, ugunsgrēka trauksmes sirēnām, un manuālas trauksmes vadības pogām.

Objekts apgādāts ar normatīvajos aktos noteiktu ugunsdzēsības līdzekļiem – ugunsdzēsības aparāti (pulvera aparāti, nepieciešamais pārnēsājamo aparātu skaits A un B ugunsgrēku klasēm ir ne mazāks kā to nosaka normatīvais akts, absorbents 25 kg un ugunsdzēsības pārklāji 2.gb.

Iekšēja ugunsdzēsības ūdensapgāde Objektā nav paredzēta. Ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde paredzēta no pilsētas pazemes ugunsdzēsības hidrantiem (skatīt 4.pielikumu).

1.13.1.3. paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltechniskais nodrošinājums.

Objekta nav izveidotas reaģēšanas un seku likvidēšanas vienības un nav sava ugunsdzēsības dienesta.

1.13.1.4. individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība.

Objekta darbinieku rīcībā esošie individuālie aizsardzības līdzekļi ir norādīti 7. pielikumā un tie ir izsniegti darbiniekiem darbu veikšanai, uzkrājumu (rezerves) objektā nav. Individuālo aizsardzības līdzekļiem veic periodisko pārbaudi. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamie materiāli u.c. pastāvīgi glabājas operatoru ēkā, pēc nepieciešamības to saņem darbinieks.

1.13.1.5. pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.

Pirmās palīdzības sniegšanai ir apmācīts objekta personāls un nepieciešamie līdzekļi saskaņā ar LR MK 2010.gada 3. augusta noteikumu Nr.713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu" prasībām. Pirmās palīdzības sniegšanai līdzekļi ir izvietoti operatoru ēkā.

Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts

Nr. p.k.	Priekšmetu un materiālu nosaukums	Minimālais skaits
1.	Vienreizējas lietošanas cimdi iepakojumā	2
2.	Saspraužamās adatas	4
3.	Šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem	1
4.	Mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā	1
5.	Trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā	2
6.	Leikoplasts (2-3 cm) spolē	1
7.	Brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā	15

8.	Tīklveida pārsējs nr.3 (40 cm)	3
9.	Marles saites (4 x 0,1 m) sterilā iepakojumā	4
10.	Marles saites (4 x 0,05 m) sterilā iepakojumā	2
11.	Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā	2
12.	Marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā	1
13.	Marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā	1
14.	Marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā	5
15.	Folijas sega (viena puse metalizēta, otra - spilgtā krāsā) iepakojumā	1
16.	Medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā	1

1.13.1.6. inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi.

Objektā ir pieejami darbarīki lāpstas, grābekļi, absorbents, konteiners bīstamo vielu savākšanai/uzglabāšanai līdz utilizācijai.

1.13.1.7. avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums.

Objektā ir pieejami darbarīki lāpstas, grābekļi, absorbents, konteiners bīstamo vielu savākšanai/uzglabāšanai līdz utilizācijai.

1.13.2. resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus.

Līgumu organizācijas, ar kurām pastāv sadarbība un kurus nepieciešamības gadījumā iesaista avāriju un tās izraisīto seku likvidēšanā ir pievienoti 8. pielikumā.

Resursu iesaiste atkarīga no līgum organizāciju noslogotības un pieejamajiem resursiem konkrētajā laikā, tāpēc prognozēt resursu pieejamo laiku nav iespējams.

Sākoties rūpnieciskajai avārijai vai rūpnieciskās avārijas laikā nekavējoties paredzēts iesaistīt (ziņot):

- VUGD;
- pašvaldību;
- VVD;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu;
- Valsts un pašvaldības policiju;

Citu uzņēmumu piesaiste notiek pēc nepieciešamības.

1.14. informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā.

Saskaņā ar 2016. gada 17. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.297 „Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus” VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu.

Pēc izbraukšanas no tuvākās VUGD daļas vai posteņa apakšvienība notikuma vietā ierodas:

- republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis – 8 minūšu laikā;

- pilsētā, ciemā vai novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis – 23 minūšu laikā.

VUGD apakšvienība var ierasties notikuma vietā vēlāk, ja:

- ierašanos aizkavējuši apstākļi, ko radījusi nepārvarama vara;
- notikusi dabas vai cilvēka izraisīta katastrofa;
- vienlaikus saņemti ziņojumi par vairākiem notikumiem daļas vai posteņa pārziņas rajonā (VUGD teritoriālas struktūrvienības daļai vai postenim noteiktā atbildības teritorijā);
- ceļā uz notikuma vietu ir radušies satiksmes sarežģījumi (piemēram, intensīva ceļu satiksme, slēgta dzelzceļa pārbrauktuve, ceļu satiksmes negadījums, ceļa segums sliktā stāvoklī, nav piebraucamo ceļu, transportlīdzekļa tehniskie bojājumi);
- saņemtais ziņojums par notikumu nav saistīts ar ugunsgrēku, un nepastāv draudi cilvēku dzīvībai un veselībai.

Tuvākā VUGD struktūrvienība atrodas 5,1 km attālumā (pēc Google Maps) VUGD Rīgas reģiona pārvaldes 8. daļa, respektīvi, šī apakšvienība aptuveni 5-7 min laikā ieradīsies pirmā (ierašanas laiks ir provizorisks, jo apakšvienība var būt citā izbraukumā), nodibinās kontaktus ar objekta personālu, veiks notikuma vietas izlūkošanu un sākotnējas darbības.

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas rajonā atrodas NMPD un VP struktūrvienības, šo struktūru ierašanas atkarīga no to noslogojuma, tāpēc prognozēt ierašanas laiku nav iespējams.

2. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNĀ NORĀDA KĀRTĪBU, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI

Sadarbība ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Normālā režīmā:

- sadarbība objekta ugunsdrošības jautājumu risināšanā un kontrolē;
- konsultatīvā palīdzība;

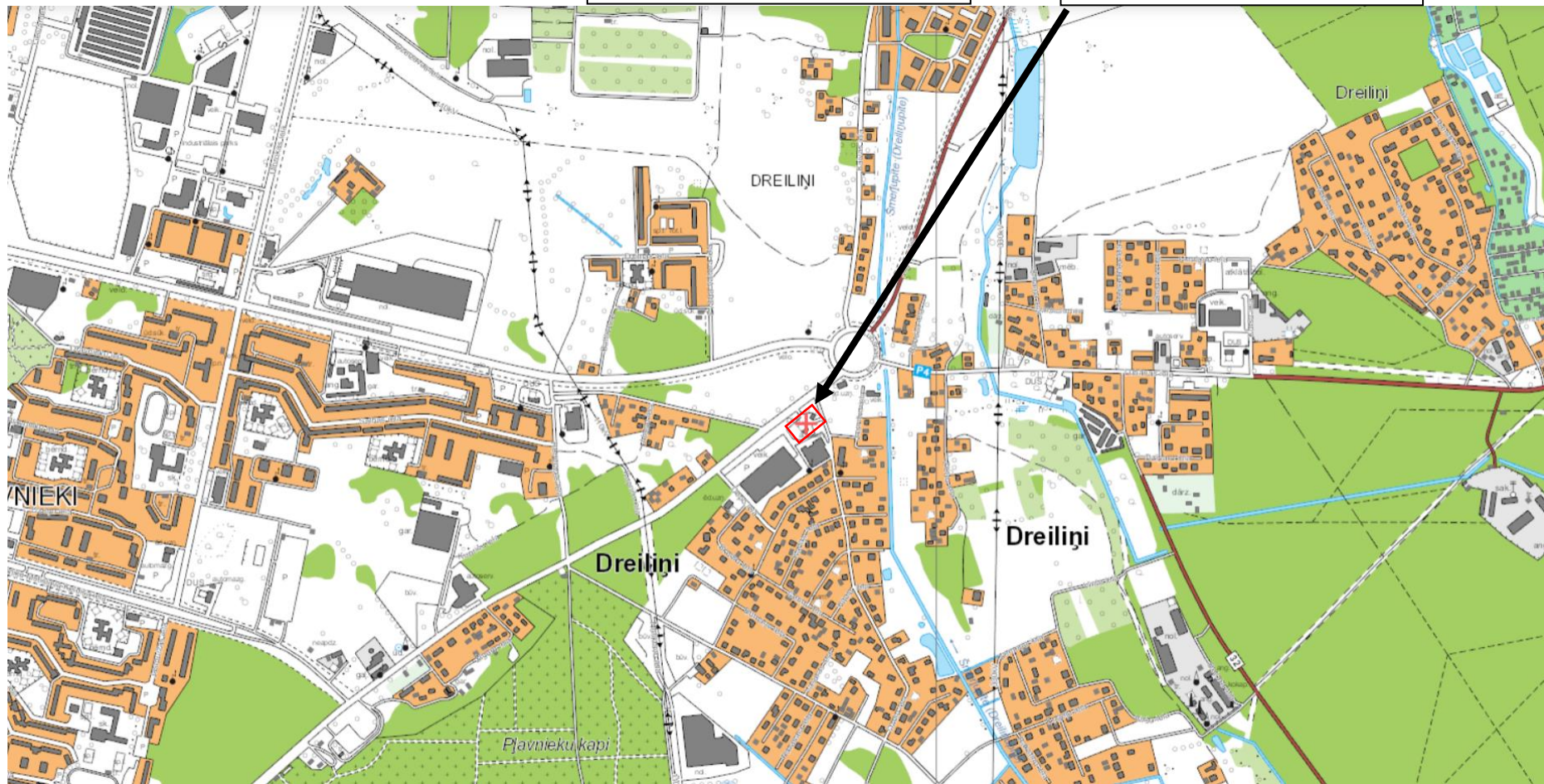
Katastrofu gadījumā:

- VUGD struktūrvienību izsaukšana ugunsgrēka, sprādziena gadījumā un iesaistīšana glābšanas darbos;
- objekta darbinieki sadarbība ar VUGD glābšanas darbu vadītāju un objekta iesaistīto resursu pakļaušana VUGD glābšanas darbu vadītājam.

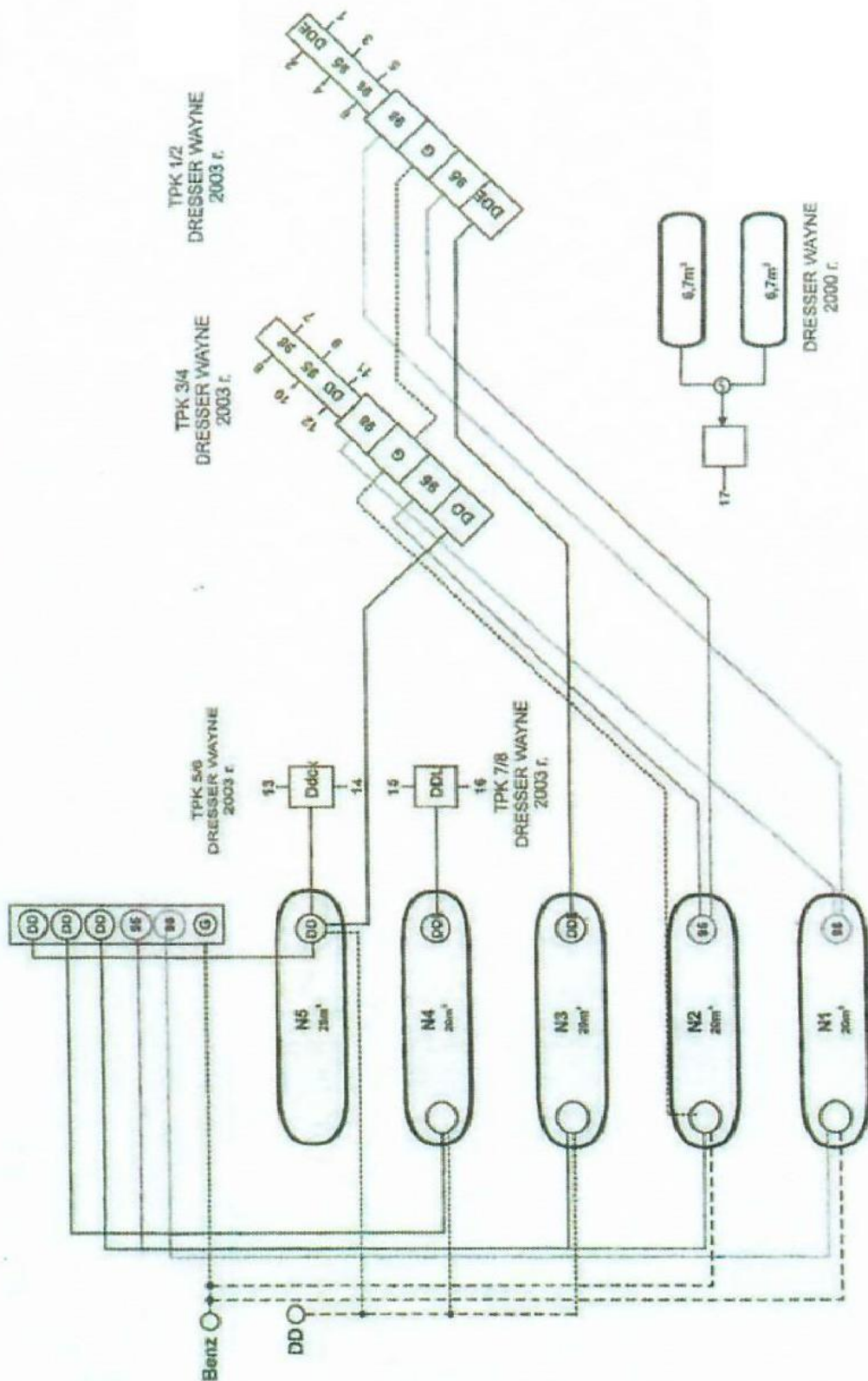
Avāriju likvidāciju darbu laikā sadarbība notikuma vietā tiek organizēta starp ugunsgrēka dzēsšanas un glābšanas darbu vadītāju un atbildīgo personu. Objekta darbinieku pamatuzdevums avāriju gadījumos ir pakļauties glābšanas darbu vadītājam, kā arī sniegt nepieciešamo informāciju par kustību objekta teritorijā, bīstamo vielu izvietojumu, piekļuves iespējām, apdraudējumiem avārijas vietai vai objektiem.

Karte 1:10000

Objekta atrašanās vieta

Degvielas uzpildes stacijas tehnoloģisko iekārtu tehnoloģiskā shēma
Lubānas iela 129 A, Dreiliņi, Stopiņu nov. DUS "Lubānas".

- - 105 m zona ap epicentru (uguns lode)
- - 238 m zonā ap uguns lodi
(siltuma starojuma ar jaudu 10,0 kW/m² zona)
- - 337 m zonā ap uguns lodi (siltuma starojuma ar jaudu 5,0 kW/m² zona)

1. Nojume virs degvielas sūkņiem
2. Pazemes degvielas rezervuāri
3. Virszemes SNG rezervuāri

 - evakuācijas ceļi

 - drošā pulcēšanas vieta

 - elektrosadales skapis

 - ugunsdzēsības aparāti

 - ugunsdzēsības hidrants

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **BEZSVINA BENZĪNS**

“Labojums”
10/05/2016
(7 izdevums)

1. VIELAS / PRODUKTA UN RAŽOTĀJA / IMPORTĒTĀJA IDENTIFIKĀCIJA

- 1.1. Produkta identifikācija:
- nosaukums: **Bezsvina benzīns**
 - vielas reģistrācijas numurs: 01-2119471335-39-0027
 - **EC numurs:** **289-220-8**
 - **CAS numurs:** 86290-81-5
- 1.2. Produkta pielietojums: Degviela.
- 1.3. Piegādātājs: ORLEN Lietuva
Piegādātāja adrese: Juodeikiai, LT-89467 Mažeikiai District, Lithuania
Tel.: (370) 443 92121
Fakss: (370) 443 92525
E-pasts: info@orlenlietuva.lt
- 1.4. Izplatītājs Latvijā: SIA "ORLEN Latvija"
Reģ. Nr. LV 40003637994
Izplatītāja adrese: Bauskas iela 58a-701, Rīga, LV-1004
Tālr.: (+371) 67 103 300
Fakss: (+371) 67 629 130
e-pasts: zinass@orlen.lv
- 1.5. Ārkārtas situācijā zvanīt: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: (+371) 112 (visu diennakti).
Valsts Toksikoloģijas centrs, Saindēšanās un zāļu informācijas centrs, Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038; strādā 24 h diennaktī, Tel. nr. +371 67042473

2. DATI PAR BĪSTAMĪBU

2.1. Vielas un maisījuma klasifikācija

Klasifikācija atbilstoši **Regulai (EK) Nr.1272/2008:**

Flam. Liq. 1, H224
Asp. Tox. 1, H304
Skin Irrit. 2, H315
STOT SE 3, H336
Muta. 1B, H340
Carc. 1B, H350
Repr. 2, H361
Aquatic Chronic 2, H411

2.2. Etiķetes elementi atbilstoši **Regulai (EK) Nr.1272/2008**

Nosaukums: **Bezsvina benzīns**
EC Nr.: **289-220-8**, CAS Nr.: **86290-81-5**

Signālvārds: Bīstami

GHS piktogramma:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

“Labojums”
10/05/2016
(7 izdevums)

Produkts: **BEZSVINA BENZĪNS**

Bīstamības frāzes:	H224 H304 H315 H336 H340 H350 H361 H411	Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos. Kairina ādu. Var izraisīt miegainību vai reiboņus. Var izraisīt ģenētiskus bojājumus. Var izraisīt vēzi. Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam. Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.
Bīdinājuma frāzes:	P201 P210 P273 P280 P331 P301+P310 P403+P233	Pirms lietošanas saņemt speciālu instruktažu. Turēt pietiekamā attālumā no karstuma avotiem, karstām virsmām, dzirkstelēm, atklātas liesmas un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēķēt. Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē. Izmantot aizsargcimdus/ aizsargapģērbu/ acu aizsargus/ sejas aizsargus. Neizraisīt vemšanu. NORIŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazinieties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu. Glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu.

- 2.3. **Citi apdraudējumi:** Bezsvina benzīns ir īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums, kas var veidot normālā temperatūrā sprādzienbīstamu oglekļa dioksīda tvaiku un gaisa maisījumu. Tās tvaiki kairina ādu, acis un elpceļus. Šķidrums kairina acis un ādu. Degviela var saturēt līdz pat 1% pēc tilpuma benzolu, kas ir klasificēts kā 2.kategorijas kancerogēns, tādēļ ilgstoša pakļaušana vielas iedarbībai var izraisīt ļaundabīgos audzējumus, anēmiju, leukēmiju un citas saslimšanas. Tvaiki, ja tos ieelpo, var izraisīt miegainību un reiboni. Toksisks ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē. Pastāv augsnes un ūdens piesārņojuma risks.

3. PRODUKTA SASTĀVS UN ZIŅAS PAR BĪSTAMAJĀM SASTĀVDAĻĀM

Vielas nosaukums	CAS Nr.	EC Nr.	REACH Reģistrācijas nr.	Klasifikācija atbilstoši Regulai (EK) No.1272/2008	Koncentrācija % m/m
Benzīns	86290-81-5	289-220-8	01-2119471335-39-0027	H224, H304, H315, H336, H340, H350, H361, H411	līdz 100
MTBE	1634-04-4	216-653-1	01-2119452786-27-0013	H225, H315	0 - 22,0
Etanols	64-17-5	200-578-6	01-2119457610-43	H225	0 - 10,0

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

“Labojums”
10/05/2016
(7 izdevums)

Produkts: **BEZSVINA BENZĪNS**

Metanols	67-56-1	200-659-6	01-2119433307-44	H225, H301, H311, H331, H370	0 - 3,0
Antioksidants: -2,6-di-terc-butilfenols	128-39-2	204-884-0	nav datu	nav datu	0 - 0,0025
Antioksidants: -2-terc-butilfenols	88-18-6	201-807-2	nav datu	nav datu	0 - 0,0037
Multifunkcionāla piedeva	nav datu	nav datu	nav datu	nav datu	0 - 0,16

4. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

- Vispārīgi norādījumi:** Pirms sākt cietušo glābšanu izolēt visus iespējamus uzliesmošanas avotus, tajā skaitā atslēgt elektrību.
- Nodrošināt pietiekamu ventilāciju un pirms došanās noslēgtās telpās pārliecināties, ka atmosfēra ir droša un elpošanai derīga.
- Samērcēt apģērbu pirms vilkšanas nost, saliet ar ūdeni, lai izvairītos no dzirksteļu veidošanās no statiskās elektrības.
- Ieelpojot:** Simptomi: tvaiku ieelpošana izraisīs galvassāpes, nelabumu, vemšanu un apziņas stāvokļa izmaiņas.
- Ja elpošana ir apgrūtināta, pārvietot cietušo svaigā gaisā un nodrošināt mieru elpošanai ērtā pozā.
- Ja cietušais ir bez samaņas un:
- neelpo- pārliecināties, vai elpceļi ir brīvi un veikt mākslīgo elpināšanu, kas jā dara apmācītam personālam. Ja nepieciešams, veikt ārējo sirds masāžu un meklēt medicīnisko palīdzību.
 - elpo- novietot stabilajā sānu guļā. Ja nepieciešams, dot skābekli.
- Ja cietušajam ir mainīts apziņas stāvoklis vai simptomi nepāriet, meklēt medicīnisko palīdzību.
- Nokļūstot acīs:** Simptomi: viegls nespecifisks kairinājums.
- Uzmanīgi skalot acis ar ūdeni vairākas minūtes. Ja cietušajam ir kontaktlēcas- izņemt tās, ja to ir viegli izdarīt.
- Ja attīstās un nepāriet kairinājums, neskaidra redze vai pietūkums, meklēt medicīnisku palīdzību pie speciālista.
- Nokļūstot uz ādas:** Simptomi: apsārtums, kairinājums.
- Nekavējoties novilkt sasmērēto apģērbu un apavus un likvidēt tos drošā veidā kā atkritumus.
- Skarto vietu nomazgāt ar ziepēm un ūdeni.
- Ja attīstās un nepāriet kairinājums, apsārtums vai pietūkums, meklēt medicīnisku palīdzību.
- Lietojot augstspiediena iekārtas var notikt produkta iekļūšana organismā caur ādu. Ja tas atgadījies, nekavējoties meklēt profesionālu medicīnisku palīdzību, negaidot, kamēr parādās iedarbības simptomi.
- Nelielu termisku apdegumu gadījumā apdeguma vietu atdzesēt. Turēt apdeguma vietu zem tekoša auksta ūdens strūkļas vismaz piecas minūtes līdz mazinās sāpes. Jāraugās, lai nesāktos ķermeņa hipotermija (atdzišana).
- Norijot:** Simptomu nav daudz. Ja tie ir, tie izpaužas kā nelabums, caureja.

Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija. Cietušais nekavējoties jānosūta uz slimnīcu. Negaidīt, līdz parādās jēl kādi iedarbības simptomi. Neizraisīt vemšanu, jo pastāv ķīmiskās pneimonijas risks. Kuņģa skalošana var tikt veikta tikai pēc endotraheālas intubācijas. Neko nelikt mutē bezsamaņā esošai personai.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta

Kairina ādu. Var kairināt acis. Tvaiku ieelpošana var izraisīt galvassāpes, slikta dūša, vemšana un izmainītas apziņas stāvokļi. Var izraisīt nelabumu, galvassāpes, reiboni un intoksikāciju. Nokļūšana plaušās pēc norīšanas vai vemšanas var izraisīt ķīmisko pneimoniju.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpe

Ārstēt atbilstoši simptomiem.

5. UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

Piemērotie ugunsdzēsšanas līdzekļi:

- putas (tikai īpaši apmācīts personāls),
- ūdens migla (tikai īpaši apmācīts personāls),
- saussais ķīmiskais pulveris,
- oglekļa dioksīds (CO₂),
- inertas gāzes (pielietošana var būt reglamentēta),
- zeme, smiltis,
- ūdens tvaiks.

Nepiemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:

Nelietot spēcīgu ūdens strūklu, jo tā var izraisīt degošā produkta šļakatas un veicināt uguns izplatīšanos. Jāizvairās no ūdens un putu vienlaicīgas izmantošanas uz vienas virsmas, jo ūdens veicina putu sadalīšanos.

5.2. Bīstamība, ko rada degošā viela vai produkts, degšanas produkti un gāzes:

Ja produktu saturošas tvertnes ir pakļautas uguns iedarbībai, pastāv sprādziena draudi dēļ spiediena celšanās tvertnē. Ja produkts ir izlijis, oglekļa dioksīda tvaiku un gaisa maisījums var aizdegties vai eksplodēt no dzirksteles vai karsta priekšmeta. Produktu saturošas tvertnes, kas ir tiešā uguns tuvumā jādzesē ar ūdens strūklu no droša attāluma.

Sadegšanas produkti: Nepilnīga sadegšana radīs sarežģītu cietu un šķidru daļiņu un gāzu maisījumu, tostarp oglekļa oksīdus, un grūti nosakāmus organiskos un neorganiskos savienojumus.

Ja produktā vērā ņemamā daudzumā ir sēra savienojumi, starp sadegšanas produktiem var būt arī sērūdeņradis, sēra oksīdi un sērskābe.

5.3. Aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem:

Lietot piemērotu elpošanas aparātus, gāzmaskas un necaurīdīgu aizsargapģērbu. Liela ugunsgrēka gadījumā vai slēgtās telpās lietot pilnu ugunsnoturīgu pozitīva spiediena aizsargekipējumu (SCBA) ar pilnu sejas aizsargu.

6. PASĀKUMI NEJAUŠAS NOPLŪDES GADĪJUMĀ

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:

Nelielām noplūdēm: parasti pilnīgi pietiekami ir antistatisks darba apģērbs.

Lielām noplūdēm- pilns ķīmiski izturīgs un antistatisks materiāla aizsargtērps.

Darba cimdi, kas sniedz pietiekamu ķīmisku aizsardzību pret aromātiskajiem oglekļa dioksīdiem.

PIEZĪME: cimdi, kas izgatavoti no PVA nav ūdens izturīgi un nav piemēroti ārkārtas gadījumiem.

Darbs ķiverē. Antistatiskas neslīdošas kurpes vai zābaki. aizsargbrilles vai sejas aizsargs, ja ir iespējama vai paredzama ūdens vai saskābe ar acīm.

Elpošanas aizsardzība: Elpceļu aizsardzībai vilkt daļējas vai pilnīgi sedzošas

sejas maskas ar organisko tvaiku filtru vai slēgta tipa elpošanas aparātu (SCBA) atkarībā no noplūdes lieluma un paredzamā ekspozīcijas laika. Ja situācija nevar tikt pilnībā novērtēta vai ja pastāv skābekļa trūkuma risks, jālieto SCBA.

Degviela ir viegli gaistošs produkts ar zemu uzliesmošanas temperatūru, tādēļ katra tās noplūde vai izlijums rada nopietnu ugunsgrēka vai sprādziena risku. Apturēt vai ierobežot noplūdi, ja to darīt ir droši. Izvairīties no saskares ar izlijušo vielu. Turēties vēja pusē. Lielas noplūdes gadījumā brīdināt iedzīvotājus, kas dzīvo pa vējam.

Evakuēt neiesaistīto personālu. Paziņot ārkārtas/glābšanas personālam. Izņemt ja noplūde ir neliela, vispirms ir jāizvērtē jebkuras darbības pamatojums un tas, ja iespējams, jādara apmācītai, kompetentai personai, kas atbildīga pār ārkārtas situāciju pārvaldību.

Likvidēt visus uzliesmojuma avotus (elektrība, dzirksteles, liesma), ja tas ir droši izdarāms.

Ja tā rīkoties nosaka situācija, informēt atbildīgās institūcijas un dienestus.

6.2. Vides aizsardzības pasākumi, savākšanas metodes:

Noplūde uz zemes.

Nepieļaut produkta nonākšanu kanalizācijā, virszemes, pazemes vai ūdens tecēs.

Ja iespējams, ierobežot produkta izplūšanu ar sausu zemi, smiltīm vai līdzīgu nedegošu materiālu. Lielus izlijumus var uzmanīgi pārklāt ar putām, lai samazinātu ugunsgrēka izcelšanās risku. Neizmantojot tiešu ūdens strūklu.

Iekšējās vai ierobežotā telpā nodrošināt pietiekamu ventilāciju.

Savākt izlijušo produktu absorbējot ar piemērotu nedegošu materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem paņēmieniem. Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

Augsnes piesārņojuma gadījumā noņemt piesārņoto augsnes kārtu un apsaimniekot to atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.

Noplūde ūdenī vai jūrā.

Nelielas noplūdes ierobežotā akvatorijā, piemēram, ostā, ierobežot ar peldošajām barjerām. Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbentu.

Lielas noplūdes vaļējā ūdenstilpnē ciktāl iespējams jāierobežo ar peldošajām barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem un jāsavāc tikai ar noteikumu, ja tas ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērsts uguns izcelšanās un sprādziena risks. Citādi produktam jāļauj iztvaikot kontrolējot izlijuma izplešanos.

Lēmums par disperģentu lietošanu jāpieņem speciālistam un ja nepieciešams, jāsaikā ar pārvaldes iestādēm.

Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli:

Noplūde uz zemes - savākt izlijušo produktu absorbējot ar piemērotu nedegošu materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem paņēmieniem. Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

Augsnes piesārņojuma gadījumā noņemt piesārņoto augsnes kārtu un apsaimniekot to atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.

Noplūde ūdenī vai jūrā – savākt izlijušos produktu izmantojot piemērotu

peldošo absorbentu, barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem un jāsavāc tikai ar noteikumu, ja tas ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērsts uguns izcelšanās un sprādziena risks. Citādi produktam jāļauj iztvaikot kontrolējot izlijuma izplešanos.

Lēmums par disperģentu lietošanu jāpieņem speciālistam un ja nepieciešams, jāsaskaņo ar pārvaldes iestādēm.

Papildus informācija:

Savāktu produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

Ieteiktās savākšanas metodes balstās uz šī materiāla ticamākajiem noplūdes scenārijiem. Reālā situācijā virkne apstākļu (vējš, gaisa temperatūra, viļņošana, straumju virziens un ātrums) var būtiski ietekmēt piemērotākā paņēmiena izvēli. Šī iemesla dēļ, ja nepieciešams, jākonsultējas ar vietējiem speciālistiem. Var arī pastāvēt vietējo pārvaldes iestāžu noteikti priekšraksti vai ierobežojumi.

Nelielu produkta daudzumu izlijums, īpaši atklātā vietā, kur produkta tvaiki parasti viegli izklīdīs, ir dinamiska situācija, kuras izvēršanās tādu, kad produkta koncentrācija kļūst bīstama, ir maz ticama. Tomēr, atsevišķās vietās, piemēram, grāvjos, ieplakās vai ierobežotās vietās var veidoties bīstamas produkta tvaiku koncentrācijas. Visos šajos gadījumos lēmums par rīcību jāpieņem pamatojoties uz konkrētās situācijas apstākļiem.

7. UZGLABĀŠANA UN LIETOŠANA**7.1. Piesardzība drošai lietošanai:**

Pastāv sprādzienbīstama tvaiku un gaisa maisījuma veidošanās risks. Pārlicināties, vai tiek ievēroti noteikumi, kas attiecas un uzliesmojošu produktu uzglabāšanu un sprādzienbīstamām atmosfērām. Sargāt no karstuma, dzirkstelēm, atklātās liesmas, karstām virsmām. Nesmēķēt! Lietot un uzglabāt tikai ārpus telpām vai labi vēdinātās telpās. Izvairīties no saskares ar produktu. Sargāt no nokļūšanas vidē.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, lietošanas pārkrājot:

Produktu pārkrājot (iekraujot un izkraujot no pārvietojamām tvertnēm) un ņemot paraugus pastāv statiskās elektriskās izlādes risks, tādēļ jāveic pasākumi aizsardzībai pret statisko elektrību.

Pārvadāšanai jāizmanto tikai piemērotas hermētiskas pārvietojamās tvertnes. Izmantot tikai tvertņu iepildīšanas paņēmieni pildot no apakšas atbilstoši Eiropā noteiktajai kārtībai.

Lietot tikai eksplozijdrošas elektriskās, apgaismes un ventilācijas iekārtas. Lietot tikai nedzirksteļojošus instrumentus.

Uzpildes, pārkraušanas vai pārvietošanas operācijām neizmantot saspiegtu gaisu.

Produkta tvaiki ir smagāki par gaisu. Uzmanīties no produkta tvaiku uzkrāšanās ieplakās, bedrēs un ierobežotās vietās.

Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izvairīties no saskares ar ādu un acīm. Izvairīties no tvaiku ieelpošanas. Neēst.

Droša uzglabāšana:

Uzglabāšanas vietām jābūt projektētām aprīkotām un jādarbojas atbilstoši Eiropas un vietējā likumdošanā noteikto kārtību. Uzglabāt tikai tvertnēs, kas projektētas uzliesmojošu šķidrumu uzglabāšanai.

Uzglabāšanas tvertnēm jābūt ar drošības baseiniem lai novērstu augsnes un ūdens piesārņojumu sūces vai izlijuma gadījumā.

Uzglabāšanas tvertņu iekšienes tīrīšanu, pārbaudi un apkopi drīkst veikt tikai atbilstoši kvalificēts un apmācīts personāls saskaņā ar valsti vai uzņēmumā noteikto kārtību. Pirms došanās iekšā tvertnē nepieciešams pārbaudīt atmosfēras skābekļa saturu un uzliesmojošo gāzu koncentrāciju.

Degvielas tvaiki var uzkrāties tvertnes augšējā tukšajā daļā un aizdegties arī pie temperatūras, kas zemāka par uzliesmojuma temperatūru, tāpēc jāveic pasākumi statiskās elektriskās izlādes un uzliesmojuma avotu novēršanai graduēšanas un produkta paraugu ņemšanas laikā.

Glabāt prom no oksidētājiem.
tērauda tvertnes, nerūsējošais tērauds.

**Ieteicamie materiāli
uzglabāšanas tvertnēm:**

nepiemēroti var būt daži sintētiski materiāli atkarībā no paredzamā pielietojuma. Savietojamībā jāpārbauda pie tvertnes ražotāja.

**Uzglabāšanas tvertnēm
nepiemērotie materiāli:**

**Ja produkts tiek
piegādāts tvertnē:**

To glabāt oriģinālajā tvertnē vai šī veida produktam piemērotā tvertnē. Turēt tvertni cieši noslēgtu un marķēt to. Sargāt no tiešiem saules stariem. Vieglo ogļūdeņražu tvaiki var uzkrāties tvertnes augšpusē un radīt sprādziena draudus.

Tukšās tvertnes var saturēt uzliesmojošus produkta tvaikus. Nemetināt, nelodēt, neurbt, negriezt un nededzināt tukšās tvertnes pirms tās nav pienācīgi iztīrītas.

7.3. **Pielietojums:** Degviela izmantojama iekšdedzes dzinējos ar dzirksteļaiždedzi.

8. IEDARBĪBAS PĀRVALDĪBA / INDIVIDUĀLĀ AIZSARDZĪBA

- 8.1. **Arodekspozīcijas robežas (AER):** Jāievēro valsts noteikumos atļauto arodekspozīcijas robežvērtības. Ja nav noteikts, ieteicams izmantot šādus īstermiņa iedarbības limitus – 300 mg/m³
- 8.2. **Arodekspozīcijas kontroles pasākumi:**
- 8.2.1 Inženiertehniskie pasākumi: Degvielas tvaiki var nonākt atmosfērā dažādu tehnoloģisko procesu un darbību rezultātā, tādēļ produkta tvaiku koncentrācija darba vides gaisā ir jākontrolē.
- 8.2.2 Elpošanas orgānu aizsardzība: Ja veicot darbības no liela daudzuma tvaiku un gāzes iedarbības izvairīties nav iespējams, lietot elpceļu aizsardzības līdzekļus, piemēram, masku ar A2 filtru (piemēram, saskaņā ar standartu EN 14387). Strādājot tvertņu iekšpusē vai citās slēgtā telpā **nelietot** masku ar filtru- tā vietā lietot slēgtu elpošanas sistēmu. Elpceļu aizsardzības līdzekļi jālieto saskaņā ar ražotāja norādījumiem un pastāvošajiem noteikumiem.
- Acu aizsardzība: Apstākļos, kuros var notikt produkta saskare ar acīm, valkāt aizsargbrilles (piemēram, saskaņā ar standartu EN 166).
- Ādas aizsardzība: Valkāt pret naftas produktu iedarbību noturīgus cimdus (piemēram, saskaņā ar standartu EN 420, EN 388, EN 374-2, EN 374-3).
Nepieciešams aizsargapģērbs (piemēram, saskaņā ar standartu EN 465), kas jāuztur kārtībā un regulāri jāpārbauda.
- Papildus informācija: Darbu pārtraukumos un darbu beidzot mazgāt rokas.
- 8.2.3 **Ietekme uz visi kontrole:** Lai nodrošinātu atbilstību ventilācijas un pārstrādes iekārtām ar vides normatīvo aktu prasībām, ievērot šo iekārtu emisijas pārbaudi un apskati. Dažos gadījumos tvaika filtrēšanas iekārtas vai iekārtas modifikācijas procesā var būt nepieciešams atļauto limitu emisiju samazināšanai.

9. FIZIKĀLĀS UN ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

Agregātvokalis: Dzidrs, bezkrāsains šķidrums ar zemu viskozitāti.

Smarža:	Šķidrums ar ogleņdeņražiem raksturīgu smaržu.
pH:	Informācija nav nozīmīga.
Sasalšanas temperatūra:	< - 20 °C.
Pārtaicēšanās intervāls:	30 - 210 °C.
Uzliesmošanas temperatūra:	< - 40°C.
Tvaika spiediens:	45 - 100 kPa.
Relatīvais tvaiku blīvums:	3 – 4.
Eksplozijas robežas:	1,0 - 6,0 % tilp.
Blīvums:	max 775 kg/m ³ (+15 °C).
Šķīdība ūdenī:	Benzīns nešķīst; <u>sastāvdaļas</u> : MTBE daļēji šķīstošs -42g/l; etanols, metanols – pilnīgi šķīstošs ūdenī.
Pašaizdeģšanās temperatūra:	>290 °C.
Kinematiskā viskozitāte:	< 1 mm ² /s (pie +40°C).

10. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

- 10.1 Reaģētspēja: Nav zināmas tādas bīstamības, kas saistītas ar šī produkta reaģētspēju.
- 10.2 Ķīmiskā stabilitāte: Stabils normālos apstākļos.
- 10.3 Bīstamu reakciju iespējamība: Nav ziņu par potenciāli bīstamām reakcijām.
- 10.4 Apstākļi, no kādiem jāizvairās: Augsta temperatūra. Statiskās elektrības izlāde un citi uzliesmojuma avoti.
- 10.5 Nesavietojami materiāli: Spēcīgi oksidētāji.
- 10.6 Bīstami sadalīšanās produkti: Termiskās sadalīšanās produkti ir dažādi atkarībā no apstākļiem. Nepilnīga sadegšanas rezultāta rodas kvēpi, oglekļa monoksīds, oglekļa dioksīds, citas toksiskas gāzes. Toksisku gāzu koncentrācija ierobežotā telpā var sasniegt bīstamu līmeni.

11. TOKSIKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

11.1 Informācija par toksikoloģisko iedarību Iedarbības avoti:

Akūtā toksicitāte:	Benzīns var ietekmēt cilvēka organismu caur ādu, to ieelpojot un norijot.
Benzīns:	Eksperimentālie dati par produkta akūto toksicitāti: Perorāli: LD ₅₀ > 5000 mg/kg, Ieelpojot: LC ₅₀ > 5600 mg/m ³ , Caur ādu: LD ₅₀ > 2000 mg/kg.
MTBE:	Perorāli: LD ₅₀ > 2000 mg/kg Ieelpojot: LC ₅₀ > 85 mg/l (4h), Caur ādu: LD ₅₀ > 2000 mg/kg.
Etanols:	Perorāli: LD ₅₀ > 7060 mg/kg.
Metanols:	Perorāli: LD ₅₀ > 5000 mg/kg (1187-2769 mg/kg uz ķermeņa masa) Ieelpojot: LC ₅₀ > 85 mg/l (4h), Caur ādu: LD ₅₀ > 17100 mg/kg.

Ilgstošā vai atkārtotā toksicitāte:	Ilgstoša vai atkārtota ādas saskare ar produktu var izraisīt nelabumu, reiboni, galvassāpes, miegainību. Pastāv ķīmiskās pneimonijas risks.
Benzīns:	Eksperimentālie dati par produkta hronisko toksicitāti: Īslaicīga atkārtota deva, āda, NOAEL = 3750 mg/kg/dn, Īslaicīga atkārtota deva, ieelpojot, NOAEL = 9840 mg/m ³ , Subhroniska atkārtota deva, ieelpojot, NOAEL = 20000 mg/m ³ .
MTBE:	Subhroniska atkārtota deva, perorāli, NOAEL = 209 mg/kg. Subhroniska atkārtota deva, ieelpojot, NOAEL = 800 mg/kg.
Akūtā ietekme uz veselību:	Tvaiki nelielā koncentrācijā viegli kairina acis un elpošanas sistēmu. Šķidrums, nonākot saskarē ar acīm, var izraisīt pārejošu dedzināšanu vai apsārtumu, bet nokļuvis uz ādas var viegli kairināt un sausināt ādu. Maz ticams, ka norijot produkts var būt bīstams, bet tas var izsaukt nelabumu un caureju.
Hroniska ietekme uz veselību:	Ilgstoša vai atkārtota benzīns ādas saskare ar produktu var izraisīt nelabumu, reiboni, galvassāpes un miegainību; iespējams ķīmiskā pneimonijas risks. Benzīnu esošais benzols (ja benzola saturs ir lielāks par 0,1% v/v) var izraisīt kancerogēnu iedarbību. Benzols var izraisīt kancerogēnu efektu uz asinsrites sistēmu rada traucējumus, ieskaitot anēmiju un leukēmijas.
Toksiskums reproduktīvajai sistēmai	Eksperimentālie dati: Toksicitāte ieelpojot NOAEC > 20 000 mg/m ³

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

- 12.1. Ekotoksicitāte: Toksisks ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē. Izlijumi var veidot plēvi uz ūdens virsmas kas apdraud ūdens vidi.
- Eksperimentālie ekotoksicitātes dati:**
- Benzīns: Akūtā toksicitāte, ūdens bezmugurkaulnieki: $EL_{50} = 4,5$ mg/l,
Akūtā toksicitāte, aļģes: $EL_{50} = 3,1$ mg/l,
Akūtā toksicitāte, zivis: $LL_{50} = 8,2$ mg/l,
Ilgtermiņa toksicitāte, ūdens bezmugurkaulniekiem: $NOEC_{50} = 2,6$ mg/l
Akūtā toksicitāte, zivis: $LC_{50} > 574$ mg/l (96h),
Akūtā toksicitāte, aļģes: $IC_{50} > 491$ mg/l (96h),
Ilgtermiņa toksicitāte, zivis: $NOEC_{50} > 299$ mg/l (31d).
- MTBE: Akūtā toksicitāte, zivis: $LC_{50} > 10000$ mg/l (96h),
- Etanols: Akūtā toksicitāte, zivis: $LC_{50} > 15400$ mg/l (96h),
- Metanols: Akūtā toksicitāte, aļģes: $EC_{50} > 22000$ mg/l (96h),
Ilgtermiņa toksicitāte, zivis: $EC_{50} > 10000$ mg/l (48d).
- 12.2. Noturība un spēja noārdīties: Produkts noārdās. Gaistošie ogļūdeņraži iztvaiko.
- 12.3. Bioakumulācija: Produktā ietilpstošie smagākie ogļūdeņraži var bioakumulēties ūdens organismos.

- 12.4. Mobilitāte: Atkarībā no temperatūras, būtiska daļa izlijušā produkta iztvaiko, pārējais var nokļūt augsnē un piesārņot virszemes ūdeņus.
- 12.5. PBT un vPvB novērtējuma rezultāti: Produkts nesatur vielas, kas klasificētas kā PBT vai vPvB.

13. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

- Atkritumu apstrādes metodes: Atkritumus apstrādā padarot tos nekaitīgus saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem vai nodod autorizētam atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam. Identificēt ar atkritumu apsaimniekošanu saistīto bīstamību un ievērot atbilstošus drošības pasākumus. Atkritumu apsaimniekošanas personālam nepieciešami individuālās aizsardzības līdzekļi.
- Iepakojuma atkritumi: Tukšās tvertnes var saturēt produkta pārpalikumus, tādēļ uz tiem jāsiglabā marķējums. Tukšās tvertnes rada uguns izcelšanās risku, jo var saturēt produkta pārpalikumus un tvaikus.

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

- 14.1 ANO numurs: 1203
- 14.2 ANO nosūtīšanas numurs: ANO numurs 1203, Bezsvina benzīns, 3, II
- 14.3 Transportēšanas bīstamības klase(-es): 3. klase
- 14.4 Iepakojuma grupa: II
- 14.5 Vides apdraudējumi: Videi (ūdens videi) kaitīga viela, jūras piesārņotājs.
- 14.6 Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem: Nav piemērots.
- 14.7 Transportēšana bez taras atbilstīgi MARPOL 73/78 II pielikumam un IBC kodeksam: Nav datu.

15. NORMATĪVA RAKSTURA INFORMĀCIJA

- 15.1 Normatīvie akti: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH). Komisijas Regula (ES) 2015/830 (2015. gada 28. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH). KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 453/2010 (2010. gada 20. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 2007.gada 15.maija MK noteikumi Nr.325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās". 2011.gada 19.aprīļa MK noteikumi Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus". 2015.gada 22.decembra MK noteikumi Nr.795,"Ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtība un datubāze".

15.2 Ķīmiskās drošības novērtējums:

Benzīnam ir veikts ķīmiskais drošības novērtējums.

16. CITAS ZIŅAS

Saīsinājumi un akronīmi:

CAS Nr. - Ķīmijas analītisko apskatu indeksa numurs
EC Nr. - EK numurs- EINECS (Eiropas ķīmisko komercvielu saraksts) un ELINCS numurs (Eiropā reģistrēto ķīmisko vielu saraksts);
EC₅₀ - Efektīvā koncentrācija 50% testa populācijai
EL₅₀ - iedarbības līmenis 50% testa populācijai
IC₅₀ - inhibitoru koncentrācija 50% testa populācijai
LC₅₀ - letālā koncentrācija 50% testa populācijai
LD₅₀ - letālā deva 50 % testa populācijai (vidēji letālā deva)
LL₅₀ - letālais līmenis 50% testa populācijai
NOAEC - nenovērotas kaitīgas iedarbības koncentrācija
NOAEL - nenovērotas kaitīgas iedarbības līmenis
NOEC - nenovērotā efektīvā koncentrācija
PBT - Noturīga, bioakumulatīva un toksiska viela
vPvB - ļoti noturīga un ļoti bioakumulatīva
REACH - Regula (EK) Nr.1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu
EN - Eiropas Standarts
ES - Eiropas Savienība
ANO - Apvienoto Nāciju Organizācija
STOT - Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu

Bīstamības frāzes:

H224 - Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
H304 - Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.
H315 - Kairina ādu.
H336 - Var izraisīt miegainību vai reiboņus.
H340 - Var izraisīt ģenētiskus bojājumus.
H350 - Var izraisīt vēzi.
H361 - Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam.
H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.

Brīdinājuma frāzes:

P201 - Pirms lietošanas saņemt speciālu instruktažu.
P210 - Nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/ atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmēķēt.
P273- Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē.
P280 - Izmantot aizsargcimdus/ aizsargapģērbu/ acu aizsargus/ sejas aizsargus.
P331 - NEIZRAISĪT vemšanu.
P301+P310 - NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazinieties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu.
P403+P233 - Glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu.

Pārējā informācija:

Neizmantojiet benzīnu citiem nolūkiem kā tā paredzēta. Šāda izmantošana var pakļaut lietotāju neparedzētai bīstamībai.

Ja jums ir jautājumi vai šaubas par šīs drošības datu lapas saturu vai citiem jautājumiem, kas attiecas uz produktu drošību, lūdzu, sazinieties ar mums: zinass@orlen.lv.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **BEZSVINA BENZĪNS**

“Labojums”
10/05/2016
(7 izdevums)

IEVĒROJIET. Šeit sniegtā informācija tiek uzskatīta par pareizu uz dokumenta sagatavošana slaidu. Tomēr garantija par informācijas, ko satur šī drošības datu lapa pilnīgumu un precīzumu netiek dota. Informācija kalpo tikai kā vadlīnijas drošam darbam, produkta lietošanai, apstrādei, uzglabāšanai un atkritumu apsaimniekošanai. Šeit sniegto informāciju nevar uzskatīt par garantijas vai kvalitātes apliecinājumu. Sniegtā informācija attiecas tikai uz konkrēto minēto materiālu un var nebūt patiesa ja šis materiāls tiek lietots kombinācijā ar citiem materiāliem vai veidā, kāds šajā dokumentā nav apskatīts.

SIA „ORLEN Latvija” neuzņemas atbildību par jebkādu kaitējumu vai traumām, kas var rasties produkta nepareizas lietošanas un ieteikumu neievērošanas rezultātā.

Šī drošības datu lapa sākotnēji sagatavota Latvijas Piesārņojuma profilakses centrā tulkojot no produkta ražotāja drošības datu lapas oriģināla angļu valodā (izdota 30/06/2011) pielāgojot spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām.

Drošības datu lapa pārskatīta un labota 10/05/2016 tulkojot nepieciešamo informāciju no produkta ražotāja drošības datu lapas oriģināla angļu valodā, *7 izdevums 10/05/2016*, pielāgojot to spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām aizstājot 5 izdevumu 30/06/2011.

2018.gada 12.februārī veikta datu lapas pārskatīšana un veiktas korekcijas salīdzinot to ar ražotāja izdoto drošības datu lapu punktus 1.4., 1.5., 2.2., un veikti precizējumi nodaļās nr. 14. un 15.

	<p>DROŠĪBAS DATU LAPA Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.</p> <p>Produkts: Dīzeļdegviela</p>	<p>Labojums: 10/05/2016</p> <p>Izdevums Nr.2</p>
---	--	--

1. PRODUKTA UN RAŽOTĀJA IDENTIFIKĀCIJA

1.1. Produkta identifikācija:

- nosaukums: **Dīzeļdegviela**
- vielas reģistrācijas numurs REACH: 01-2119484664-27-0051
- EC numurs: 269-822-7
- CAS numurs: 68334-30-5

1.2. Produkta pielietojums: Degviela iekšdedzes dzinējiem, degviela apkures iekārtām.

1.3. Ražotājs: AB „ORLEN Lietuva”

Ražotāja adrese: Juodeikiai, LT-89467 Mažeikiai District, Lithuania
Tel.: (370) 443 92121
Fakss: (370) 443 92525
E-pasts: info@orlenlietuva.lt

1.4. Izplatītājs Latvijā: SIA "ORLEN Latvija"
Reģ. Nr. LV 40003637994

Izplatītāja adrese: Bauskas iela 58a, Rīga, LV-1004
Tālr.: (+371) 67 103 300
Fakss: (+371) 67 629 130; e-pasts: zin@orlen.lv

1.5. Ārkārtas situācijā zvanīt: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: (+371) 112 (visu diennakti).
Valsts Toksikoloģijas centrs, Saindēšanās un zāļu informācijas centrs, Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038; strādā 24 h diennaktī, Tel. nr. +371 67042473

2. DATI PAR BĪSTAMĪBU

2.1. Vielas klasifikācija:

- saskaņā ar Regulu 1272/2008) Flam. Liq. 3, H226; Asp.Tox.1, H304; Skin Irrit.2, H315; Acute Tox.4, H332; STOT RE 2, H373; Carc.2, H351; Aquatic Chronic 2, H411

2.2. Etiķetes elementi atbilstoši (EK) Regulai 1272/2008

Signālvārds: **BĪSTAMI**

GHS piktogramma:

Bīstamības frāzes:	H226	Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
	H304	Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.
	H315	Kairina ādu.
	H332	Kaitīgs ieelpojot.
	H351	Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.
	H373	Var izraisīt orgānu bojājumus.
	H411	Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **Dīzeļdegviela**

Labojums:
10/05/2016

Izdevums Nr.2

Brīdinājuma frāzes:	P210	Sargāt no karstuma/dzirkstelēm/atklātas uguns/karstām virsmām. Nesmēķēt tuvumā.
	P260	Izvairīties ieelpot putekļus/ dūmus/gāzi/miglu/izgarojumus/smidzinājumu.
	P273	Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē.
	P280	Izmantot aizsargcimdus / aizsargapģērbu/ acu aizsargus/ sejas aizsargus.
	P301+P310	NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazinieties ar SAINDEŠANĀS CENTRU vai ārstu.
	P331	NEIZRAISĪT vemšanu

2.3. Citi apdraudējumi: Dīzeļdegviela ir uzliesmojošs šķidrums. Viegli ogleņūdeņraži iztvaiko lēnām. Tās tvaiki kairina elpceļus. Liela daudzuma dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana var izraisīt ķīmisku intoksikāciju. Dīzeļdegviela var saturēt ievērojamu daudzumu (līdz pat 8% pēc svara) policikliskos aromātiskos ogleņūdeņražus. Eksperimentāli pētījumi ir parādījuši, ka daži no šiem ogleņūdeņražiem var izraisīt ļaundabīgus audzējumus. Ilgstoša vai bieža saskare ar ādu sausē to un izraisa ādas plaisāšanu. Toksisks ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē. Pastāv augsnes un ūdens piesārņojuma risks.

3. PRODUKTA SASTĀVS UN ZIŅAS PAR BĪSTAMAJĀM SASTĀVDAĻĀM

Ķīmiskais raksturojums: Dīzeļdegviela.

<u>Vielas nosaukums</u>	<u>CAS nr.</u>	<u>EK nr.</u>	<u>Koncentrācija, masas %</u>
Dīzeļdegviela	68334-30-5	269-822-7	Līdz 100
Cetānskaitļa uzlabotājs: 2-etiylhexilnitrāts	27247-96-7	248-363-6	0 – 0,1
Krāsviela:			
1,4-bis(butilamino)-9,10-antrahinons	90170-70-0	290-505-4	0 – 0,00042
vai			
N-etil-1(fenilazofenilazo)-2-naftalēnamīns	Nav norādīts	260-124-8, 260-913-7	0 – 0,0005
Marķieris:			
N-etil-N-[2-(1-izobutoksietoksi)etil]-4-(fenilazo)anilīns	Nav norādīts	Nav norādīts	0 – 0,001
Lubrikatīva piedeva	Nav norādīts	Nav norādīts	0 – 0,02
Plūsmas uzlabotājs	Nav norādīts	Nav norādīts	0 – 0,04
Antistatiskā piedeva „Stadis (R) 450”	Nav norādīts	Nav norādīts	0 – 0,0001
Daudzfunkcionālā piedeva	Nav norādīts	Nav norādīts	0 – 0,03

4. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Vispārīgi norādījumi: Izlijis produkts padara grīdu slidenu.

Pirms sākt cietušo glābšanu, izolēt visus iespējamus uzliesmošanas avotus, tajā skaitā atslēgt elektrību.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **Dīzeļdegviela**

Labojums:
10/05/2016

Izdevums Nr.2

Ieelpojot:	<p>Nodrošināt pietiekamu ventilāciju un pirms došanās noslēgtās telpās pārliecināties, ka atmosfēra ir droša un elpošanai derīga.</p> <p>ieelpošana ir maz ticama, jo produkta tvaiku spiediens normālā temperatūrā ir zems. Tomēr ieelpošana var notikt, ja viela tiek lietota augstā temperatūrā un sliktas ventilācijas apstākļos.</p> <p>Simptomi: galvassāpes, nelabumu, vemšanu un apziņas stāvokļa izmaiņas.</p> <p>Ja elpošana ir apgrūtināta, pārvietot cietušo svaigā gaisā un nodrošināt mieru elpošanai ērtā pozā.</p> <p>Ja cietušais ir bez samaņas un:</p> <ul style="list-style-type: none">- neelpo- pārliecināties, vai elpceļi ir brīvi un veikt mākslīgo elpināšanu, kas jā dara apmācītam personālam. Ja nepieciešams, veikt ārējo sirds masāžu un meklēt medicīnisku palīdzību.- elpo- novietot stabilajā sānu guļā. Ja nepieciešams, dot skābekli. <p>Ja cietušajam ir mainīts apziņas stāvoklis vai simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību.</p>
Nokļūstot acīs:	<p>Uzmanīgi skalot acis ar ūdeni vairākas minūtes. Ja cietušajam ir kontaktlēcas- izņemt tās, ja to ir viegli izdarīt.</p> <p>Ja attīstās un nepāriet kairinājums, neskaidra redze vai pietūkums, meklēt medicīnisku palīdzību pie speciālista.</p>
Nokļūstot uz ādas:	<p>Simptomi: apsārtums, kairinājums.</p> <p>Nekavējoties novilkt sasmērēto apģērbu un apavus un likvidēt tos drošā veidā kā atkritumus.</p> <p>Skarto vietu nomazgāt ar ziepēm un ūdeni.</p> <p>Ja attīstās un nepāriet kairinājums, apsārtums vai pietūkums, meklēt medicīnisku palīdzību.</p> <p>Lietojot augstspiediena iekārtas var notikt produkta iekļūšana organismā caur ādu. Ja tas atgadījies, nekavējoties meklēt profesionālu medicīnisku palīdzību, negaidot, kamēr parādās iedarbības simptomi.</p> <p>Nelielu termisku apdegumu gadījumā apdeguma vietu atdzesēt. Turēt atdeguma cietu zem tekoša auksta ūdens strūkļas vismaz piecas minūtes līdz mazinās sāpes. Jāraugās, lai nesāktos ķermeņa hipotermija (atdzišana).</p>
Norijot:	<p>Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.</p> <p>Cietušais nekavējoties jānosūta uz slimnīcu. Negaidīt, līdz parādās jēl kādi iedarbības simptomi. Neizraisīt vemšanu, jo pastāv ķīmiskās pneimonijas risks. Kuņģa skalošana var tikt veikta tikai pēc endotraheālas intubācijas.</p> <p>Neko nelikt mutē bezsamaņā esošai personai.</p>

4.2. Norādījumi par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi
Ārstēt atbilstoši simptomiem.

5. UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

Piemērotie ugunsdzēsšanas līdzekļi:	<ul style="list-style-type: none">- putas (tikai īpaši apmācīts personāls)- ūdens migla (tikai īpaši apmācīts personāls)- sausais ķīmiskais pulveris- CO₂- inertas gāzes (pielietošana var būt reglamentēta)- zeme, smiltis- ūdens tvaiks
-------------------------------------	--

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **Dīzeļdegviela**

Labojums:
10/05/2016

Izdevums Nr.2

- Nepiemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:
- 5.2. Bīstamība, ko rada degošā viela vai produkts, degšanas produkti un gāzes:
- 5.3. Aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem:
- Nelietot spēcīgu ūdens strūklu, jo tā var izraisīt degošā produkta šlakatas un veicināt uguns izplatīšanos. Jāizvairās no ūdens un putu vienlaicīgas izmantošanas uz vienas virsmas, jo ūdens veicina putu sadalīšanos.
- Sadegšanas produkti: Nepilnīga sadegšana radīs sarežģītu cietu un šķidru daļiņu un gāzu maisījumu, tostarp oglekļa oksīdus, un grūti nosakāmus organiskos un neorganiskos savienojumus.
- Ja produktā vērā ņemamā daudzumā ir sēra savienojumi, starp sadegšanas produktiem var būt arī sērūdeņradis, sēra oksīdi un sērskābe.
- Ja produktu saturošas tvertnes ir pakļautas uguns iedarbībai, pastāv sprādziena draudi dēļ spiediena celšanās tvertnē. Ja produkts ir izlijis, ogļūdeņražu tvaiku un gaisa maisījums var aizdegties vai eksplodēt no dzirksteles vai karsta priekšmeta. Produktu saturošas tvertnes, kas ir tiešā uguns tuvumā jādzēsē ar ūdens strūklu no droša attāluma.
- Lietot piemērotu elpošanas aparātus, gāzmaskas un necaurīdīgu aizsargapģērbu. Liela ugunsgrēka gadījumā vai slēgtās telpās lietot pilnu ugunsnoturīgu pozitīva spiediena aizsargekipējumu (SCBA) ar pilnu sejas aizsargu.

6. PASĀKUMI NEJAUŠAS NOPLŪDES GADĪJUMĀ

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

Vispārīga informācija: Dīzeļdegviela ir uzliesmojošs šķidrums, tādēļ katra tās noplūde vai izlijums rada nopietnu ugunsgrēka vai sprādziena risku. Apturēt vai ierobežot noplūdi, ja to darīt ir droši. Izvairīties no saskares ar izlijušo vielu. Turēties vēja pusē. Lielas noplūdes gadījumā brīdināt iedzīvotājus, kas dzīvo pa vējam.

Evakuēt neiesaistīto personālu. Paziņot ārkārtas/glābšanas personālam. Izņemot ja noplūde ir neliela, vispirms ir jāizvērtē jebkuras darbības pamatojums un tas, ja iespējams, jādara apmācītai, kompetentai personai, kas atbildīga pār ārkārtas situāciju pārvaldību.

Likvidēt visus uzliesmojuma avotus (elektrība, dzirksteles, liesma), ja to izdarīt ir droši.

Ja tā rīkoties nosaka situācija, informēt atbildīgās institūcijas un dienestus.

Ārkārtas palīdzības sniedzējiem: Nelielām noplūdēm parasti pilnīgi pietiekami ir antistatiska darba apģērbs. Lielām noplūdēm- pilns ķīmiski izturīga un antistatiska materiāla aizsargtērps.

Darba cimdī, kas sniedz pietiekamu aizsardzību pret aromātiskajiem ogļūdeņražiem.

Aizsargķivere, antistatiski aizsargapavi ar neslīdošu pazoli.

Elpceļu aizsardzībai valkāt daļējas vai pilnīgas sejas maskas ar organisko tvaiku filtru vai slēgta tipa elpošanas aparātu (SCBA) atkarībā no noplūdes lieluma un paredzamā ekspozīcijas laika. Ja situācija nevar tikt pilnībā novērtēta vai ja pastāv skābekļa trūkuma risks, jālieto SCBA.

6.2. Vides aizsardzības pasākumi, savākšanas metodes:

Noplūde uz zemes. Nepieļaut produkta nonākšanu kanalizācijā, virszemes, pazemes ūdeņos vai ūdenstecēs.

Ja iespējams, ierobežot produkta izplūšanu ar sausu zemi, smiltīm vai līdzīgu nedegošu materiālu. Lielus izlijumus, ja iespējams, var uzmanīgi pārklāt ar putām, lai samazinātu ugunsgrēka izcelšanās risku. Neizmantojiet tiešu ūdens strūklu.

Iekšējās vai ierobežotā telpā nodrošināt pietiekamu ventilāciju.

Savākt izlijušo produktu absorbējot ar piemērotu nedegošu materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem paņēmieniem. Savāktu produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

Augsnes piesārņojuma gadījumā noņemt piesārņoto augsnes kārtu un apsaimniekot to atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.

- Noplūde ūdenī vai jūrā.** Nelielas noplūdes ierobežotā akvatorijā, piemēram, ostā, ierobežot ar peldošajām barjerām. Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbentu.
- Lielas noplūdes vaļējā ūdenstilpnē ciktāl iespējams jāierobežo ar peldošajām barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem un jāsavāc tikai ar noteikumu, ja tas ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērsts uguns izcelšanās un sprādziena risks. Citādi produktam jāļauj iztvaikot kontrolējot izlijuma izplešanos.
- Lēmums par disperģentu lietošanu jāpieņem speciālistam un ja nepieciešams, jāsaikā ar pārvaldes iestādēm.
- Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.
- 6.3. Papildus informācija: Ieteiktās savākšanas metodes balstās uz šī materiāla ticamākajiem noplūdes scenārijiem. Reālā situācijā virkne apstākļu (vējš, gaisa temperatūra, viļņošana, strauņu virziens un ātrums) var būtiski ietekmēt piemērotākā paņēmiena izvēli. Šī iemesla dēļ, ja nepieciešams, jākonsultējas ar vietējiem speciālistiem. Var arī pastāvēt vietējo pārvaldes iestāžu noteikti priekšraksti vai ierobežojumi.
- Nelielu produkta daudzumu izlijums, īpaši atklātā vietā, kur produkta tvaiki parasti viegli izkļūst, ir dinamiska situācija, kuras izvēršanās tādu, kad produkta koncentrācija kļūst bīstama, ir maz ticama. Tomēr, atsevišķās vietās, piemēram, grāvjos, ieplakās vai ierobežotās vietās var veidoties bīstamas produkta tvaiku koncentrācijas. Visos šajos gadījumos lēmums par rīcību jāpieņem pamatojoties uz konkrētās situācijas apstākļiem.

7. UZGLABĀŠANA UN LIETOŠANA

- 7.1. Vispārīgi norādījumi: Pastāv sprādzienbīstama tvaiku un gaisa maisījuma veidošanās risks. Pārliecināties, vai tiek ievēroti noteikumi, kas attiecas un uzliesmojošu produktu uzglabāšanu un sprādzienbīstamām atmosfērām. Sargāt no karstuma, dzirkstelēm, atklātās liesmas, karstām virsmām. Nesmēķēt.
- Lietot un uzglabāt tikai ārpus telpām vai labi vēdinātās telpās.
- Izvairīties no saskares ar produktu. Sargāt no nokļūšanas vidē.
- 7.2. Drošas darbības: Produktu pārkraujot (iekraujot un izkraujot no pārvietojamām tvertnēm) un ņemot paraugus pastāv statiskās elektriskās izlādes risks, tādēļ jāveic pasākumi aizsardzībai pret statisko elektrību.
- Pārvadāšanai jāizmanto tikai piemērotas hermētiskas pārvietojamās tvertnes. Izmantot tikai tvertņu iepildīšanas paņēmieni pildot no apakšas atbilstoši Eiropā noteiktajai kārtībai.
- Lietot tikai eksplozijdrošas elektriskās, apgaismes un ventilācijas iekārtas. Lietot tikai nedzirksteļojošus instrumentus.
- Uzpildes, pārkraušanas vai pārvietošanas operācijām neizmantojot saspiegtu gaisu.
- Produkta tvaiki ir smagāki par gaisu. Uzmanīties no produkta tvaiku uzkrāšanās ieplakās, bedrēs un ierobežotās vietās.
- Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izvairīties no saskares ar ādu un acīm. Izvairīties no tvaiku ieelpošanas. Neēst.
- 7.3. Droša uzglabāšana: Uzglabāšanas vietām jābūt projektētām aprīkotām un jādarbojas atbilstoši Eiropas un vietējā likumdošanā noteikto kārtību. Uzglabāt tikai tvertnēs, kas projektētas uzliesmojošu šķidrumu uzglabāšanai.
- Uzglabāšanas tvertnēm jābūt ar drošības baseiniem lai novērstu augsnes un ūdens piesārņojumu sūces vai izlijuma gadījumā.
- Uzglabāšanas tvertņu iekšienes tīrīšanu, pārbaudi un apkopi drīkst veikt tikai atbilstoši kvalificēts un apmācīts personāls saskaņā ar valsti vai uzņēmumā noteikto kārtību. Pirms došanās iekšā tvertnē nepieciešams pārbaudīt atmosfēras skābekļa saturu un uzliesmojošo gāzu koncentrāciju.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **Dīzeļdegviela**

Labojums:
10/05/2016

Izdevums Nr.2

Dīzeļdegvielas tvaiki (gāzveida ogļūdeņraži) var uzkrāties tvertnes augšējā tukšajā daļā un aizdegties arī pie temperatūras, kas zemāka par uzliesmojuma temperatūru, tāpēc jāveic pasākumi statiskās elektriskās izlādes un uzliesmojuma avotu novēršanai graduēšanas un produkta paraugu ņemšanas laikā.

Glabāt prom no oksidētājiem.

Ieteicamie materiāli uzglabāšanas tvertnēm: tērauds, nerūsējošais tērauds.

Uzglabāšanas tvertnēm nepiemērotie materiāli: nepiemēroti var būt daži sintētiski materiāli atkarībā no paredzamā pielietojuma. Savietojamībā jāpārbauda pie tvertnes ražotāja.

Ja produkts tiek piegādāts tvertnē, glabāt to oriģinālajā tvertnē vai šī veida produktam piemērotā tvertnē. Turēt tvertni cieši noslēgtu un marķēt to. Sargāt no tiešiem Saules stariem. Vieglo ogļūdeņražu tvaiki var uzkrāties tvertnes augšpusē un radīt sprādziena draudus.

Tukšās tvertnes var saturēt uzliesmojošus produkta tvaikus. Nemetināt, nelodēt, neurbt, negriezt un nededzināt tukšās tvertnes pirms tās nav pienācīgi iztīrītas.

7.4. Pielietojums:

Degviela izmantojama kā kurināmais iekšdedzes dzinējos ar dzirksteļaidziedzi.

8. IEDARBĪBAS PĀRVALDĪBA / INDIVIDUĀLĀ AIZSARDZĪBA

8.1. Robežkoncentrācijas:	<u>Viela</u>	<u>Ražotāja rekomendācija</u>	<u>AER (8 h / 15 min.)</u>
	Ogļūdeņraži, piesātinātie alifātiskie, C1-10, pēc C (alkāni)	500 mg/m ³	100 / 300 mg/m ³

8.2. Arodekspozīcijas kontroles pasākumi:

Inženiertehniskie pasākumi: Normālā temperatūrā no dīzeļdegvielas veidojas maz tvaiku, taču virknes tehnoloģisku procesu un darbību rezultātā tās tvaiki var nonākt vidē, tāpēc produkta tvaiku koncentrācija darba vides gaisā ir jākontrolē.

Emisijas no procesu un ventilācijas iekārtām vidē var būt kontroles objekts. Dažos gadījumos var būt nepieciešamas izmešu filtrēšanas, attīrīšanas iekārtas vai izmaiņu veikšana iekārtās, lai nodrošinātu atbilstību visām normatīvajām prasībām.

Elpošanas orgānu aizsardzība:

Ja veicot darbības no liela daudzuma tvaiku un gāzes iedarbības izvairīties nav iespējams, lietot elpceļu aizsardzības līdzekļus, piemēram, masku ar A2 filtru (piemēram, EN 14387). Strādājot tvertnē iekšpusē vai citās slēgtā telpā **nelietot** masku ar filtru- tā vietā lietot slēgtu elpošanas sistēmu. Elpceļu aizsardzības līdzekļi jālieto saskaņā ar ražotāja norādījumiem un pastāvošajiem noteikumiem.

Acu aizsardzība:

Apstākļos, kuros var notikt produkta saskare ar acīm, valkāt aizsargbrilles (piemēram, EN 166).

Ādas aizsardzība:

Valkāt pret naftas produktu iedarbību noturīgus cimdus (piemēram, EN 420, EN 388, EN 374-2, EN 374-3).

Nepieciešams aizsargapģērbs (piemēram, EN 465), kas jāuztur kārtībā un regulāri jāpārbauda

Papildus informācija:

Darbu pārtraukumos un darbu beidzot mazgāt rokas.

9. FIZIKĀLĀS UN ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

Agregātstāvoklis:	Dzidrs iedzeltens šķidrums
Smarža:	Raksturīga dīzeļdegvielai
pH:	Informācija nav nozīmīga
Uzliesmojuma t-ra:	> 55 °C

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **Dīzeļdegviela**Labojums:
10/05/2016

Izdevums Nr.2

Pašuzliesmošanas t-ra:	> 225 °C
Pārtvaicēšanās intervāls:	180 - 360 °C
Tvaika spiediens:	~0,4 kPa.
Eksplozijas robežas:	2 - 3 % tilp.
Blīvums:	800 - 845 kg/m ³ (15 °C)
Kinemātiskā viskozitāte:	2,0 – 4,5 mm ² /s
Šķīdība ūdenī:	Nešķīst.

10. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

- 10.1 Ķīmiskā stabilitāte: Stabils normālos apstākļos.
- 10.2 Apstākļi, no kādiem jāizvairās: Augsta temperatūra. Statiskās elektrības izlāde un citi uzliesmojuma avoti.
- 10.4 Nesavietojami materiāli: Spēcīgi oksidētāji.
- 10.5 Bīstami sadalīšanās produkti: Termiskās sadalīšanās produkti ir dažādi atkarībā no apstākļiem.
Nepilnīga sadegšanas rezultāta rodas kvēpi, oglekļa monoksīds, oglekļa dioksīds, citas toksiskas gāzes.
Toksisku gāzu koncentrācija ierobežotā telpā var sasniegt bīstamu līmeni.

11. TOKSIKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

Akūtā toksicitāte:	Dīzeļdegvielas tvaiki viegli kairina acis, degunu, rīkli. Maz ticams, ka izraisīs vairāk kā pārejošas sāpes šķidrums nejausi nokļūstot acīs. Nokļūstot uz ādas, ticamākais, izraisīs vieglu kairinājumu. Maz ticams, ka var būt kaitīgs norijot nelielā daudzumā. Liela daudzuma norīšana izraisīs nelabumu un caureju. Eksperimentālie dati par produkta akūto toksicitāti: Perorāli: LD ₅₀ > 7600 mg/kg Ieelpojot: LC ₅₀ > 4,1 mg/l Caur ādu: LD ₅₀ > 4300 mg/kg.
Hroniskā toksicitāte:	Ilgstoša vai atkārtota ādas saskare ar produktu var izraisīt nelabumu, reiboni, galvassāpes, miegainību. Pastāv ķīmiskās pneimonijas risks. Eksperimentālie dati par produkta hronisko toksicitāti: Īslaicīga atkārtota deva, āda, NOAEL = 0.5 ml/kg Subhroniska atkārtota deva, āda, NOAEL = 30 mg/kg, Subhroniska atkārtota deva, ieelpojot, NOAEC = 1710 mg/m ³ .
Kancerogenitāte:	Degvielas sastāvā esošā benzola ietekme var izraisīt kancerogēnu iedarbību un asinsrades sistēmu izraisot mazasinību, leukēmiju.
Toksiskums reprodūktīvajai sistēmai	Eksperimentālie dati: āda NOAEL 125 mg/kg ieelpojot NOAEC = 401 ppm

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

- 12.1. Ekotoksicitāte: Toksisks ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē. Izlijumi var veidot plēvi uz ūdens virsmas, kas apdraud ūdens vidi.
Eksperimentālie ekotoksicitātes dati:
Akūtā toksicitāte, ūdens bezmugurkaulnieki: EL₅₀ = 68 mg/l,
Akūtā toksicitāte, aļģes: IL₅₀ = 22 mg/l,
Akūtā toksicitāte, zivis: LL₅₀ = 68 mg/l,
Ilgtermiņa toksicitāte, ūdens bezmugurkaulniekiem: NOEL₅₀ = 0.21 mg/l
Ilgtermiņa toksicitāte, zivis: NOEL₅₀ = 0.083 mg/l

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006 (REACH) un Komisijas Regulu (ES) 2015/830.

Produkts: **Dīzeļdegviela**

Labojums:
10/05/2016

Izdevums Nr.2

- 12.2. Noturība un spēja noārdīties: Produkts noārdās. Gaistošie ogleņūdeņraži iztvaiko.
- 12.3. Bioakumulācija: Produktā ietilpstošie smagākie ogleņūdeņraži var bioakumulēties ūdens organismos.
- 12.4. Mobilitāte: Atkarībā no temperatūras, būtiska daļa izlijušā produkta iztvaiko, pārējais var nokļūt augsnē un piesārņot virszemes ūdeņus.

13. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

- Atkritumu apstrādes metodes: Atkritumus apstrādā padarot tos nekaitīgus saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem vai nodod autorizētam atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam. Identificēt ar atkritumu apsaimniekošanu saistīto bīstamību un ievērot atbilstošus drošības pasākumus. Atkritumu apsaimniekošanas personālam nepieciešami individuālās aizsardzības līdzekļi.
- Iepakojuma atkritumi: Tukšās tvertnes var saturēt produkta pārpalikumus, tādēļ uz tiem jāsiglabā marķējums. Tukšās tvertnes rada uguns izcelšanās risku, jo var saturēt produkta pārpalikumus un tvaikus.
- EK atkritumu kods: 130702 - degviela

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

- ANO numurs: 1202
- ANO nosūtīšanas numurs: ANO numurs 1202, Dīzeļdegviela, 3, III
- Transportēšanas bīstamības klase(-es): 3. klase
- Iepakojuma grupa: III
- Vides apdraudējumi: Videi (ūdens videi) kaitīga viela, jūras piesārņotājs.
- Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem: Nav piemērots.
- Transportēšana bez taras atbilstīgi MARPOL73/78 II pielikumam un IBC kodeksam: Nav datu.

15. NORMATĪVA RAKSTURA INFORMĀCIJA

- Normatīvie akti: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH). KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 453/2010 (2010. gada 20. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006
- 2007.gada 15.maija MK noteikumi Nr.325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās".
- 19.04.2011. MK noteikumi Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus"

16. CITAS ZIŅAS

Saīsinājumi:	AER - aroda ekspozīcijas robežvērtība SCBA – slēgta tipa elpošanas aparāts IARC – Starptautiskā vēža izpētes aģentūra LD ₅₀ – letālā deva 50% testa organismu LC ₅₀ – letālā koncentrācija 50% testa organismu NOAEL – nenovērotas kaitīgas iedarbības līmenis EL ₅₀ – iedarbības līmenis 50% testa organismu IL ₅₀ – ietekmes līmenis 50% testa organismu LL ₅₀ – letālais līmenis 50% testa organismu NOEC - nenovērotā efektīvā koncentrācija
Bīstamības frāzes:	H226 - Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. H304 -Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos. H315 - Kairina ādu. H332 - Kaitīgs ieelpojot. H351 - Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi. H373 - Var izraisīt orgānu bojājumus. H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.
Brīdinājuma frāzes:	P261 - Izvairīties ieelpot putekļus/ dūmus/gāzi/miglu/izgarojumus/ smidzinājumu. P280 - Izmantot aizsargcimdus/ aizsargapģērbu/ acu aizsargus/ sejas aizsargus. P301+P310 - NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazinieties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu. P331 - NEIZRAISĪT vemšanu. P501 - Atbrīvojoties no satura/tvertnes.
Pārējā informācija:	Neizmantojiet degvielu citiem nolūkiem kā tā paredzēta. Šāda izmantošana var pakļaut lietotāju neparedzētai bīstamībai. Ja jums ir jautājumi vai šaubas par šīs drošības datu lapas saturu vai citiem jautājumiem, kas attiecas uz produktu drošību, lūdzu, sazinieties ar mums: zinas@orlen.lv. IEVĒROJIET. Šeit sniegtā informācija tiek uzskatīta par pareizu uz dokumenta sagatavošana slaidu. Tomēr garantija par informācijas, ko satur šī drošības datu lapa pilnīgumu un precīzumu netiek dota. Informācija kalpo tikai kā vadlīnijas drošam darbam, produkta lietošanai, apstrādei, uzglabāšanai un atkritumu apsaimniekošanai. Šeit sniegto informāciju nevar uzskatīt par garantijas vai kvalitātes apliecinājumu. Sniegtā informācija attiecas tikai uz konkrēto minēto materiālu un var nebūt patiesa ja šis materiāls tiek lietots kombinācijā ar citiem materiāliem vai veidā, kāds šajā dokumentā nav apskatīts. SIA „ORLEN Latvija” neuzņemas atbildību par jebkādu kaitējumu vai traumām, kas var rasties produkta nepareizas lietošanas un ieteikumu neievērošanas rezultātā. Šī drošības datu lapa sākotnēji sagatavota Latvijas Piesārņojuma profilakses centrā tulkojot no produkta ražotāja drošības datu lapas oriģināla angļu valodā (izdota 30/06/2011) pielāgojot spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām. Drošības datu lapa pārskatīta un labota 10/05/2016 tulkojot nepieciešamo informāciju no produkta ražotāja drošības datu lapas oriģināla angļu valodā, 2 izdevums 10/05/2016, pielāgojot to spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām aizstājot 1 izdevumu 30/06/2011. 2018.gada 12.februārī veikta datu lapas pārskatīšana un veiktas korekcijas salīdzinot ar ražotāja izdoto drošības datu lapu sekojošos punktos: 1.4., 1.5.,2.2., un 10., 14.,un 15. nodaļās.

Propāns-butāns

LV 008

2.1 : Uzliesmojošas gāzes

5.pielikums

Bīstami**IEDAĻA 1. Vielas/maisījuma un uzņēmējsabiedrības/uzņēmuma apzināšana****1.1. Produkta identifikators**

Tirdzniecības nosaukums : Propāns-butāns
MDDL numurs : LV 008

1.2. Vielas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietojuma veidi un tādi, ko neiesaka izmantot

Noteikti izmantošanas veidi : Degšanas procesos.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju

Uzņēmuma identifikācija. : AGA SIA
Katrinas iela 5
LV-1045 Rīga Latvia
Tel: + 371 80005005
info@lv.aga.com
www.aga.lv

1.4. Tālruņa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās

Tālruņa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās : 112 (24h)

IEDAĻA 2. Bīstamības apzināšana**2.1. Vielas vai maisījuma klasificēšana****Bīstamību klase un kategorija kodu Direktīva EC 1272/2008 (CLP)**

• Fizikālās bīstamības : Uzliesmojošas gāzes - kategorija 1 - Bīstami - (CLP : Flam. Gas 1) - H220.
Gāzes zem spiediena - sašķidrīnātas gāzes - Brīdinājums - (CLP : Press. Gas) - H280

EC 67/548 vai EC 1999/45 klasifikācija

: F+; R12

2.2. Etiķetes elementi**Markēšanas Direktīva EC 1272/2008 (CLP)**

Bīstamības pictogrammas

Bīstamības pictogrammu kods : GHS02 - GHS04
Signālvārds : Bīstami
Bīstamības apzīmējums : H220 - Īpaši viegli uzliesmojoša gāze.
H280 - Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt.

AGA SIA

Katrinas iela 5 LV-1045 Rīga Latvia
Tel: + 371 80005005
info@lv.aga.com
www.aga.lv

Propāns-butāns

LV 008

IEDAĻA 2. Bīstamības apzināšana (turpinājums seko)

Drošības prasību apzīmējums

- Novēršana : P210 - Sargāt no karstuma/dzirkstelēm/atklātas liesmas/karstām virsmām. Nesmēķēt.
- Reakcija : P381 - Novērst visus uzliesmošanas avotus, ja to var izdarīt droši.

2.3. Citi apdraudējumi

: Nav.

IEDAĻA 3. Sastāvs/informācija par sastāvdaļām

3.1. Viela / 3.2. Produkts

Maisījums.

Vielas nosaukums	Saturs	CAS Nr. ES Nr. Indekss Nr.	(DSD)	(CLP)
Propāns	: >= 60 %	74-98-6 200-827-9 601-003-00-5 01-2119486944-21-	F+; R12	Press. Gas Liquefied (H280)
N- Butāns	: <= 40 %	106-97-8 203-448-7 601-004-00-0 01-2119474691-32-	F+; R12	Flam. Gas 1 (H220) Press. Gas Liquefied (H280)

Nesatur citas sastāvdaļas vai piemaisījumus, kas varētu ietekmēt produkta klasifikāciju.

* 1: Ietverts REACH pielikumā IV / V, reģistrācijas izņēmums.

* 2: Reģistrācijas beigu termiņš nav beidzies.

* 3: Reģistrācija nav nepieciešama. Vielas saražotais vai importētais daudzums mazāks par 1 tonnu gadā.

Pilnu R-frāžu tekstu skat. 16.nod. Pilnu H-paziņojumu tekstu skat. 16.nod.

IEDAĻA 4. Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

- Ieelpošana : Pārvietot cietušo nepiesārņotā vietā, lietojot autonomos elpošanas aparātus. Nodrošināt cietušajam siltumu un miera stāvokli. Izsaukt medicīnisko palīdzību. Pielietot mākslīgo elpināšanu, ja apstājas elpošana.
- Saskare ar ādu : Šķidrums šķakatas - noskalot ar ūdeni vismaz 15 min. ilgi.
- Saskare ar acīm : Nekavējoties skalot acis ar tekošu ūdeni vismaz 15 min. ilgi.
- Iekšķīga uzņemšana : Norīšana netiek uzskatīta par potenciālu iedarbības veidu.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta

: Augstās koncentrācijās var izsaukt nosmakšanu. Simptomi var būt kustību traucējumi, bezsamaņa. Cietušais var nejust brīdinājuma simptomus par iespējamu nosmakšanu. Atsaukties uz 11.nod.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

: Nav.

A Member of The Linde Group		DROŠĪBAS DATU LAPA	Lapa : 3 par 8
			Versija Nr. : 0
			Datums : 16 / 12 / 2013
			Aizstāts : 0 / 0 / 0
Propāns-butāns			LV 008

IEDAĻA 5. Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

- Piemērots ugunsdzēsības līdzeklis : Var tikt pielietoti visi zināmie ugunsdzēsšanas līdzekļi.

5.2. Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība

Īpašas briesmas : Pakļaujot liesmām, konteiners var sagrūt/ eksplodēt.

Bīstami degšanas produkti : Nav.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Īpašas metodes : Nedzēst izplūdušo degošo gāzi, ja vien tas nav absolūti nepieciešams. Var notikt spontāna atkaluzliesmošana/ eksplozija. Nodzēst jekuras citas liesmas. Koordinēt ugunsdzēsības pasākumus, dzēšot apkārtējo liesmu. Ugunsgrēka un siltuma ietekmē gāzes tilpne var sagrūt (eksplodēt). Dzesēt apdraudētos konteinerus ar ūdens strūklu no aizsargātas vietas. Neizliet piesārņoto ugunsdzēsšanas ūdeni kanalizācijā, Ja iespējams, novērst produkta noplūdi.

Īpašs aizsargaprīkojums ugunsdzēsējiem : Noslēgtās telpās lietot autonomos elpošanas aparātus.

IEDAĻA 6. Pasākumi nejaušanas noplūdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

: Evakuēt zonu.
Mēģināt apturēt noplūdi.
Nodrošināt atbilstošu ventilāciju.
Novērst uzliesmošanas avotus.
Ņemt vērā eksplozīvas atmosfēras risku.

6.2. Vides drošības pasākumi

: Mēģināt apturēt noplūdi.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli

: Izvēdināt telpu.

6.4. Atsauce uz citām iedalām

: Skat. arī sekc. Nr.8 un Nr.13.

IEDAĻA 7. Lietošana un glabāšana

7.1. Piesardzība drošai lietošanai

Produkta droša lietošana : Veikt drošības pasākumus, lai pasargātu no statiskās elektrības iedarbības.
Pirms gāzes ievadišanas atbrīvot sistēmu no gaisa.
Sargāt no uzliesmošanas avotiem (statisko elektrību ieskaitot).
Nesmēķēt produkta lietošanas laikā.
Izvērtēt potenciālas sprādzienbīstamas atmosfēras risku un sprādziendroša aprīkojuma nepieciešamību.
Ņemt vērā, ka pielietojami tikai nedzirkstejojoši instrumenti.
Aizsargāt acis, seju un ādu no šķidrums šļakatām.
Lietot tikai iekārtas, kas ir piemērotas šim produktam, tā piegādes spiedienam un temperatūrai. Ja nepieciešams, kontaktēties ar piegādātāju.
Ar saspīestajām gāzēm atļauts rīkoties tikai pieredzējušām un atbilstoši instruētām personām.
Viela uzglabājama, lietojama saskaņā ar labas rūpnieciskās higiēnas un drošības procedūrām.
Nodrošināt, ka pirms lietošanas (vai regulāri) tiek pārbaudīta iespējamā noplūde no gāzu sistēmas kompleksa.

Gāzes tilpnes droša lietošana : Atsaukties uz piegādātāja instrukcijām.
Nepieļaut atpakaļplūsmu balonā.
Pasargāt balonus no mehāniskiem bojājumiem: nevilk, neripināt, neslidināt, nemest u.tml.
Lai pārvietotu balonus, pat nelielā attālumā, lietot ratiņus, kas piemēroti balonu transportēšanai.
Atstāt ventīļu aizsargus vietā līdz balons atrodas konteinerā vai lietot no konteinerā.
Ja lietotāja pieredze ir nepietiekoša, pārtraukt balona lietošanu un griezties pie piegādātāja.

AGA SIA

Katrinu iela 5 LV-1045 Rīga Latvia

Tel: + 371 80005005

info@lv.aga.com

www.aga.lv

A Member of The Linde Group		DROŠĪBAS DATU LAPA	
		Lapa : 4 par 8	
		Versija Nr. : 0	
		Datums : 16 / 12 / 2013	
		Aizstāts : 0 / 0 / 0	
Propāns-butāns			LV 008

IEDAĻA 7. Lietošana un glabāšana (turpinājums seko)

Nekad nemēģināt labot vai pārveidot balonu ventīļus vai pārspiediena drošības ierīces.
Par ventīļu bojājumiem nekavējoties ziņot piegādātājam.
Turēt ventīļu izejas tīras no piesārņojošām daļiņām, eļļas un ūdens.
Atgriezt vietā ventīļu izejas aizsargus vai korķus un ventīļu aizsargus (kur tas ir piemērojams), tiklīdz balons ir atvienots no iekārtas.
Aizvērt balona ventīli pēc katras lietošanas un iztukšošanas, pat, ja tas ir pievienots pie iekārtas.
Nekad nemēģināt pārpildīt gāzes no viena balona otrā.
Nekad nelietot tiešu liesmu vai elektriskās apsildes ierīces lai paaugstinātu spiedienu tilpnē.
Lai būtu iespējams identificēt balona saturu, nenonēmt, neaizklāt etiķetes.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība

- : Uzglabāt atsevišķi no oksidējošām gāzēm u.c. oksidējošām vielām.
- Uzglabāšanas vietas elektriskajam aprīkojumam jābūt atbilstošam potenciālajam sprādzienbīstamības riskam.
- Sargāt no degoša materiāla.
- Uzglabāt balonu/konteineru labi vēdināmā vietā, nepieļaut sasilšanu virs 50°C.
- Ievērot visas likumdošanas un lokālās prasības par balonu uzglabāšanu.
- Balonus nedrīkst uzglabāt apstākļos, kas veicinātu to koroziju.
- Balonus uzglabāt vertikālā stāvoklī un nodrošināt pret apgāšanos.
- Periodiski pārbaudīt balonu uzglabāšanas apstākļus un iespējamu gāzu noplūdi.
- Balonu ventīļu aizsargiem jābūt piestiprinātiem.
- Uzglabāt balonus vietā, kur nepastāv ugunsgrēka risks un drošā attālumā no siltuma un uzliesmošanas avotiem.

7.3. Konkrēts(-i) galalietošanas veids(-i)

- : Nav.

IEDAĻA 8. Iedarbības pārvaldība/individuālā aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametri

- Atvasinātais beziedarbības līmenis, DNEL (darbinieki) : Nav piemērojams.
- Ielpojot - īstermiņa (sistēmiski) [ppm] DNEL : Nav piemērojams.

8.2. Iedarbības pārvaldība

- 8.2.1. Atbilstoša tehniskā pārvaldība** : Sistēma zem spiediena, regulāri pārbaudīt uz noplūdi.
Nodrošināt atbilstošu vispārējo un vietējo nosūces ventilāciju.
Ja iespējama uzliesmojošo gāzu/ tvaiku noplūde, lietot gāzu detektorus.
Nodrošināt, lai iedarbība nepārsniegtu noteiktās arodekspozīcijas robežvērtības.
Uzturēt koncentrāciju krietni zem eksplozijas zemākās robežvērtības.
Ievērot darba atļauju sistēmu, piem., apkopes darbu veikšanai.
- 8.2.2. Individuālās aizsardzības pasākumi, piem., individuālie aizsardzības līdzekļi** : Ņemt vērā, ka pielietojams ugunsizturīgs, antistatisks aizsargtērps.
Pārlejojot vai atvienojot pārļiešanas savienojumus, lietot aizsargbrilles un sejas aizsegu.
Veikt dokumentētu riska novērtējumu katrā darba vietā, lai noteiktu iespējamus produkta pielietošanas riskus un izvēlētos atbilstošus individuālos aizsarglīdzekļus. Ievērot sekojošās rekomendācijas.
Lietot aizsargbrilles ar sānu aizsargiem.
Rīkojoties ar baloniem, valkāt ādas aizsargcimdus un drošības apavus.
- 8.2.3. Vides riska pārvaldība** : Par emisijas atmosfērā ierobežojumiem atsaukties uz vietējo likumdošanu. Skat. specifiskās metodes izmešu gāzes apstrādei (13.nod.).

AGA SIA

Katrinu iela 5 LV-1045 Rīga Latvia
Tel: + 371 80005005
info@lv.aga.com
www.aga.lv

A Member of The Linde Group		DROŠĪBAS DATU LAPA	Lapa : 5 par 8
			Versija Nr. : 0
			Datums : 16 / 12 / 2013
			Aizstāts : 0 / 0 / 0
Propāns-butāns			LV 008

IEDAĻA 9. Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par pamata fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām

Ārējais izskats	
Agregātvoklis pie 20°C / 101.3kPa	: Sašķīdināta gāze.
Krāsa	: Bezkrāsaina gāze.
Smarža	: Bez smaržas.
Smaržas sliekšnis	: Smakas noteikšanas sliekšnis ir subjektīvs un nav piemērots lai brīdinātu par pieļaujamās iedarbības robežvērtības pārsniegšanu.
pH vērtība	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Molekulvars [g/mol]	: Nav piemērojams gāzēm un gāzu maisījumiem.
Kušanas temperatūra [°C]	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Viršanas temperatūra [°C]	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Uzliesmošanas temperatūra [°C]	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Izvaikošanas koeficients (ēteris=1)	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Uzliesmošanas intervāls [tilpuma% gaisā]	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Tvaika spiediens [20°C]	: Nav piemērojams.
Relatīvais blīvums, gāze (gaiss=1)	: Smagāks par gaisu.
Šķīdība ūdenī [mg/l]	: Nav zināms, bet tiek pieņemts, ka ir zema šķīdība.
Sadalījuma koeficients: n-oktānols/ūdens [log Kow]	: Nav piemērojams gāzu maisījumiem.
Viskozitāte pie 20°C [mPa.s]	: Nav piemērojams.
Sprādzienbīstamība	: Nav piemērojams.

9.2. Cita informācija

Citas ziņas	: Gāze/tvaiki smagāki par gaisu. Var uzkrāties noslēgtās telpās vai zem grunts līmeņa.
--------------------	--

IEDAĻA 10. Stabilitāte un reaģētspēja

10.1. Reaģētspēja

: Nepiemīt citas reaģētspējas bīstamības, izņemot kā apakšsekcijā aprakstītie efekti.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte

: Stabils normālos apstākļos.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība

: Ar oksidētājiem var strauji reaģēt.
Ar gaisu var veidot eksplozīvu maisījumu.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāvairās

: Sargāt no sakaršanas/ dzirkstelēm/ atklātas liesmas/ karstām virsmām. Nesmēķēt.

10.5. Nesaderīgi materiāli

: Papildus informācija par savietojamību saskaņā ar standartu ISO 11114.

10.6. Bīstami noārdīšanās produkti

: Bīstami dekompozīcijas produkti neveidojas normālos lietošanas un uzglabāšanas apstākļos.

AGA SIA

Katrinās iela 5 LV-1045 Rīga Latvia

Tel: + 371 80005005

info@lv.aga.com

www.aga.lv

A Member of The Linde Group		DROŠĪBAS DATU LAPA	Lapa : 6 par 8
			Versija Nr. : 0
			Datums : 16 / 12 / 2013
			Aizstāts : 0 / 0 / 0
Propāns-butāns			LV 008

IEDAĻA 11. Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksikoloģisko ietekmi

Akūta toksicitāte	: Nav zināms, ka šis produkts izraisītu toksikoloģisku efektu.
Ieelpojot žurkām LK50 [ppm/4h]	: Nr. dati pieejami.
kodīgums/kairinājums ādai	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
nopietns acu bojājums/kairinājums	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
elpceļu vai ādas sensibilizācija	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
Kancerogenitāte	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
Mutagenitāte	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
Toksisks, iedarbojoties uz reproduktīvo sistēmu : Reproductīvās spējas	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
Toksisks, iedarbojoties uz reproduktīvo sistēmu : mātes miesās esošs bērns	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
toksiskas ietekmes uz īpašu mērķorgānu vienreizēja iedarbība	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
toksiskas ietekmes uz īpašu mērķorgānu atkārtota iedarbība	: Šim produktam nav zināmu iedarbības efektu.
Bīstamība ieelpojot	: Nav piemērojams gāzēm un gāzu maisījumiem.

IEDAĻA 12. Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksicitāte

: Dati nav pieejami.

12.2. Noturība un spēja noārdīties

Noturība un spēja noārdīties : Dati nav pieejami.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls

Bioakumulācijas potenciāls : Dati nav pieejami.

12.4. Mobilitāte augsnē

: Dati nav pieejami.

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti

: Dati nav pieejami.

12.6. Citas nelabvēlīgas ietekmes

Iedarbība uz ozona slāni : Nav.

Ietekmē globālo sasilšanu : Nav zināms, ka šis produkts varētu izraisīt ekoloģiskus bojājumus.

IEDAĻA 13. Apsvērumi, kas saistīti ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apstrādes metodes

: Neizlaist vietās, kur iespējama eksplozīvu maisījumu veidošanās ar gaisu. Gāzes atlikumi jāsadedzina piemērotā deglī, lietojot atpakaliesmu slāpētāju.
Neizlaist vietās, kur tās uzkrāšanās var būt bīstama.
Nodrošināt, ka netiek pārsniegts lokālajos noteikumos vai darbināšanas atļaujās noteiktais emisijas līmenis.
Par citiem ieteikumiem attiecībā uz piemērotām izvietošanas metodēm skat. EIGA dokumentā ""Code of practice EIGA Doc.30/10 "Disposal of Gases"" Dokumentu ir lejuplādējams no <http://www.eiga.org/>.
Ja nepieciešams padoms, kontaktējieties ar piegādātāju.

13.2. papildus informācija

AGA SIA

Katrinu iela 5 LV-1045 Rīga Latvia

Tel: + 371 80005005

info@lv.aga.com

www.aga.lv

A Member of The Linde Group AGA	DROŠĪBAS DATU LAPA	Lapa : 7 par 8
		Versija Nr. : 0
		Datums : 16 / 12 / 2013
		Aizstāts : 0 / 0 / 0
Propāns-butāns		LV 008

IEDAĻA 13. Apsvērumi, kas saistīti ar apsaimniekošanu (turpinājums seko)

: Nav.

IEDAĻA 14. Informācija par transportēšanu

ANO numurs : 1965
ADR, IMDG, IATA marķējums

: 2.1 : Uzliesmojošas gāzes

Sauszemes transports (ADR/RID)

B.I. Nr. : 23
ANO sūtišanas nosaukums : OĢĻŪDENĀRAŽU GĀZES MAISĪJUMS, SAŠĶIDRINĀTS, C.N.P.
Transportēšanas bīstamības klase(-es) : 2
Klasifikācijas kods : 2 F
Iepakojuma grupa : P200
Packing Instruction(s) : P200
Tunnel Restriction : B/D: Aizliegta braukšana caur B un C kategorijas tuneļiem, pārvadājot cisternās. Aizliegta braukšana caur D un E kategorijas tuneļiem

Jūras transports (IMDG)

Proper shipping name : HYDROCARBON GAS MIXTURE, LIQUEFIED, N.O.S.
Class : 2.1
Emergency Schedule (EmS) - Fire : F-D
Emergency Schedule (EmS) - Spillage : S-U
Packing instruction : P200

Air transport (ICAO-TI / IATA-DGR)

Proper shipping name (IATA) : HYDROCARBON GAS MIXTURE, LIQUEFIED, N.O.S.
Class : 2.1
Passenger and Cargo Aircraft : DO NOT LOAD IN PASSENGER AIRCRAFT.
Cargo Aircraft only : Allowed.
Packing instruction - Cargo Aircraft only : 200

Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem

: Pārvadāšanai izvairīties lietot transporta līdzekli, kura kravas telpa nav atdalīta no vadītāja kabīnes.
Nodrošināt lai vadītājs zinātu produkta potenciālo bīstamību iekraujot/ izkraujot un kā rīkoties avārijās vai negadījumos.
Pirms produkta konteinera/ balona transportēšanas:
Nodrošināt atbilstošu vēdināšanu.
Pārliedzināties, ka balons ir droši nostiprināts.
Pārliedzināties, ka balona ventilis ir noslēgts un nav noplūdes.
Pārliedzināties, ka ventiļa izejas noslēguzgrieznis vai korkis (ja pielietojams) ir pareizi pievienots.
Pārliedzināties, ka ventiļa aizsargs (ja pielietojams) ir pareizi pievienots.

AGA SIA

Katrinas iela 5 LV-1045 Rīga Latvia
Tel: + 371 80005005
info@lv.aga.com
www.aga.lv

A Member of The Linde Group AGA	DROŠĪBAS DATU LAPA	Lapa : 8 par 8
		Versija Nr. : 0
		Datums : 16 / 12 / 2013
		Aizstāts : 0 / 0 / 0
Propāns-butāns		LV 008

IEDAĻA 15. Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem

ES likumdošana

Seveso Direktīvu 96/82/EC : Ietverts.

Valsts likumdošana

Valsts likumdošana : Nodrošināt, ka tiek ievērota visa nacionālā/ vietējā likumdošana.

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums

: Šim produktam nav nepieciešams ķīmisko drošības risku izvērtējums.

IEDAĻA 16. Cita informācija

- Norādījumi izmaiņām** : Drošības datu lapa pārskatīta saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvu ES/453/2010.
- Apmācības ieteikumi** : Nodrošināt, ka operators saprot uzliesmošanas bīstamību.
Tilpne zem spiediena.
- R-frāžu pilnu tekstu skat. 3.sekcijā.** : R12 : Īpaši viegli uzliesmojošs.
- H-paziņojumu pilnu tekstu skat. 3.sekcijā.** : H220 - Īpaši viegli uzliesmojoša gāze.
H280 - Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt.
- Turpmāka informācija** : Klasifikācija saskaņā ar kalkulācijas metodēm ES direktīvās ES 1272/2008 (CLP)/ un 1999/45/EC (DPD).
Šī Drošības datu lapa ir sagatavota saskaņā ar piemērojamām Eiropas Direktīvām un pielietojama visās valstīs, kuras iekļāvušas Direktīvu prasības savā nacionālajā likumdošanā.
- ATRUNA PAR ATBILDĪBU** : Pirms pielietot produktu jaunā procesā vai eksperimentos, rūpīgi jāizskata materiālu savietojamība un drošības prasības.
Dokumentā sniegtās ziņas ir ticamas dokumenta izdošanas laikā. Kaut arī šis dokuments ir sagatavots ar pienācīgu rūpību, mēs neuzņemamies atbildību par ievainojumiem vai bojājumiem, kas radušies tā lietošanas laikā.

Dokumenta beigas

AGA SIA

Katrinās iela 5 LV-1045 Rīga Latvia

Tel: + 371 80005005

info@lv.aga.com

www.aga.lv

Riska samazināšanas pasākumu plāns

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
1. Tehnoloģisko iekārtu un procesu drošības tehniskie risinājumi				
1.1.	Spiedvertņu pārbaude	Objekta vadītāja	Pēc ražotāju noteiktā	
1.2.	Degvielas tvertņu pārbaude	Objekta vadītāja	Katru ceturksni	
1.3.	Iekārtu modernizācija	Objekta vadītāja	Katru gadu	
2. Darbinieku apmācība				
2.1.	Civilās aizsardzības jomā	Objekta vadītāja	Pēc CA 1.7 noteiktās programmas	
2.2.	Ugunsdrošības jomā	Objekta vadītāja	Katru gadu	
2.3.	Ikdienas darbības procesu nodrošināšanai	Objekta vadītāja	Jauno darbinieku apmācība stājoties darbā	
3. Avārijgatavības spējas				
3.1.	Ugunsgrēka dzēšana, atklāšana.	Objekta darbinieki	Nepārtraukti	
3.2.	Absorbenta rezerves nodrošināšana.	Objekta vadītāja	Katru dienu	
4. Darba aizsardzība				
4.1.	Darba aizsardzības instruktāža		Katru gadu	
5. Elektrodrošība				
5.1.	Elektropretestības mērījumu veikšana un kontaktu savienojumu pārbaude ar termo kameru	Objekta vadītāja organizē	Noteikts MK 238 "Ugunsdrošības noteikumi"	
5.2.	Sadzīves elektroierīču atvienošanas no elektrisko barošanas tīkla	Darbinieks pēc darba beigām	Pēc darba beigām	
6. Uguns aizsardzībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas				
6.1.	Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma	Objekta vadītāja organizē	Pēc apkopes reglamentā	

7. Sprādziendrošība			
7.1.	Darbinieku apmācība par rīcību degvielas, LPG noplūdes gadījumā	Objekta vadītājs	Patstāvīgi
8. Ugunsdzēsības aprīkojums			
8.1.	Ugunsdzēsības aparātu pārbaudes	Objekta vadītāja organizē	Vizuālā reizi pusgadā / ugunsdzēsamo aparātu tehniskā pārbaude un remonts pēc ražotāja noteiktā
9. Vides aizsardzība			
9.1.	Pazemes ūdeņu analīzes	Objekta vadītāja organizē	Pēc MK. Noteikumiem Nr. 400 "Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām"
10. Drošības sistēmas atbilstības un avāriju riska samazināšanas pasākumu efektivitātes novērtējums			
10.1.	Avāriju, nelaimes gaidījumu izvērtējums	Objekta vadītāja	Reizi gadā

APSTIPRINU
AS "VIADA Baltija"
Valdes priekšsēdētāja
Inese Ulmane

2016. gada „19.” aprīlis

NEPIECIEŠAMO INDIVIDUĀLĀS AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻU SARAKSTS

Npk	Amats/profesija		Nepieciešamie individuālās aizsardzības līdzekļi
1	2	3	4
1.	DUS vadītājs	Veicot uzkopšanas darbus	1) aizsargcimdi pret ķīmisko iedarbību (LVS EN 374) (atbilstoši ķīmisko vielu datu drošības lapas prasībām) 2) darba apģērbs
		Veicot degvielas daudzuma pārbaudi degvielas tvertnē	1) aizsargcimdi pret ķīmisko iedarbību (LVS EN 374) (atbilstoši ķīmisko vielu datu drošības lapas prasībām) 2) aizsargapģērbs (pēc nepieciešamības) (LVS EN 465)
		Pārvietojoties pa stacijas teritoriju	1) darba apģērbs ar atstarojošiem elementiem vai signālveste (LVS EN 471)
2.	DUS operators – pārdevējs	Veicot uzkopšanas darbus	1) aizsargcimdi pret ķīmisko iedarbību (LVS EN 374) (atbilstoši ķīmisko vielu datu drošības lapas prasībām) 2) darba apģērbs
		Pārvietojoties pa stacijas teritoriju	1) darba apģērbs ar atstarojošiem elementiem vai signālveste LVS EN 471
3.	Palīgstrādnieks		1) darba apģērbs piemērots laika apstākļiem ar atstarojošiem elementiem (LVS EN 343) 2) laika apstākļiem piemēroti apavi ar purngala daļas aizsardzību un neslīdošu zoli (LVS EN 20345) 3) darba cimdi pret mehānisko iedarbību (LVS EN 388)
		Veicot uzkopšanas darbus un darbus stacijas teritorijā pie gāzes pārsūkņēšanas	1) aizsargcimdi pret ķīmisko un bioloģisko iedarbību (LVS EN 374) (atbilstoši ķīmisko vielu datu drošības lapas prasībām)
		Veicot teritorijas uzkopšanas darbus, darbā ar trimeri, pļaujmašīnu	1) darba apģērbs LVS EN 343,471, LVS EN 1149 2) darba cimdi ar mehānisku aizsardzību LVS EN 388 3) ausu aizbāžņi vai Austiņas (pēc nepieciešamības) LVS EN 352

Sagatavoja:
Darba aizsardzības speciālists
A.Mortukāne
27.04.2016.

SADARBĪBAS LĪGUMS Nr. 2018R-AA/11

SEVIŠĀJĀS NOTEIKUMI

EKO OSTA: SIA „EKO OSTA” Reģ.Nr. 40003428805 Banka: A/S DnB Banka Norēķinu konts: LV82RIKO0002013014118 Kods: RIKOLV2X2	KLIENTS: AS „VIADA Baltija” Reģ. Nr. 40103867145, 03.02.2015 PVN LV40103867145 (ar 06.03.2015)
JURIDISKĀ ADRESE: Tvaika iela 39 Rīga, LV-1005, Latvija	JURIDISKĀ ADRESE: Rīga, Alises iela 3, LV-1046
KONTAKTI: Kontaktpersona: Ivars Briedis Tel.: 67393860; Fakss: 67393067 e-pasts: ekoosta@ekoosta.lv	KONTAKTI: Kontaktpersona: Natālija Galajeva E-pasts: e-pasts: n.galajeva@viadabaltija.lv
ĪPAŠIE NOTEIKUMI: Šis Līgums sastāv no sevišķajiem un vispārīgajiem noteikumiem un četriem pielikumiem: Nr.1 Specializētie pakalpojumi; Nr.2 Vienošanās Nr.1; Nr.3 Pakalpojuma sniegšanas procedūras apraksts; Nr.4 Apkalpošanas laika grafiks 2018.-2019. gadam; Līguma pielikumi ir sadarbības līguma neatņemama sastāvdaļa un grozījumi tajos ir spēkā tikai tad, ja tie noformēti rakstveidā un ir abu pušu parakstīti, izņemot šī līguma vispārīgajos noteikumos minētos gadījumus.	
PILNVAROTĀS PERSONAS PARAKSTS UN ZĪMOGS: 	PILNVAROTĀS PERSONAS PARAKSTS UN ZĪMOGS:
VĀRDŠ, UZVĀRDŠ, AMATA NOSAUKUMS: Dainis Vagalis SIA „EKO OSTA” izpilddirektors (uz 2018.gada 02.janvāra ģenerālpilnvara Nr.02/01-18p)	VĀRDŠ, UZVĀRDŠ, AMATA NOSAUKUMS: Romas Turlinskas AS „VIADA Baltija” valdes priekšsēdētājs
LĪGUMA PARAKSTĪŠANAS DATUMS: 2018.gada 30.marts	

Pakalpojumu sniegšanas procedūras apraksts**1. Pakalpojumu sniegšanas kārtība:**

1.1. EKO OSTAS klientu dienests pieteikums pieņem no Klienta pilnvarotām personām pa telefonu 29264938 24 h diennaktī, rakstiski pa faksu 67393067.

1.2. Pēc pieteikuma piefiksēšanas EKO OSTA garantē, ka pakalpojumu sniegšanas centra darbinieks 1 (vienas) darba dienas laikā no pieteikuma saņemšanas brīža atzvanīs Klientam un informēs Klientu par konkrētu atkritumu savākšanas laiku. EKO OSTA nodrošina, ka pakalpojums tiek sniegts 4 (četrus) darba dienu laikā no pieteikuma piefiksēšanas brīža, bet avārijas situācijā 4 h (četrus stundu) laikā no pieteikuma saņemšanas brīža.

1.3. Pakalpojumu sniegšanas dienā, pēc to darbu veikšanas, EKO OSTAS tehniskais darbinieks sastāda pieņemšanas - nodošanas aktu par veiktajiem darbiem un/vai Bīstamo atkritumu reģistrācijas karti-pavadzīmi, fiksējot veiktos darbus un atkritumu veidus, svaru, uzkrāšanas laiku, un vietu, kā arī citu veikto darbu uzskaiti. Abu dokumentu atbilstību faktiskajam stāvoklim ar parakstu apstiprina Klienta pārstāvis. Darba izpildes akta neparakstīšana bez pamatojuma neatbrīvo Klientu no samaksas par EKO OSTAS veiktajiem pakalpojumiem.

1.4. Pēc pakalpojuma sniegšanas Klientam tiek piestādīts rēķins. Apmaksas summa tiek iegūta, pamatojoties uz pieņemšanas - nodošanas akta un/vai Bīstamo atkritumu reģistrācijas karti-pavadzīmi, fiksējot atkritumu veidu, atkritumu daudzumu uzkrāšanas laiku, un vietu, kā arī citu veikto darbu uzskaiti, kuru tarifi ir norādīti šī līguma Pielikumā Nr.1 un Pielikumā Nr.2.

2. Ārkārtas pakalpojuma sniegšanas kārtība:

2.1. Neatliekamajos gadījumos ir iespējams veikt minētos darbus ārpus kārtas. Šie darbi tiek fiksēti kā steidzami (ārpuskārtas), un steidzamu darbu gadījumā Klients maksā vienreizēju samaksu par steidzamu (ārpuskārtas) darbu saskaņā ar pielikumā Nr.1 fiksētajām servisa pakalpojumu cenām.

2.2. Steidzams (ārpuskārtas) darbs nozīmē, ka EKO OSTA nosaka pilnvarota darbinieka garantētu ierašanos pēc Klienta pilnvarotās personas paziņojuma par ārkārtas pakalpojumu 30 (trīsdesmit) stundu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža.

2.3. Pēc pakalpojuma sniegšanas Klientam tiek piestādīts rēķins. Apmaksas summa tiek iegūta, pamatojoties uz pieņemšanas - nodošanas akta un /vai Bīstamo atkritumu reģistrācijas karti-pavadzīmi, fiksējot atkritumu veidu, atkritumu daudzumu, uzkrāšanas laiku un vietu, kā arī citu veikto darbu uzskaiti. Steidzamības (ārpuskārtas) darbu izpildes gadījumā tarifi, kuri norādīti šī līguma Pielikumā Nr. 1 tiek palielināti par 50% (piecdesmit procentiem).

EKO OSTA:**KLIENTS:**

[Signature] (z.v.)
Izpildedirektors Dainis Vagālis Valdes priekšsēdētājs Romas Turlinskas

AS VIADA Baltija
Vecākā ekspluatācijas un
tehniskās politikas speciāliste
Natālija Galajeva

kel/17/05-51

NOMAS LĪGUMS Nr. 33072/0815

«VIADA Baltija» AS
2017.gada 30.maijā
eksemplārs

Rīgā

Energolukss, SIA, tās pilnvarotās personas Baibas Cīrules vārdā, turpmāk tekstā Uzņēmējs, no vienas puses un **AS, VIADA Baltija**, tās valdes priekšsēdētājas Ineses Ulmanes vārdā, turpmāk tekstā Klients, no otras puses, Uzņēmējs un Klients abi kopā Puses vai katrs atsevišķi tālāk Puse, noslēdz šo līgumu par sekojošo:

1. Līguma priekšmets

- 1.1. Klients saņem, bet Uzņēmējs nodod Klientam nomā viņa rīcībā esošas lekārtas, kuru raksturojums, nomas izcenojumi un termiņš norādīti šī līguma pielikumos, kas pēc aizpildīšanas un parakstīšanas kļūst par šī līguma neatņemamu sastāvdaļu un ir uzskatāmi par faktisko lekārtas nodošanas apliecinājumu.
- 1.2. Uzņēmējs var sniegt Klientam arī citus pakalpojumus, kas saistīti ar iznomātās lekārtas pieslēgšanu, atslēgšanu, piegādi, degvielas uzpildi iznomātajai lekārtai, u.c. (turpmāk tekstā Pakalpojumi), maksu par tiem nosakot atsevišķi saskaņā ar SIA „Energolukss” mājaslapā www.energolukss.lv sadaļā „Noma” publicēto aktuālo cenrādi, sniegtos Pakalpojumus norādot līguma pielikumos.

2. Nomas termiņš

- 2.1. Puses vienojas par kādu noteiktu datumu, kas tiek pieņemts kā lekārtas atdošanas termiņš.
- 2.2. Puses var vienoties par nomas termiņa pagarināšanu, kas Klientam ir jāpiesaka, ne vēlāk kā 1 (vienu) dienu pirms noteiktā termiņa beigām. Ja termiņš netiek pagarināts vai Klients nav pieteicis termiņa pagarināšanu šajā punktā noteiktajā kārtībā, tad par katru lekārtas atdošanas kavējuma dienu Klients maksā nomas maksu divkārsā apmērā.
- 2.3. Faktiskais nomas termiņš tiek fiksēts šī līguma pielikumos, Uzņēmējam saņemot atpakaļ un parakstoties par nomas lekārtu un aprīkojuma saņemšanu.

3. Līgumcena un apmaksas kārtība

- 3.1. Par lekārtas lietošanu Klients maksā nomas maksu, kas norādīta šī līguma pielikumā, par katru nomas dienu, tajā skaitā nepilnu dienu.
- 3.2. Lekārtas nomas cenā nav iekļautas Nomas papildus Pakalpojumu izmaksas.
- 3.3. Apmaksu par lekārtas iznomāšanu un sniegtajiem papildus Pakalpojumiem Klients veic pēc Uzņēmēja iesniegta rēķina 7 (septiņu) kalendāro dienu laikā pēc rēķina saņemšanas. Par katru rēķina apmaksas kavējuma dienu tiek aprēķināts līgumsods 0,5% (nulle komats piecu procentu) apmērā no kopējās rēķina summas (neskaitot PVN).
- 3.4. Ja plānotais lekārtas iznomāšanas laiks ir ilgāks par 1 (vienu) kalendāro mēnesi, rēķins tiek piestādīts 1 (vienu) reizi 2 (divās) nedēļās.

4. Uzņēmēja tiesības un pienākumi

- 4.1. Uzņēmējs pirms, kā arī pie lekārtas nodošanas Klientam nomā ir tiesīgs veikt iznomātās lekārtas darba vietas apsekošanu un pārbaudīt, vai tā atbilst tehnikas ekspluatācijas un drošības noteikumiem, kā arī pieprasīt, lai tiktu novērstas Uzņēmēja norādītās nepilnības.
- 4.2. Uzņēmējam ir tiesības Klientam, Uzņēmēja nomas pakalpojumus izmantojot pirmo reizi, iesniegt avansa rēķinu par lekārtas nomu termiņā, kuru Puses ir saskaņojušas. Uzņēmējam ir tiesības Klientam iesniegt avansa rēķinu arī gadījumā, ja Klientam sadarbības laikā ar Uzņēmēju ir bijuši maksājumu kavējumi.
- 4.3. Uzņēmējs apņemas:
 - 4.3.1. nodot Klientam lietošanā lekārtas pilnā darba kārtībā atbilstoši ražotāja standartiem un tehniskajiem normatīviem un ar pilnu degvielas bāku (ja piemērojams), kā arī veikt iznomātās lekārtas - generatora pieslēgšanu un atslēgšanu Klienta objektā;
 - 4.3.2. nodrošināt Klienta personāla apmācību rīkoties ar iznomāto lekārtu.
 - 4.4. Ja Klients nav Uzņēmējam pieteicis degvielas uzpildīšanu lekārtai nomas laikā, kas ir Nomas papildus pakalpojums, Uzņēmējs nav atbildīgs par degvielas uzpildīšanu lekārtai.
 - 4.5. Uzņēmējs nav atbildīgs par kaitējumiem un sekām, kas varētu rasties Klientam vai trešajai personai:
 - 4.5.1. lietojot lekārtu tai neparedzētiem mērķiem;
 - 4.5.2. elektropadeves traucējumu izraisīto defektu gadījumos, ja pārsniegti lekārtu tehniskajos datos noteiktie lielumi;
 - 4.5.3. neatbilstošu ekspluatācijas un instalācijas materiālu lietošanas dēļ (nekalitatīva degviela, Klienta slodzes kabelji, rozetes, automāti, drošinātāji, filtri u.c.);
 - 4.5.4. transporta negadījuma un/vai ceļu stāvokļa dēļ, Klientam pašam pārvietojot lekārtu;
 - 4.5.5. nepareizas pieslēgšanas gadījumā, ja pieslēgšanu ir veicis Klients pats vai trešās personas, vai arī Klients nav ievērojis punkta 5.4 izpildi.
 - 4.6. Ja Klients kavē Uzņēmēja iesniegtā rēķina apmaksas termiņu vairāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas, Uzņēmējam ir tiesības nodot kavēto maksājumu piedziņas tiesības trešajām personām, kas ietver sevī arī Klienta personas datu apstrādi un šo datu ievietošanu publiskajās datu bāzēs. Šādā gadījumā visus ar parādu piedziņu, tiesvedību un citiem piedziņas izdevumiem saistītos izdevumus sedz Klients.

5. Klienta tiesības un pienākumi

- 5.1. Klienta pienākums ir, slēdzot šo līgumu, pēc Uzņēmēja pieprasījuma, Uzņēmējam iesniegt Klienta pilnvaru, kas apliecina tiesības parakstīt līgumu un tā pielikumus, (statūtu kopija, UR lēmuma kopiju par paraksta tiesībām).
- 5.2. Klients piesaka nomu šādā kārtībā:
 - 5.2.1. zvana uz nomas diennakts tālruni 26667696 vai uz SIA „Energolukss” biroja tālruni 67542223;
 - 5.2.2. precīzē nepieciešamo lekārtas jaudu un informē Uzņēmēju vai būs nepieciešami nomas papildus pakalpojumi;
 - 5.2.3. norāda kontaktinformāciju, nomas datumu un ilgumu un, ja nepieciešams, nomas lekārtas piegādes adresi un laiku;
 - 5.2.4. vienojas ar Uzņēmēju par lekārtas atdošanas termiņu.
- 5.3. Klients apņemas:
 - 5.3.1. ievērot līguma 5.1. punktu un rakstiski informēt Uzņēmēju par izmaiņām pilnvaroto personu sarakstā;
 - 5.3.2. nodrošināt iekārtu saglabāšanu, lai ārpus darba laika lekārta atrodas slēgtā, apsargātā teritorijā vai slēgtās telpās, kas aprīkotas ar funkcionējošu pretielaušanās signalizāciju;
 - 5.3.3. nodrošināt, lai Uzņēmēja tehnikas vadības lekārtām ieregulējumus nemaina ne Klienta nepilnvaroti pārstāvji, ne citas trešās personas;
 - 5.3.4. nemainīt tehnikas vai elektrobarošanas sistēmas sākotnēji uzstādītos slodzes un citus maksimālos rādītājus bez rakstiskas saskaņošanas ar Uzņēmēju;
 - 5.3.5. neaplīmēt iznomāto lekārtu ar jebkāda veida uzlīmēm. Ja uz lekārtas ir plānots izvietot reklāmu, tas ir iepriekš rakstiski jāaskaņo ar Uzņēmēju;
 - 5.3.6. ievērot Uzņēmēja norādījumus par iznomātās lekārtas un tās aprīkojuma pielietojumu;
 - 5.3.7. savlaicīgi atdot iznomāto lekārtu Uzņēmējam pilnā darba kārtībā ar pilnu degvielas bāku (ja piemērojams) un nomaksāt nomas maksu un citus Pakalpojumus, ja tādi ir sniegti, atbilstoši Uzņēmēja iesniegtajam rēķinam, līgumā noteiktajos termiņos. Ja Klients nav veicis degvielas uzpildi lekārtai (ja piemērojams) pirms tās atgriešanas Uzņēmējam, tad bākā iztrūkstošās degvielas uzpildi veic Uzņēmējs un līguma pielikumā pie Pakalpojumiem tiek atzīmēta arī maksa par degvielu saskaņā ar Nomas papildus pakalpojumu cenrādi un degvielas uzpildes stacijas aktuālo cenrādi.
- 5.4. Uzņēmējam veicot iznomātās lekārtas - generatora pieslēgšanu un atslēgšanu Klienta objektā, Klients ir pilnībā atbildīgs par pieslēguma vietas korektu norādīšanu un patērētāju atslēgšanas organizāciju generatora/tīkla sprieguma pieslēgšanas/pārslēgšanas brīdī, kā arī sekām, ja tādas rastos, tīši vai netīši, kļūdainas informācijas sniegšanas gadījumā. Klients ir atbildīgs par uzņēmējam nodarītajiem zaudējumiem, ja tādi,

- radušies Pielikuma norādīto saskaņoto darbību rezultātā (pielikuma punkti 1.3.1 un 1.3.3). Ja Uzņēmējs ir veicis iepriekšējus elektromērījumus pirms tīkla sprieguma atslēgšanas Klienta norādītajā pieslēguma vietā, tad Uzņēmējs ir atbildīgs par pieslēguma pareizību.
- 5.5. Klients nav tiesīgs bez rakstiskas saskaņošanas ar Uzņēmēju nodot iznomāto lekārtu lietošanā tālāk trešajai personai.
- 5.6. Klients apņemas atdot Uzņēmējam iznomāto lekārtu tādā pašā darba kārtībā, kādā tā tika saņemta. Ja lietošanas laikā Klienta vai trešās personas vainas dēļ lekārtai ir radies bojājums, Klients pilnībā sedz remonta izmaksas. Ja lekārtas bojājuma remonta izmaksas pārsniedz 50% (piecdesmit procenti) no lekārtas vērtības, kas norādīta līguma pielikumā, Klients atpērk sabojāto lekārtu no Uzņēmēja par šī līguma pielikumā norādīto lekārtas vērtību, ņemot vērā tās dabīgo nolietojumu.
- 5.7. Lekārtas ir apdrošinātas AAS "BALTA" pret neparedzamiem un pēkšņiem bojājumiem, bojāeju, zādzības riskiem par labu lekārtas īpašniekam. Ar lekārtas nodošanas brīdi Klientam, Klients uzņemas visus riskus par lekārtas tīšu vai netīšu bojāšanu vai bojāeju. Ja apdrošināšanas kompānija, kurā ir apdrošināta nomātā lekārta, noraida apdrošināšanas pieteikumu (Klients nav izpildījis jebkuru no apdrošināšanas noteikumiem), Klients ir pilnā mērā materiāli atbildīgs par notikušo lekārtas vērtības zaudējumu - zādzība, bojājumi u. tml. Klients apmaksā Uzņēmējam radušos zaudējumus pēc Uzņēmēja iesniegta rēķina 30 (trīsdesmit) bankas darba dienu laikā.
- 5.8. Ja Klients ir pārvadājis lekārtu pats un pazaudējis lekārtas auto piekaves reģistrācijas apliecību vai numura zīmi, Uzņēmējs ir tiesīgs piedzīt no Klienta zaudējumus, kas saistīti ar apliecības un/vai numura zīmes atjaunošanu.
- 5.9. Ja lekārta ir izmantota netirā vidē, Klientam pirms tās nodošanas Uzņēmējam ir jānodrošina tās notīrīšana, pretējā gadījumā lekārtas tīrīšanu veic Uzņēmējs. Šādā gadījumā visus izdevumus, kas Uzņēmējam radušies sakarā ar lekārtas tīrīšanu apmaksā Klients saskaņā ar Pakalpojumu cenrādi.
- 5.10. Klients ir atbildīgs par iznomātās lekārtas novietojuma vietas un darbināšanas laiku izvēli, un, nepieciešamības gadījumā, saskaņo to ar atbildīgajām valsts instancēm, zemes īpašniekiem, u.t.t. Visas pretenzijas, kas saistītas ar iznomātās lekārtas novietojumu, troksni, darbu nakti, u.c., tiek vērstas pret Klientu.
- 5.11. Gadījumā, ja pret Klientu ir ierosināta maksātnespējas lieta vai arī Klients ir uzsācis pašlikvidāciju, viņam nekavējoties par to rakstiski ir jābrīdina Uzņēmējs.
- 5.12. Iestājoties šī līguma 5.11. punktā minētajiem nosacījumiem, Klienta pienākums ir nekavējoties pārtraukt iznomātās lekārtas lietošanu, un nekavējoties nodot Uzņēmējam lekārtu līgumā noteiktajā kārtībā, kā arī norēķināties ar Uzņēmēju par sniegtajiem pakalpojumiem.

6. Ārkārtas apstākļi

- 6.1. Ja rodas ārkārtas apstākļi (proti - dabas stihijas, ugunsgrēki, militārās akcijas, karadarbība, bruņoti konflikti, sacelšanās, streiki, valsts varas vai pārvaldes aizliegumi, normatīvo aktu izmaiņas, kā arī jebkuri ārkārtēja rakstura apstākļi, kurus puses nevarēja ne paredzēt, ne novērst saprātīgiem līdzekļiem), kas padara šī līguma nosacījumu izpildi neiespējamu Pusēm tiklīdz tas kļuvis iespējams jāinformē vienu otru par šādu apstākļu iestāšanos. Informācijai jābūt dokumentāli apstiprinātai saskaņā ar pastāvošo praksi. Neinformēšana vai savlaicīga neinformēšana liedz pusei, kas nav informējusi otru pusi vai to nav izdarījusi laikus, atsaukties uz jebkuru minēto nepārvaramas varas apstākli kā pamatu, kas atbrīvo no saistību pilnīgas vai daļējas neizpildes. Nepārvaramas varas apstākļu esamība jāpierāda ar attiecīgu kompetentu valsts institūciju izsniegtu izziņu.
- 6.2. Nepārvaramas varas apstākļu esamība ir jāpierāda Pusei, kura uz tiem atsauca.
- 6.3. Puses tiek atbrīvotas no atbildības par daļēju vai pilnīgu saistību neizpildi, ja tā radusies pēc līguma noslēgšanas, nepārvarama spēka vai ārkārtēju apstākļu ietekmes rezultātā, kurus attiecīgā Puse nevarēja ne paredzēt, ne novērst, ne ietekmēt, un par kuru rašanos nenes atbildību. Šādā gadījumā Puses 3 (trīs) darba dienu laikā kopš ārkārtas apstākļu oficiāli apstiprināšanas vienojas par līguma izpildes termiņu pagarināšanu vai citu līguma izpildes nosacījumu izmaiņām, sastādot par to attiecīgu vienošanos, kas tiek pievienota līgumam.

7. Līguma darbības termiņš

- 7.1. Līgums stājas spēkā ar tā abpusēju parakstīšanas brīdi un ir noslēgts uz nenoteiktu laiku.
- 7.2. Puses šo līgumu var lauzt, brīdinot otru Pusi 30 (trīsdesmit) dienas iepriekš.
- 7.3. Ja Klients 3 (gadu) laikā neizdara nevienu pasūtījumu, tad šis līgums ir uzskatāms par spēku zaudējušu.
- 7.4. Uzņēmējs ir tiesīgs lauzt šo līgumu, iepriekš par to nebrīdinot Klientu, un pieprasīt lekārtas atgriešanu Uzņēmējam nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) dienu laikā no līguma laušanas paziņojuma brīža, ja Klients nepilda līgumā noteiktās saistības, ja pret Klientu ir ierosināta maksātnespējas lieta, vai arī Klients ir uzsācis pašlikvidāciju.

8. Citi noteikumi

- 8.1. Strīdi sakarā ar šo līgumu tiek risināti sarunu veidā, bet ja nav iespējams panākt savstarpēju vienošanos, Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajā kārtībā.
- 8.2. Bojājumu un reklamācijas gadījumā Puses vienojas par neatkarīgu tehnisko ekspertīzi. Slēdzienam noformē ar aktu, kuru paraksta Uzņēmēja un Klienta pilnvarotī pārstāvi un eksperts. Izdevumus sedz tā puse, kuras vainas dēļ radies bojājums.
- 8.3. Klientam, izmantojot Uzņēmēja pakalpojumus atkārtoti, nav jāpārslēdz jauns līgums, bet gan uz šī līguma pamata tiek aizpildīts jauns līguma pielikums, kas pēc aizpildīšanas un parakstīšanas kļūst par šī līguma neatņemamu sastāvdaļu.
- 8.4. Puses apliecina un garantē, ka tām ir tiesības parakstīt Līgumu un tās uzņemas visas ar Līgumu noteiktās saistības un pienākumus. Gadījumā, ja Līgumu parakstījusi persona bez paraksta tiesībām, tā uzņemas pilnu atbildību pret otru Pusi, tajā skaitā par radītajiem zaudējumiem, ja tādi radušies.
- 8.5. Pušu reorganizācija vai to vadītāju maiņa nevar būt par pamatu Līguma izbeigšanai. Ja kāda Puse tiek reorganizēta, Līgums paliek spēkā un tā noteikumi ir saistoši Puses saistību pārņēmējam.
- 8.6. Ja kādai no Līguma Pusēm tiek mainīti rekvizīti, tad tas iespējami īsā laikā, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) dienu laikā rakstiski paziņo par to otrai Pusei.
- 8.7. Līgums sastāv no līguma vispārīgiem noteikumiem uz 2 (divām) lapām un no līguma pielikumiem uz 1 (vienas) lapas, kuros tiek norādīts nomas lekārtas raksturojums, nomas izcenojumi un termiņš, un kas pēc aizpildīšanas un parakstīšanas kļūst par šī līguma neatņemamu sastāvdaļu. Vienam līgumam var būt vairāki līguma pielikumi ar dažādiem nomas lekārtu raksturojumiem, nomas izcenojumiem un termiņiem.

Uzņēmējs: Energolukss, SIA
 Reģistrācijas nr. 40003341342
 Adrese: Ulbrokas iela 46 k.2, Rīga, LV-1021
 Norēķinu rēķins: Nordea Bank Finland Plc
 NDEALV2X
 LV34NDEA0000081231911
 Tālrunis 67542223

Paraksts

Baiba Cīrule

Klients: AS, VIADA Baltija
 Reģistrācijas nr. 40103867145
 Adrese: Alises iela 3, Rīga, LV-1064
 Norēķinu rēķins: LV51HABA055103959682
 AS Swedbanka
 HABALV22

Paraksts

Inese Ulmane

A/S «VIADA Baltija»

Galvenā grāmatvede

Aīda Makarenko

A/S «VIADA Baltija»

Jurists

Andris Krūzītis

Līguma 33072/0815 pielikums Nr. 1

Saskaņā ar līgumu Uzņēmējs, SIA „Energolukss”, nodod elektrotīkla avārijas atslēguma novēršanai nomā iekārtu

un, _____, (turpmāk tekstā **Klients**) saņem nomā iekārtu darbam objektā:

Kontaktpersona _____ Mob.: _____

Nomas maksa dienā EUR _____, iekārtas vērtība noteikta EUR _____, ieskaitot PVN 21%. Summa vārdiem (_____). Pielikums sastādīts 2 eksemplāros un ir minētā līguma neatņemama sastāvdaļa, kā arī pilnvaro Klientu pārvadāt minēto iekārtu Latvijas robežās, lai nogādātu to darbam objektā vai atpakaļ Uzņēmējam.

1. Iekārtas nodošana Klientam nomā:

Datums: _____

Nr.	Nosaukums	Skaits	Piezīmes
1.	Pieslēguma kabelis		
2.	Atslēga		
3.	Dokumenti (Tehniskā pase un apdrošināšana)		
4.			

Degvielas tilpums iekārtas bākā nododot 1/4 2/4 3/4 4/4	Ierašanās pie klienta plkst.:
	stundu skaitītāja rādījumi:

<p>1.1. Uzņēmējs: Iekārtu nomā nodevu</p> <p>Aleksejs Fokins m.t. 29333605</p> <p>_____ Vārds, Uzvārds</p> <p>_____ Paraksts</p> <p>1.2. Klients: Iekārtu nomā saņēmu</p> <p>_____ Vārds, Uzvārds _____ personas kods</p> <p>_____ Paraksts _____ Pases vai vadītāja apliecības Nr.</p>	<p>1.3. Klienta un Uzņēmēja darbību saskaņošana par iekārtas pieslēguma veikšanu Klienta norādītajā pieslēguma vietā:</p> <p>1.3.1. Iekārtas pieslēgšanu apņemas veikt Klients</p> <p>_____ Klienta paraksts</p> <p>1.3.2. Uzņēmējs veic elektromērījumus pirms pieslēguma veikšanas</p> <p>_____ Klienta paraksts</p> <p>1.3.3. Klients pieprasa Uzņēmējam veikt pieslēgumu bez elektromērījumu veikšanas un uzņemas atbildību par sniegtās sekojošās informācijas pareizību, sekojošām darbībām un sekām:</p> <p>1.3.3.1. Par patērētāju atslēgšanu.</p> <p>1.3.3.2. Par pieslēguma vietas pareizu norādīšanu</p> <p>1.3.3.3. Par pareiziem elektropieslēguma datiem</p> <p>1.3.3.4. Par nepareizas pieslēguma veikšanas sekām</p> <p>_____ Klienta paraksts</p>
--	--

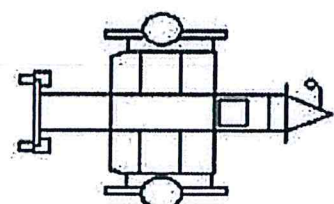
2. Iekārtas atdošana Uzņēmējam pēc nomas:

Datums: _____

Degvielas tilpums iekārtas bākā saņemot 1/4 2/4 3/4 4/4	Ierašanās pie klienta plkst.:
	Stundu skaitītāja rādījumi saņemot:

Nosaukums	Vienības	Skaits	Cena	Summa
Elektrostacijas _____ Nr. _____ noma	diena			
Elektromontiera pakalpojumi	gab.			
Transporta pakalpojumi (km) / (reizes)	km/reizes			
Degvielas uzpildīšana (litri)	litri			
Iekārtas apkalpošana/iegāde ārpus darba laika	st.			
Kopā bez PVN EUR				

Nr.	Nosaukums	Skaits	Piezīmes
1.	Pieslēguma kabelis		
2.	Atslēga		
3.	Dokumenti (Tehniskā pase un apdrošināšana)		
4.			

	<p>Uzņēmējs: Iekārtu saņēmu</p> <p>_____ Vārds, Uzvārds</p> <p>_____ Paraksts</p> <p>Klients: Iekārtu nodevu</p> <p>_____ Vārds, Uzvārds</p> <p>_____ Paraksts</p> <p>_____ Personas kods</p> <p>_____ Pases vai vadītāja apliecības Nr.</p>
---	--

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

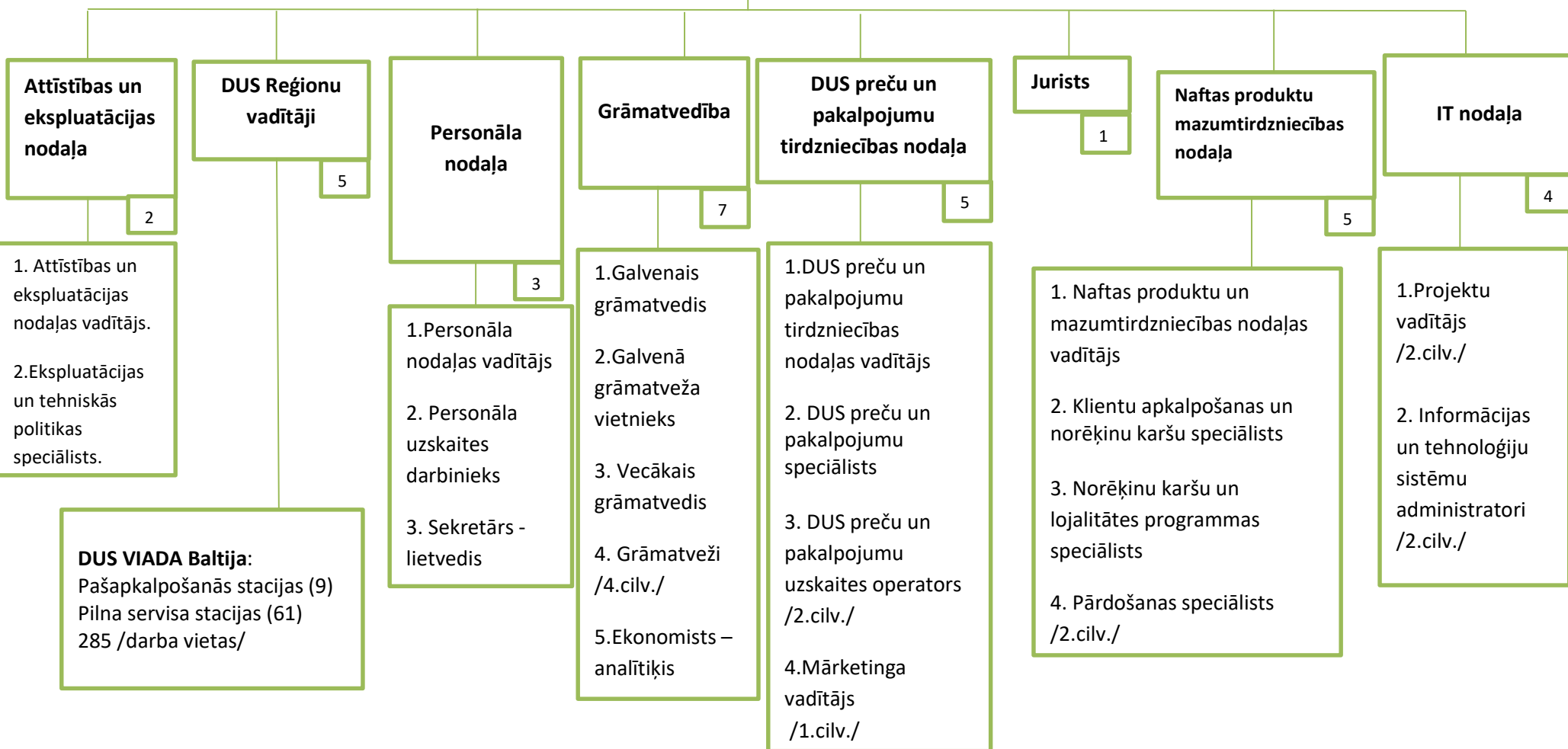
Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1. Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.1.	Ugunsdrošības pasākumu plāna izstrāde un korekcija	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Atbildīgā persona par objekta ugunsdrošību
1.2.	Darbinieku instruēšana ugunsdrošības jomā	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Atbildīgā persona par objekta ugunsdrošību
1.3.	Objekta nodrošināšana ar nepieciešamajiem ugunsdzēsamajiem aparātiem un inventāru	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Atbildīgā persona par objekta ugunsdrošību
1.4.	Uguns aizsardzības sistēmas ekspluatāciju	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Atbildīgā persona par objekta ugunsdrošību
1.5.	Objekta teritorijas aprikošana ar drošības zīmēm un signālkrašojumu	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Atbildīgā persona par objekta ugunsdrošību
1.6.	Elektroietaišu, inženiertehnisko iekārtu un tehnoloģisko iekārtu atbilstība ugunsdrošības un pareizas ekspluatācijas noteikumiem	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Atbildīgā persona par objekta ugunsdrošību

1.7	Darbinieku instruēšana piesārņošanas gadījumos, IAL pielietošanā, tehnoloģisko iekārtu ekspluatāciju	Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām	Objekta vadītājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītāja, komersanti, eksperti.
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
2.1.	Brīdinājums par avārijas situāciju-ugunsgrēks vai cita veida apdraudējums.	Nekavējoties	Objekta vadītājs, personāls, jebkurš apmeklētājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls, jebkurš apmeklētājs
2.2.	VUGD izsaukšana	Nekavējoties	Objekta vadītājs, personāls, jebkurš apmeklētājs	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls, jebkurš apmeklētājs
2.3.	Tehnoloģisko procesu pārtraukšana	Nekavējoties	Objekta vadītājs,	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls
2.3.	Ugunsgrēka dzēšana līdz VUGD ierašanās brīdim	Nekavējoties	Objekta vadītājs, personāls (ja vien tas neapdraud dzīvību)	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls, apmeklētāji (ja vien tas neapdraud dzīvību)
2.4.	Apsardzes dienesta izsaukšana	Nekavējoties	Objekta vadītājs, personāls	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls
2.5.	SIA "VIADA BALTIJA" administrācijas informēšana	Kad nodrošinātas nepieciešamās darbības, kuras nerada apdraudēju cilvēkiem, objektam.	Objekta vadītājs, personāls	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls
2.6.	VUGD vai citu dienesta darbinieku informēšana par radošos situāciju.	Kad ieradies nepieciešamais dienests	Objekta vadītājs, personāls	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls
2.7	Naftas produktu noplūdes novēršana, pielietojot avārijas noslēgšana	Nekavējoties	Objekta vadītājs, personāls	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls
2.8.	Savākt izlijušos naftas produktus ar absorbentu	Nekavējoties	Objekta vadītājs, personāls	SIA "VIADA BALTIJA"	Objekta vadītājs, personāls

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Valdes priekšsēdētājs

Komerccdaļas vadītājs
1

12.pielikums

APSTIPRINU

AS "Viada Baltija"

Valdes loceklis

Inese Ulmane

(paraksts)

2021. gada 15.septembrī

UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA

Lubānas iela 150B, Dreiliņi, Stopiņu novads, LV-2130

DUS/GUS 24 Lubānas

2021.

APSTIPRINU:

AS “Viada Baltija”

Valdes locekle

Inese Ulmane _____
(paraksts)

2021. gada 15. septembris

UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA

Lubānas iela 150B, Dreiliņi, Stopiņu nov., LV-2130

DUS/GUS 24 Lubānas

2021.

SATURS

1. VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠA INFORMĀCIJA.....	3
1.1. Lietošanas sfēra un Objekta vispārīga un ugunsdrošību raksturojoša informācija	4
2. OBJEKTA VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠA INFORMĀCIJA.....	5
2.1. Objekta un teritorijas lietošanas veids.....	5
2.2. Teritorijā, Objektā, tā ugunsdrošības nodalījumos un stāvos esošās ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas.....	5
2.3. Apkures sistēma	5
2.4. Ventilācijas sistēma.....	5
2.5. Maksimāli pieļaujamā ugunsšodze (MJ/m^2)	6
2.6. Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ierīču, iekārtu, tehnikas, inventāra un aprīkojuma raksturojums6	
2.7. Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai	9
2.8. Maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits Objektā	11
3. CITAS UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS UN NORĀDĪJUMI	11
4. KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA	12
5. OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLOATĀCIJAS PRASĪBAS.....	13
5.1. Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma	13
5.2. Ugunsdzēsības hidrants	15
6. TEHNOĻĪSKĀ PROCESA APRAKSTS UN UZGLABĀJAMĀS VIELAS	16
6.1. Tehnoloģiskais apraksts	16
6.2. Uzglabājamās vielas	16
6.3. Uzglabājamie gāzes baloni un to ekspluatācija.....	17
7. UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA.....	18
8. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ	20
8.1. VUGD izsaukšanas kārtība	20
8.2. Cilvēku evakuācijas kārtība	21
8.3. Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām	23
8.4. Tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšana	23
8.5. Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība.....	23
8.6. Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu iedarbināšanas kārtība	24
8.7. Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība	24
8.9. Materiālo vērtību evakuācijas kārtība	27
8.10. Atbildīgās/norīkotās personas pienākumi ugunsgrēka gadījumā	27
8.11. Nodarbināto pienākumi ugunsgrēka gadījumā.....	28
VISPĀRĒJA APZIŅOŠANAS SHĒMA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ.....	29
RĪCĪBA DEGVIELAS NOPLŪDES GADĪJUMĀ	30
NORĪKOJUMS UGUNSBĪSTAMĀ DARBA VEIKŠANAI.....	31
ATBILDĪGĀS/NORĪKOTĀS PERSONAS PIENĀKUMI UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ.....	33
INSTRUKTĀŽAS MATERIĀLS PERSONAI, KURA UZRAUGA UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMU .	34

1. VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠĀ INFORMĀCIJA

Šī instrukcija ir izstrādāta pamatojoties uz Ministru kabineta 2016.gada 19. aprīļa Ministru Kabineta noteikumiem Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi", kā arī citu ugunsdrošības normatīvu aktu prasībām.

Instrukcijas mērķis - izskaidrot personām ugunsdrošības prasību ievērošanu darba vietā jeb Objektā – telpās un teritorijā, kuras izmanto AS "VIADA BALTIJA" turpmāk - Objekts, lai samazinātu iespējamo apdraudējumu. Instrukcijas prasības spēkā visu laiku, kamēr nodarbinātais atrodas iepriekš minētajā Objektā. Sekmēt Objekta drošību, nodarbināto veselības, dzīvības aizsardzību un materiālo vērtību pasargāšanu.

Instrukcijas lietotāji - visi Objektā nodarbinātie, organizatoriski iesaistītās personas un personas, kas Objektā veic pagaidu darbus, atrodas praksē vai apmācībās.

Instrukcijas definīcijas:

Objekts – ēka, būve, tās daļa.

Teritorija – zemesgabals, kurā atrodas Objekts, un zemesgabals, kas robežojas ar Objektu, vai neapbūvēts zemesgabals.

Elektroinstalācija – elektrosistēmas zemsprieguma daļa, kas pārvada un sadala elektroenerģiju lietotāja elektroietaisēs no elektroietaišu piederības robežas līdz elektroierīcei.

Evakuācijas ceļš - drošs un viegli atrodams kustības ceļš, kas sākas jebkurā būves punktā, kurā pastāvīgi var uzturēties būves lietotāji, un kas ved uz evakuācijas izeju.

Ugunsbīstamie darbi – darbi, kuros izmanto atklātu liesmu vai kuros rodas dzirksteles, kā arī citi darbi, kas var izraisīt aizdegšanos.

Nodarbinātais – visi Objektā nodarbinātie, organizatoriski iesaistītās personas, kā arī personas, kuras veic darbu objektā uz līguma pamata vai ir citu komersantu darbinieki, kas nodarbināti Objektā, atrodas praksē vai apmācībā.

Atbildīgā persona par ugunsdrošību - ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā, bet iznomātā (izīrētā) vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļās vai zemesgabalā par ugunsdrošību ir atbildīgs nomnieks (īrnieks) vai cits lietotājs, ja tas paredzēts nomas līgumā.

Norīkotā atbildīgā persona par ugunsdrošību Objektā – persona, kas norīkota par atsevišķu darbu veikšanu ugunsdrošības prasību nodrošināšanai Objektā. Norīkotā persona ir degvielas uzpildes stacijas vadītājs vai vecākais operators.

1.1. Lietošanas sfēra un Objekta vispārīga un ugunsdrošību raksturojoša informācija

Šajā instrukcijā ir noteiktas ugunsdrošības pamatprasības, kas jāievēro AS “VIADA BALTIJA” telpās un teritorijā "DUS/GUS Lubānas", Lubānas iela 150B, Dreiliņi, Stopiņu nov., LV-2130 un Objekta ugunsdrošību raksturojošā informācija. Par ugunsdrošības noteikumu pārkāpumiem vainīgās personas var tikt sauktas pie atbildības Latvijas Republikas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

Atbildīgā persona var izmantot informācijas tehnoloģiju risinājumus ar ugunsdrošību Objektā saistīto procesu dokumentēšanā. Ar ugunsdrošību Objektā saistītos elektroniskos dokumentus paraksta atbilstoši elektronisko dokumentu izstrādi regulējošajiem normatīvajiem aktiem. Atbildīgā persona nodrošina Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam iespēju piekļūt ar ugunsdrošību Objektā saistītajiem elektroniskajiem dokumentiem un pārliecinās par to autentiskumu un integritāti.

Fiziskas un juridiskas personas pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku, kā arī, atrodoties būvē, nekavējoties evakuēties pamanot ugunsgrēku. Atrodoties Objektā, fiziskās personas pienākums, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku, ir nekavējoties evakuēties (izņemot gadījumu, ja nodarbinātajam noteikti pienākumi atbilstoši ugunsdrošības instrukcijai un tos attiecīgajā situācijā ir iespējams veikt). Ikviena Objekta nodarbinātā pienākums ir apgūt un ievērot Objekta ugunsdrošības pasākumu instrukcijas prasības, kā arī prast rīkoties ar Objekta ugunsdzēsības līdzekļiem un ugunsgrēka gadījumā tos izmantot.

2. OBJEKTA VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠĀ INFORMĀCIJA

Publisks Objekts – Objekts, kurā tiek organizēts publisks pasākums, vai objekts, kurš neatkarīgi no tā faktiskās izmantošanas vai īpašuma formas kalpo sabiedrības kopējo vajadzību un interešu nodrošināšanai un kurš par maksu vai bez maksas ir pieejams ikvienai personai.

2.1. Objekta un teritorijas lietošanas veids

Objektā atrodas degvielas un gāzes uzpildes stacija, kā arī tajā norisinās ēdināšanas pakalpojumu sniegšana.

2.2. Teritorijā, Objektā, tā ugunsdrošības nodaļumos un stāvos esošās ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas

Ēkā un teritorijā ir ierīkotas sekojošas inženiertehniskās sistēmas un iekārtas:

- elektriskā apkure;
- mehāniskā ventilācijas sistēma;
- ūdensapgāde un kanalizācija;
- elektroapgādes tīkli;
- drošības sistēmas (apsardze, videonovērošana);
- automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas;
- degvielas uzpildes sistēmas.

2.3. Apkures sistēma

Objekta telpu siltumapgādi nodrošina elektriskie sildītāji. Apkures sildītāji tiek izmantota atbilstoši ražotāja noteiktajām prasībām, nepaaugstinot sprādzienbīstamību un ugunsbīstamību.

Aizliegts - izmantot bojātu apkures sildītāju, novietot un uzglabāt degtspējīgas vielas un priekšmetus uz vai pie sildītāja tuvāk par 0,5 m.

Nodarbināto pienākumi - aizliegts izmantot bojātas, paštaisītas apkures iekārtas, aizliegts atstāt pārvietojamās apkures iekārtas bez uzraudzības.

2.4. Ventilācijas sistēma

Objekta ēkā ir ierīkota mehāniskā ventilācijas sistēma. Ventilācijas kanālu tīra, lai nepieļautu uguns izplatīšanos būvē. Ventilācijas sistēmas tehniskā stāvokļa pārbaudi un tīrīšanu veic reizi 5 gados. Par ventilācijas sistēmas tīrīšanu vai pārbaudes rezultātiem sastāda aktu. Aktā norāda šādu informāciju:

- objekta nosaukums, piederība, adrese vai atrašanās vieta un darba veikšanas datums;
- ventilācijas sistēmas atrašanās vieta objektā un tās apraksts;
- vārds un uzvārds personai, kas veica ventilācijas sistēmas tīrīšanu un pārbaudi;

- izglītību vai kvalifikāciju apliecinoša dokumenta nosaukums un numurs personai, kas veica ventilācijas sistēmas tīrīšanu un pārbaudi. Šā apakšpunkta prasības neattiecas uz viendzīvokļa objektu, ja tīrīšanu veikusi atbildīgā persona.

Aizliegts - izmantot ventilācijas sistēmu kanālu tam neparedzētiem nolūkiem (elektroinstalācijas, elektronisko sakaru tīklu vai citu inženiertīklu tranzītam).

Ikdienā uzraudzīt - lai netiek attīrīti ventilācijas sistēmu cauruļvadi, tos izdedzinot, lai ventilācijas iekārtu ekspluatē atbilstoši ražotāja lietošanas instrukcijām, gādāt, lai vēdināšanas iekārtas vienmēr būtu lietošanas kārtībā, kā arī gādāt, lai tās ekspluatētu atbilstoši ugunsdrošības normām un noteikumiem un, ja ir radušies iekārtu un ietaišu bojājumi, nekavējoties organizēt bojājumu novēršanu. Gadījumā, ja ventilācijas sistēmas ugunsgrēka gadījumā neatslēdzas automātiski, veikt ventilācijas sistēmu atslēgšanu vai pārslēgšanu tādā darba režīmā, ko neietekmē ugunsgrēks, ja Jūsu drošību (veselību un dzīvību) apdraud ugunsgrēks, tad ventilācijas sistēmu atslēgšanu neveikt.

2.5. Maksimāli pieļaujamā ugunsšlodze (MJ/m²)

Ugunsšlodzes aprēķina prasība neattiecas, jo Objekts pēc tā pamata darbības veida nav ražošanas vai noliktavas Objekts.

2.6. Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ierīču, iekārtu, tehnikas, inventāra un aprīkojuma raksturojums

Lai nodrošinātu iespēju nodzēst ugunsgrēku tā sākuma stadijā, Objekta telpās un teritorijā ir izvietoti ugunsdzēsības pārklāji (turpmāk tekstā – pārklājs) un ugunsdzēsības aparāti (turpmāk tekstā – aparāts). Ar ugunsdzēsības līdzekļu atrašanās vietām nodarbinātie tiek iepazīstināti instruktāžas laikā. Aparātu un pārklāju atrašanās vietas telpās ir apzīmētas ar zīmēm “Ugunsdzēsības aparāts” un “Ugunsdzēsības pārklājs” (*skat 1.attēlu*):

1. attēls. Aparāta un pārklāja atrašanās vietas apzīmējumi

Objektā ir izvietoti pulvera aparāti, nepieciešamais pārnēsājamo aparātu skaits A un B ugunsgrēku klasēm ir ne mazāk kā (*skat. 1. tabulu*):

Ugunsdzēsības aparātu dzēstspēja A un B klases ugunsgrēkiem un to nodrošinājums Objektā

Telpas/Vieta	Platība, m ²	Ugunsbīstamības līmenis	Minimālā dzēstspēja
Degvielas uzpildes stacijas telpas	88,0	Vidējs	64A 296B
Pie katra degvielas uzpildes sūkņa	-	-	21A 113B
Degvielas uzpildes stacijas teritorijā	-	-	25A 233B vai A IB

Dzēšanas klases apzīmējums un norādījums, kādus materiālus iespējams dzēst

Dzēšanas klase	Materiāls
A	Cietas vielas – koks, papīrs, tekstils u.c.
B	Šķidrās vielas – benzīns, eļļa, tauki, spirts u.c.
C	Gāzveida vielas – dabasgāze, propāns, metāns u.c.
F	Taukvielas – ēdiena pagatavošanas ierīcēs vai iekārtās izmantojamās augu vai dzīvnieku eļļas un tauki.

Lai nodrošinātu aparātu izmantošanu nepieciešamības gadījumā, ir jāievēro sekojošie nosacījumi - aparātiem ir jāatrodas brīvi pieejamā vietā, nedrīkst slēpt, pārvietot tos neparedzētās vietās un aizkrāmēt tos, aparāta novietojums no aparāta roktura līdz grīdai vai pamatnei nedrīkst pārsniegt 1,5 m. Pēc katras aparātu lietošanas, tie nodoti tehniskai apkopei. Ja ražotājs nav noteicis aparāta tehniskās apkopes biežumu, tad aparāta tehnisko pārbaudi veic ne retāk kā 1 reizi gadā. Toties vizuālo apskati aparātiem veic ne retāk kā 1 reizi pusgadā. Pārlicināties vai aparātu apkopes pakalpojumu sniedzējs atbilst LVS 402 "Ugunsdzēsības aparātu apkopes vietas. Vispārējās prasības" prasībām. Maksimālais attālums no jebkuras vietas telpā līdz ugunsdzēsības aparāta atrašanās vietai nedrīkst pārsniegt 20 m, bet sprādzienbīstamā vidē 15 m. Par aparāta atrašanos darba stāvoklī liecina vizuālais izskats – nav mehānisku bojājumu, ir visas sastāvdaļas, ir uzlīme ar atzīmi par veiktajām pārbaudēm (*skat. 2. un 3. attēlu*) un spiediena manometrā bultiņa atrodas zaļajā iedaļā (*skat. 4. attēlu*).

UGUNSDZĒSĪBAS APARĀTA TEHNISKĀ STĀVOKĻA VIZUĀLĀS APSKATES		
Datums, kurā veikta ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālā apskate (novērtējums)	Ir vai nav konstatēts bojājums	Personas vārds, uzvārds un paraksts
	ir / nav	
	ir / nav	
	ir / nav	
	ir / nav	
	ir / nav	

Izstrādāja SIA "FN-SERVISS", Rīga, Brīvības gatve 204b, LV-1039, Latvija
Tālrunis: +371 67556799, fnserviss@fnserviss.lv, www.fnserviss.lv

Kārtas Nr 00001		UGUNSDZĒSĪBAS APARĀTA RAŽOTĀJS UN IZPLĀTĪTĀJS	UGUNSDZĒSĪBAS APARĀTA RAŽOŠANAS GADS
SIA "FN-SERVISS" Brīvības gatve 204b, Rīga Vien. reģ. nr. 40003606424 LVS402 CERTIFIKĀTA NR. xxxx		☐ KZWM Ogniochron	☐ 2002 ☐ 2010
		☐ Valpro	☐ 2003 ☐ 2011
		☐ Červinka	☐ 2004 ☐ 2012
		☐ Beta Cooperation	☐ 2005 ☐ 2013
		☐ Gaz-tech	☐ 2006 ☐ 2014
		☐ Emme Antincendio	☐ 2007 ☐ 2015
		☐ Reinold Max	☐ 2008 ☐ 2016
		☐	☐ 2009 ☐ 2017
Iepriekšējās tehniskās apskopes datums, kas veicēja nosaukums	FN-Serviss, reģ. nr. 40003606424, LVS402 CERTIFIKĀTA NR. xxxx 2017. Cits: _____	Pamata tehniskā apskope	18 19 20 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII
		Nākamā tehniskā apskope	19 20 21 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

2. attēls. Ugunsdzēsības aparāta vizuālās pārbaudes uzlīme 3. attēls. Ugunsdzēsības aparāta tehniskās pārbaudes uzlīme

4. attēls. Ugunsdzēsības aparāta manometra piemērs

Nodarbināto pienākumi attiecībā uz ugunsdzēsības aparātiem - iepazīties ar aparāta izmantošanas noteikumiem un apgūt to lietošanas kārtību, par aparātiem, kuriem beidzies derīguma termiņš, kuri bojāti, vai kuriem nav drošības plombas, ziņot atbildīgai personai par ugunsdrošību. Kā arī neizmantot aparātus saimnieciskām vai ražošanas vajadzībām.

2.7. Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai

3. tabula

Objektā iespējamie ugunsgrēka riski, pasākumi to nepieļaušanai

Nr.p.k.	Ugunsgrēka risks vai iespējamais cēlonis	Profilaktiskie pasākumi ugunsgrēka izcelšanas nepieļaušanai	Piezīmes
1.	Neuzmanīga rīcība ar atklātu uguni	1.Kategorisks aizliegums Objekta telpās veikt jebkādas darbības vai rīkoties ar atklāto uguni. Dedzināt sveces, Adventa vainagus, brīnumsvēces, sērkokoņus, šķiltavas u.c.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
2.	Tīša dedzināšana	1.Ēkas ieejas durvis uzturēt darba kārtībā, uzraudzīt, neļauj trešo personu nesankcionēto iekļūšanu telpās.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
3.	Smēķēšana	1.Aizliegums smēķēt Objekta telpās un teritorijā.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā, apsardzes uzņēmums un Pašvaldības policija.
4.	Ugunsbīstamie darbi	1.Aizliegums bez Objekta īpašnieka vai to pilnvarotas personas rakstiskās piekrišanas veikt Objektā jebkādus ugunsbīstamus darbus. 2.Pēc ugunsbīstamo darbu veikšanas nedrīkst uzreiz pamest darbu veikšanas vietu. 4 stundas pēc darbu pabeigšanas jāpārlicinās, ka nenotiek aizdegšanās. Ugunsbīstamo darbu veikšanas vieta jānodrošina ar visiem nepieciešamajiem ugunsdzēsības līdzekļiem. Ugunsbīstamie darbi jāveic saskaņā ar sprādzienbīstamas vides uzturēšanas prasībām. 3. Ugunsbīstamo darbu veikšanas vieta jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem, kuru dzēstspēja ir vismaz 55A 233B	Kontroles funkcijas veic Objekta atbildīgais par ugunsdrošību. Pēc Objekta īpašnieka vai to pilnvarotas personas rakstiskās atļaujas saņemšanas, ugunsbīstamo darbu veikšanas kārtību un procesu nosaka atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
5.	Ķīmisko vielu/maisījumu uzglabāšana un izmantošana	1.Ievērot drošības datu lapās ietvērto informāciju par ķīmiskās vielas/maisījumu sprādzienbīstamības un ugunsbīstamības īpašībām. 2.Uzglabāt, izmantot un marķēt ķīmiskās vielas/maisījumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
6.	Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču ekspluatācija	1.Uzraudzīt, lai netiek novietoti degtspējīgie materiāli tuvāk par 0,5 m no elektriskajiem gaismas ķermeņiem. 2.Uzraudzīt, lai tiktu attīrītas elektroiekārtas un elektroaparāti (sadales ierīces, gaismas ķermeņi, vadi u.tml.) no degtspējīgiem putekļiem un nosēdumiem. 3.Uzraudzīt, lai visi elektrosadales skapji ir pastāvīgi aizslēgti, apzīmēti un aprīkoti ar svirslēdži (drošinātājiem) elektroenerģijas atslēgšanai. 4.Uzraudzīt, lai netiek izmantotas bojātas elektroiekārtas, vadi, paštaisīti elektriski sildītāji, bojātas rozetes, bojātas atzarošanas kārbas un savienotāj - kārbas, svirslēdži un citas bojātas	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.

Nr.p.k.	Ugunsgrēka risks vai iespējamais cēlonis	Profilaktiskie pasākumi ugunsgrēka izcelšanas nepieļaušanai	Piezīmes
6.	Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču ekspluatācija	<p>elektroiekārtas un to izstrādājumi.</p> <p>5. Uzraudzīt, lai netiek lietoti nekalibrēti un paštaisīti elektrotīklu aizsardzības drošinātāji.</p> <p>6. Uzraudzīt, lai netiek atstāti bez uzraudzības tīklam pieslēgtas elektroietais, ja ekspluatācijas noteikumos tas aizliegts.</p> <p>7. Uzraudzīt, lai elektrotīklu un elektroaparātu defekti, kas var izraisīt dzirksteļošanu, īssavienojumu, kabeļu un vadu degtspējīgās izolācijas pārlietu sakaršanu, nekavējoties tiku novērsta, vai ja tas nav iespējams, lai bojātais elektrotīkls tiktu atvienots līdz tā savešanai ugunsdrošā stāvoklī.</p> <p>8. Veikt savlaicīgu elektroinstalācijas izolācijas pretestības, cilpas "fāze–nulle" pilnās pretestības, zemējumietais pretestības, zemējumvada nepārtrauktības saites, zibensaizsardzības sistēmas un kontaktsavienojumu mērījumus. Mērījumi jāveic ne retāk kā reizi 2 gados.</p> <p>9. Ievērot elektroietaišu ražotāja noteiktās prasības.</p> <p>10. Neatstāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas.</p> <p>11. Nelietot bojātas elektroierīces.</p>	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
7.	Ēku ekspluatācijas nodrošināšanai tehnoloģisko iekārtu bojājumi	<p>1. Tehnoloģisko iekārtu savlaicīga, atbilstoši ražotāja organizācijas nosacījumiem, tehniskās apkopes un remontdarbu veikšana.</p> <p>2. Bojāto iekārtu ekspluatācijas aizliegums.</p>	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā un atbildīgais par konkrēto iekārtu.
8.	Augu vai dzīvnieku izcelsmes eļļas vai tauku aizdegšanās	<p>1. Nodrošināt nepieciešamos ugunsdzēsības līdzekļus ugunsdzēsības aparātu ar F klases dzēstspēju, ja eļļas patēriņš ir no 4 litri vienā traukā vai vienā gatavošanas reizē.</p> <p>2. Nodrošināt ugunsdzēsības pārklāju 1,2 m x 1,2 m.</p>	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
9.	Degošo eļļu un tauku nosēdumi ventilācijas iekārtās	1. Ventilācijas kanālu tīrīšanu un pārbaudi veikt reizi 5 gados.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
10.	Ventilācijas sistēmas nepareiza ekspluatācija	<p>1. Ventilācijas pārbaudi un tīrīšanu veikt ne retāk kā reizi 5 gados.</p> <p>2. Ventilācijas sistēmas metāla konstrukcijas, ierīces un iekārtas iezemē.</p>	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.
11.	Apkures ierīces/iekārtas nepareiza ekspluatācija	1. Ekspluatēt sildītājus atbilstoši ražotāja nosacījumiem.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.

Nr.p.k.	Ugunsgrēka risks vai iespējamais cēlonis	Profilaktiskie pasākumi ugunsgrēka izcelšanas nepieļaušanai	Piezīmes
12.	Ugunsgrēks Objekta teritorijā	1. Teritoriju uztur brīvu no degtspējīgiem atkritumiem, bet 10 m platu joslu ap objektu attīra no sausās zāles un kultūraugu atliekām. 2. Veic bīstamās iekārtas lietošanu atbilstoši ekspluatācijas nosacījumiem 3. Veikt gāzes balonu ekspluatāciju atbilstoši ražotāja nosacījumiem.	Kontroles funkcijas veic atbildīgais par ugunsdrošību Objektā.

2.8. Maksimāli pieļaujama cilvēku skaits Objektā

Objektā vienlaikus var atrasties līdz 15 personām.

3. CITAS UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS UN NORĀDĪJUMI

Objektā atrodas autotransporta stāvlaukums, kur ir paredzēta vieta transportam. Iepildot degvielu transportlīdzekļa degvielas tvertnē, tā dzinējam jābūt izslēgtam. Degvielu atļauts iepildīt arī īpaši šim nolūkam paredzētā kannā, tvertnē vai iepakojumā. Kanna, tvertne vai iepakojums ir cieši noslēdzams, no neplīstoša materiāla, kas neuzkrāj statisko elektrību. Degvielu pildot, kannai, tvertnei vai iepakojumam jāatrodas ārpus transportlīdzekļa salona uz zemes vai speciālas pamatnes. Pildot degvielu kannā, tvertnē vai iepakojumā, ievēro kannas, tvertnes vai iepakojuma ražotāja ekspluatācijas prasības.

Degvielas un gāzu uzpildes Objekta remontdarbu laikā pārtrauc visas ar degvielas un gāzu pārsūkņēšanu un uzpildi saistītās darbības. Šī prasība neattiecas uz sūkņiem un kompresoru ventilatoriem, kuriem jādarbojas nepārtraukti.

Aizliegts - novietot transportlīdzekļus ar atvērtām degvielas tvertnēm un transportlīdzekļus, kuriem ir degvielas vai eļļas noplūde, uzglabāt degvielu (izņemot degvielu transportlīdzekļu tvertnēs un transportlīdzekļos uzstādītajos gāzes balonos), iepildīt transportlīdzekļu tvertnēs degvielu, uzglabāt degvielas taru, izmantot atklātu liesmu, kā arī atstāt transportlīdzeklī eļļainus slaukāmos materiālus un apģērbu.

4. KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA

Objektā, tā ugunsdrošības nodaļījumā, Objekta stāvā un telpā aizliegts atrasties:

- vairāk par 50 cilvēkiem, ja ir viena evakuācijas izeja

Evakuācijas ceļa minimālais platums:

- līdz 50 cilvēkiem 1 m

Objekta evakuācijas ceļos periodiski apskati, kontrolēt ugunsdrošības noteikumu ievērošanu Objektā un organizēt šo noteikumu pārkāpumu novēršanas pasākumus. Uzraudzīt, lai Objektam piegulošā teritorija tiktu uzturēta lietošanas kārtībā, laikus remontēta un attīrīta no sniega, lai netiktu ierobežota ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšana Objektam, lai tiktu veikta teritorijas attīrīšana no degtspējīgiem atkritumiem, sausās zāles un kultūraugu atliekām vismaz 10 m attālumā no Objekta.

Durvis evakuācijas ceļos ir viegli atveramas no telpas iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem un ir apzīmētas ar drošības zīmēm. Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liedz atvērt durvis ilgāk par 3 sekundēm. Evakuācijas durvis un virzieni ir apzīmēti ar evakuācijas zīmēt tā, lai nemaldinātu lietotāju (*skat. 5. un 6.attēlu*).

Aizliegts - cilvēku evakuācijai paredzētās durvis aprīkot ar aizdariem, aizbīdņiem, slēdzenēm un citām ierīcēm, kas liedz atvērt durvis 3 sekunžu laikā vai citādi ierobežo to atvēršanu no iekšpuses, evakuācijai paredzētās durvis aizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem. Pārbūvēt evakuācijas ceļus vai mainīt durvju vēršanās virzienu, neievērojot būvnormatīvos noteiktās prasības, izvietot uz grīdas segumu un dekorācijas, kas traucē, vai apgrūtina cilvēku evakuāciju. Izvietot dekorācijas un apdares materiālus, kas var veicināt ugunsgrēka izplatīšanos, kā arī novietot priekšmetus, kas apgrūtina piekļūšanu ugunsdzēsības iekārtām un ietaisēm.

5. attēls. Evakuācijas virziena zīmes

6. attēls. Evakuācijas izejas zīme

5. OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLUATĀCIJAS PRASĪBAS

5.1. Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma

Objektā ir ierīkota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (turpmāk tekstā – AUATSS). Sistēmas panelis atrodas gaitenī (*skat. 7.attēlu*):

7. attēls. AUATSS panelis

Objektā, kurā atrodas AUATSS panelis uzglabā:

- uguns aizsardzības sistēmas būvniecības ieceres dokumentāciju vai tās apliecinātu kopiju,
- instrukciju, kurā norādīta šīs instrukcijas 5. un 8.nodaļas minētā informācija;
- lietošanas instrukciju;
- aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu vai grafisku aizsargājamo telpu (zonu) ar sistēmas tīklu attēlojumu telpās;
- uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu.

AUATSS manuālās iedarbināšanas ierīces izvietotas pieejamās vietās, aizsargā pret nejaušu iedarbināšanu, nodrošina ar paskaidrojošiem uzrakstiem valsts valodā un apzīmē ar uguns aizsardzības sistēmas manuālās iedarbināšanas ierīces (turpmāk tekstā - trauksmes poga) zīmi (*skat. 8.attēlu*):

8. attēls. AUATSS manuālā iedarbināšanas ierīces (trauksmes pogas) atrašanās vietas apzīmējums

AUATSS ir nepārtraukti ieslēgta automātiskajā darba gaidīšanas režīmā un ugunsgrēka gadījumā pilda tai noteiktās funkcijas. To pastāvīgi uztur kārtībā un ekspluatē atbilstoši ekspluatāciju regulējošo normatīvo aktu un ražotāja prasībām. Uguns aizsardzības sistēmas trauksmes signālu vai signālu par sistēmas un sakaru kanāla bojājumu pārraida uz pulti, tālāk šis signāls tiek nosūtīts uz apsardzes firmu.

AUATSS tehnisko apkopi veic saskaņā ar apstiprinātu tehniskās apkopes reglamentu un periodiskumu. AUATSS ekspluatācijas dokumentācijas noformēšanu veic žurnālā “Uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnāls” piefiksējot tehniskās apkopes darbus, remonta darbus un iedarbošanās gadījumus. AUATSS darbību atjauno iespējami īsā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc AUATSS iedarbošanās vai bojājuma konstatēšanas brīža. Ja to nav iespējams izdarīt, tad atbildīgajai personai jānodrošina, lai tiktu nodrošināti kompensējošie pasākumi - atvienotās vai bojātās vietās uzstāda autonomos dūmu detektorus un veic regulāras apgaitas pa telpām. Kā arī nepieciešams informēt par situāciju iekārtas apkalpojošo uzņēmumu.

Atbildīgā persona nodrošina personai, kura uzrauga AUATSS ugunsdrošības instruktāžu par tās darbības principu un darbības noteikšanas kārtību, ekspluatācijas nosacījumiem, aizsargājamo telpu nosaukumiem un atrašanās vietām. Rīcību gadījumā, ja no AUATSS pienāk trauksmes signāls par ugunsgrēka izcelšanos vai sistēmas bojājumu, kā arī rīcību stacionārās AUATSS darbības laikā un pēc sistēmas funkciju izpildes. Apmācības fiksē žurnālā “Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnāls” un personu norīko attiecīgo darbu veikšanai.

Aizliegts – novietoti materiāli un priekšmeti tuvāk par 0,5 m no ugunsgrēka detektoriem, kā arī aizkraut pieeju pie uguns aizsardzības ierīcēm. Uzstādīt detektoriem aizsargapvalkus, piekārt vai piestiprināt priekšmetus pie uguns aizsardzības ierīcēm, cauruļvadiem un kabeļiem. Novietotas apkures ierīces tuvāk par 1 metru no ugunsgrēka detektora, kā arī uztveršanas un kontroles paneļa.

Būvniecības ieceres dokumentācijā paredzētā ugunsgrēka detektora vietā uzstādīts cita tipa vai darbības principa detektors, izņemot gadījumu, ja tiek veiktas izmaiņas dokumentācijā. Veikt izmaiņas AUATSS un aizsargājamā zonā, ja tas ietekmē uguns aizsardzības sistēmu darbību vai to funkciju izpildi. Atslēgta AUATSS vai pārslēgta no automātiskā vadības režīma uz manuālo vadības režīmu, izņemot tehnisko apkopi vai sistēmas darbības atjaunošanu, atslēgtas AUATSS uztveršanas, vadības, kontroles, skaņas un citas ierīces.

5.2. Ugunsdzēsības hidrants

Ārpus Objekta teritorijas atrodas ugunsdzēsības hidrants. Tuvākais ugunsdzēsības hidrants atrodas pretī Lubānas 150B ēkai (*skat. 9.attēlu*).

9. attēls. Ugunsdzēsības hidranta atrašanās vieta Objekta tuvumā

6. TEHNOĻOGISKĀ PROCESA APRAKSTS UN UZGLABĀJAMĀS VIELAS

6.1. Tehnoloģiskais apraksts

Degvielas uzpildes stacijā tiek veikti sekojoši darbi:

- degvielas saņemšana no autocisternas;
- degvielas uzglabāšana rezervuārā;
- degvielas realizācija, izmantojot pildnes.

Pie tehnoloģiskajiem pamatprocesiem attiecināmi benzīna un dīzeļdegvielas un sašķidrinātās propāna-butāna gāzes pieņemšana no autocisternām, degvielas un gāzes uzglabāšana rezervuāros, automobiļu uzpildīšana ar degvielu un gāzi. Cisternu (tvertni, rezervuāru) ar bīstamām vielām nedrīkst pārpildīt. Cisternu ar bīstamām vielām nodrošina ar ierīci, kas kontrolē bīstamās vielas līmeni cisternā. Zibens laikā bīstamo vielu izliešanu un iepildīšanu pārtrauc. Rezervuāru elpošanas vārstus, uguni norobežojošos šķēršļus un apvaļņojumu uztur darba kārtībā. Apskatot rezervuārus, ņemto šķidrums paraugus, mērot šķidruma līmeni, atverot tvertnes un veicot citus darbus, izmanto ierīces un rīkus, kas pēc trieciena nevar radīt dzirksteli. Autocisternu izliešanas un iepildīšanas vietas aprīko ar cisternu korpusu zemējuma ierīcēm.

Gāzes spiedientvertnes uzpildes laikā ar līmeņrāža un manometra rādījumu palīdzību seko uzpildītās gāzes līmenim, kontrolē līmeni spiedieniekārtas kompleksā (maksimāli 85% no spiedieniekārtas kompleksa ģeometriskā tilpuma). Ja spiedieniekārtas kompleksa uzpildīšanas procesā šķidrās fāzes daudzums autocisternā pārsniedz 85% no kopējā tilpuma, tad veic liekā daudzuma atsūkņēšanu. Piepildīšanas un noliešanas ventiļiem jābūt ar noslēguzgriežņiem.

Remontdarbu laikā pārtrauc visas ar degvielas un gāzu pārsūkņēšanu un uzpildi saistītās darbības. Neattiecas uz sūkņiem un kompresoru ventilatoriem, kuriem jādarbojas nepārtraukti. Rezervuāru tīra un remontē tikai pēc tam, kad veikta rezervuāra tilpnes gaisa un gāzu paraugu analīze, lai pārliecinātos, ka rezervuārā nav sprādzienbīstamas koncentrācijas.

Degvielas uzpildes pistoles ir apgādātas ar drošības vārstiem, kas pārtrauc degvielas noplūdi pistoles noraušanas gadījumā. Sistēmā uzstādīts spiediena kontroles vārsts, kas izslēdz tvaika atpakaļgaitu. Stacija ir aprīkota ar pretfiltrācijas segumiem darba zonās.

6.2. Uzglabājamās vielas

Uzmantojot bīstamās vielas, ievēro to drošības datu lapās minētos un ražotāju noteiktos norādījumus.

Degvielas uzpildes stacijā tiek lietotas sekojošas ķīmiskās vielas:

- benzīns (viegli uzliesmojoša un sprādzienbīstama viela, kas var izraisīt elp vadu iekaisumu, ietekmē centrālo nervu sistēmu, acu kairinājumu, ādas attaukošanos, dermatītu, nieru bojājumus, toksisks norijot. Nokļūstot ūdenī, kanalizācijā var ilglaicīgi negatīvi ietekmēt ūdens vidi, ir toksisks ūdens organismiem);
- dīzeļdegviela (viegli uzliesmojoša un sprādzienbīstama viela, kas var izraisīt elp vadu iekaisumu, ietekmē centrālo nervu sistēmu, acu kairinājumu, ādas attaukošanos, dermatītu, nieru bojājumus, toksisks norijot. Nokļūstot ūdenī, kanalizācijā var ilglaicīgi negatīvi ietekmēt ūdens vidi, ir toksisks ūdens organismiem);
- sašķīdinātā propāna-butāna gāze (viegli uzliesmojoša un sprādzienbīstama viela, kurai piemīt narkotisks efekts, ir smacējoša iedarbība, kontakts var izraisīt ādas kairinājumu un apsaldējumus);
- vējstiklu mazgāšanas līdzekļi (var izraisīt ādas un acu kairinājumu, iekaisumu, kaitīgs norijot);
- bremžu šķīdumi (kairina acu gļotādu un ādu, var izsaukt akūtu un hronisku saindēšanos, kaitīgs ūdens organismiem, toksisks norijot);
- autoatdzesējošie šķīdumi (var izraisīt ādas un acu kairinājumu, kaitīgs norijot);
- minerāleļļas (var izraisīt ādas un acu kairinājumu, kaitīgs norijot) u.c.

Degvielas uzpildes stacijā atrodas sekojoša degviela bīstamajās iekārtās (*skat. 4.tabulu*):

4.tabula

DEGVIELAS VEIDS					
PROPĀNA-BUTĀNA GĀZE		BENZĪNS		DĪZEĻDEGVIELA	
Tvertņu skaits	Degvielas tilpums, L	Tvertņu/sekciju skaits	Degvielas tilpums, L	Tvertņu/sekciju skaits	Degvielas tilpums, L
2	13 400	2	40 000	3	65 000

6.3. Uzglabājamie gāzes baloni un to ekspluatācija

Objekta teritorijā tiek uzglabāti propāna-butāna gāzes baloni tam paredzētā konteinerī. Uzglabājot un lietojot gāzes balonus, tos aizsargā no siltuma avotu iedarbības. Konteineru konstrukcija aizsargā gāzes balonus no tiešas saules staru iedarbības tā, lai tie neuzkarstu. Gāzes balonus novieto ne tuvāk par 1 m no siltuma avotiem un ne tuvāk par 5 m no atklātas liesmas. Attiecībā uz tukšiem un uzpildītiem gāzes baloniem ievēro vienādus drošības pasākumus. Objektā un teritorijā, kurā veic darbības ar degtspējīgām un oksidējošām gāzēm, nodarbinātajiem nenēsāt apģērbu no materiāla, kas uzkrāj statisko elektrību, un apavus ar naglām un apkalumiem, kas var radīt dzirksteles.

Maksimāli pieļaujamā gāzes balonu summārā ietilpība konteinerā nedrīkst pārsniegt 2000 L. Minimālais attālums no konteinerā, kurā ir baloni ar degspējīgām vai sprādzienbīstamām gāzēm, līdz citam gāzes balonu konteineram ir 6 m. Sašķidrinātas gāzes balonu tirdzniecības vietā aizliegts uzpildīt vai remontēt balonus. Konteineru aizslēdz vai citādi nodrošina, lai nepieļautu nepiederošu personu piekļūšanu. Uz gāzes balonu konteinerā izvieto drošības zīmes.

7. UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA

Degvielas un gāzu uzpildes Objektā un teritorijā ugunsbīstamos darbus veic drošā attālumā un ārpus sprādzienbīstamās vides, pirms tam veicot gaisa analīzi, lai pārliecinātos, vai vide nav sprādzienbīstama. Ugunsbīstamo darbu laikā pārtrauc uzpildes, izliešanas un iepildes darbības un novieto attiecīgas zīmes, kas aizliedz iebraukt transportlīdzekļiem. Rezervuāru tīra un remontē tikai pēc tam, kad veikta rezervuāra tilpnes gaisa un gāzu paraugu analīze, lai pārliecinātos, ka rezervuārā nav sprādzienbīstamas koncentrācijas.

Par ugunsbīstamajiem darbiem uzskatāmi darbi, kuros izmanto atklātu liesmu vai kuros rodas dzirksteles, kā arī citi darbi, kas var izraisīt aizdegšanos. Ugunsbīstamo darbu veikšanai paredzētās iekārtas un ierīces uztur darba kārtībā un ekspluatē saskaņā ar ražotāja prasībām. Ugunsbīstamos darbus veic pagaidu vietās vai īpaši iekārtotās vietās. Objekta atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona sastāda un izsniedz darba veicējam norīkojumu ugunsbīstamā darba veikšanai pagaidu vietā (turpmāk – norīkojums). Norīkojumu sastāda atbilstoši 3. pielikumam divos eksemplāros. Viens eksemplārs atrodas pie darba veicēja visu darbu veikšanas laiku, otrs pie norīkojuma izdevēja. Norīkojuma izdevējs to uzglabā vismaz 3 diennaktis pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas.

Avārijas gadījumā ugunsbīstamos darbus Objektā var veikt atbildīgās personas vai tās rakstveidā pilnvarotas personas klātbūtnē bez norīkojuma.

Pirms norīkojuma izdošanas atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona nodrošina iespējamā ugunsgrēka riska novērtējumu klātienē darba veikšanas vietā, nosakot:

- sagatavošanās darbus un to izpildes secību;
- ugunsdrošības pasākumus, darba vietā izvietojamos ugunsdzēsības līdzekļus;
- valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izsaukšanas kārtību;
- gaisa kontroles kārtību sprādzienbīstamās vides noteikšanai;
- darba vietas kontroles kārtību pēc darba beigām un pārtraukumos;
- izpildītāju, kas atbildīgs par vietas sagatavošanu ugunsbīstamiem darbiem;

- izpildītāju, kas atbildīgs par darbu norisi un darba vietas kontroli pēc darba pabeigšanas vai pārtraukumos;
- darba veicēju.

Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem, kuru kopējā dzēstspēja ir vismaz 55A 233B. Ja vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, 5 m attālumā nav iespējams atbrīvot no degtspējīgiem materiāliem, tos aizsargā no aizdegšanās. Ugunsbīstamo darbu vietu pastāvīgi attīra no degtspējīgiem materiāliem.

Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas uzraudzību nodrošina vismaz 4 stundas pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas. Pabeidzot ugunsbīstamos darbus, darba veicējs:

- norīkojumā izdara ierakstu par datumu un laiku, kad darbi pabeigti;
- norīkojumā izdara ierakstu par darba vietas pārbaudes datumu un laiku;
- atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas un darba vietas pārbaudes paraksta norīkojumu.

Aizliegts - metināt, griezt, lodēt un karsēt:

- konstrukcijas un izstrādājumus, ja uz tiem ir nenožuvuši degtspējīgu šķidrumu pārklājumi;
- tvertnes, iekārtas un komunikācijas, kas pildītas ar degtspējīgām vielām un materiāliem vai kurās ir sprādzienbīstama koncentrācija;
- metāla daudzslāņu konstrukcijas, kas pildītas ar degtspējīgu siltumizolāciju;
- vietās, kur ir sprādzienbīstama koncentrācija;
- dobjas konstrukcijas, nepārlicinoties par to saturu;
- lietot apģērbu un cimdus ar eļļas, taukvielu vai degtspējīgu šķidrumu traipiem;
- novietot degvielu tuvāk par 10 m no darbu veikšanas vietas;
- elektrometināšanā par atpakaļvadu izmantot zemējuma tīklu, kā arī Objekta inženiertīklu un tehnoloģisko iekārtu metāla konstrukcijas.

8. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

Ugunsgrēks var izcelties jebkurā vietā un laikā. Nekādā gadījumā nedrīkst krist panikā! Šim nolūkam ir nepieciešams atcerēties sekojošos apsvērumus:

- **ja nav redzama degšanas vieta**, uguns, bet pastāv tikai ugunsgrēka bīstamie faktori - dūmi, paaugstināta temperatūra, nedrīkst tērēt laiku, meklējot, kur deg. Uzreiz jānospiež tuvākā ugunsgrēka trauksmes poga, lai pārējie Objektā esošie cilvēki, sadzirdot ugunsgrēka trauksmes signālu, varētu uzsākt evakuāciju un jāzvana Valsts ugunsdzēsības glābšanas dienestam (turpmāk tekstā - VUGD) pa vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru.
- **ja ir redzama degšanas vieta** un tikai gadījumā, ja degšana ir visai lokāla, piemēram, aizdegusies neliela elektroierīce vai iekštelpu miskaste, var mēģināt nodzēst to saviem spēkiem. Jebkurā gadījumā pirms dzēšanas ir jānospiež tuvākā ugunsgrēka trauksmes poga, lai pārējie Objektā esošie cilvēki, sadzirdot ugunsgrēka trauksmes signālu, varētu uzsākt evakuāciju. Gadījumā, ja degšanu neizdodas pārtraukt pašam ar pirmo mēģinājumu, jāzvana VUGD pa vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112.

Ja kāds no Objektā esošajiem cilvēkiem ziņo par degšanu, nedrīkst kavēties, meklējot aizdegšanas vietu utt. Atrodoties jebkurā Objekta vietā, nepieciešams zināt tuvāko evakuācijas izeju. Ja netiek apdraudēta veselība un dzīvība, nepieciešams aizvērt, bet ne aizslēgt aiz sevis telpu durvis, šādi tiek kavēta ugunsgrēka izplatīšanās un, iespējams, Objektam radīsies mazāki materiālie zaudējumi.

8.1. VUGD izsaukšanas kārtība

Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā nekavējoties zvanīt 112, nosaucot:

- Objekta adresi – "DUS/GUS Lubānas", Lubānas iela 150B, Dreiliņi, Stopiņu nov.;
- ugunsgrēka izcelšanās vietu;
- savu vārdu, uzvārdu;
- tālruņa numuru.

Jāatceras, ka pirmais klausuli noliek VUGD dienesta operators.

Par aizdegšanos nekavējoties ziņot norīkotajai atbildīgajai personai degvielas uzpildes stacijas vadītājam/vecākajam operatoram. Vispārējo apziņošanas shēmu ugunsgrēka gadījumā *skatīt 1. pielikumā* un rīcību degvielas noplūdes gadījumā *skatīt 2. pielikumā*.

8.2. Cilvēku evakuācijas kārtība

Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā pēc ugunsgrēka izcelšanās vietas. Pirmie cilvēki ir jāevakuē no tām telpām, kurās ugunsgrēka apstākļos cilvēku dzīvība ir visvairāk apdraudēta. Evakuējoties no darba vietas jāapskatās sev blakus esošās telpas, vai tur nav palicis kāds nodarbinātais un jāinformē tur esošie nodarbinātie par evakuāciju. Darīt visu iespējamo panikas novēršanai, nomierinot cilvēkus un konstruktīvi informēt par plānoto rīcību.

Evakuējoties pa kāpnēm, centieties turēties pie margām. Piedūmotā vai degošā telpā virzieties rāpus, turot galvu tuvāk grīdai. Virzoties piedūmotā telpā, jārāpo tuvu sienai, lai nezaudētu orientēšanās virzienu. Pārvietojoties piedūmotā ēkā vai telpā mute un deguns jāaizsedz ar samitrinātu auduma lupatiņu.

Ja Jums aizdegas drēbes, nekrītiēt panikā un neviciniet rokas, jo tas tikai veicinās liesmu izplatīšanos. Šādā gadījumā apstājieties, nogulieties uz zemes, sāciet vārtīties uz priekšu un atpakaļ. Ja pie rokas ir viegli neuzliesmojoša auduma sega, galējās nepieciešamības gadījumā mētelis, aptiniet to sev apkārt, tas palīdzēs noslāpēt liesmas. Ja ieraugāt, ka kādam citam ir aizdegušās drēbes, nepieņemiet par pašsaprotamu, ka viņš zina, kā rīkoties. Vispirms paziņojiet, ka viņam deg drēbes, tad nogrūdiēt viņu pie zemes un ripiniet uz priekšu un atpakaļ, kamēr liesmas apdziest. Rīkojieties ātri.

Ja ir iespēja, evakuējoties no telpām uzvelciet virsdrēbes, jo nevar zināt, cik ilgi būs jāatrodas ārā. Uzsākot evakuāciju, saglabāt mieru, neveikt sasteigtas darbības, ievērot atbildīgo personu norādījumus. Palīdzēt cilvēkiem, norādot tuvāko evakuācijas izeju. Sekot evakuācijas izejām, kas ir marķētas ar zīmēm, uz kurām ir attēlotas durvis un cilvēka siluets ar bultu evakuācijas virzienā. Ja Jums šķiet, ka esat kaut ko aizmirsis, nekad neejiet atpakaļ! Jūs varat radīt sastrēgumu, pakļaujot briesmām gan savu, gan citu cilvēku veselību un dzīvību. Nenostājieties pie izejas, turiet ceļu brīvu. Nenostojiet, nenobloķējiet ceļu tiem, kuri nāk aiz jums, kā arī palīdzības dienestiem - policijai, ugunsdzēsējiem vai medicīnas darbiniekiem. Pēc VUGD ierašanās pakļauties tā amatpersonai un rīkoties saskaņā ar viņa norādījumiem. Neejiet atpakaļ ēkā, telpā, kamēr to nav atļāvuši VUGD darbinieki. Esot ārā no telpām, doties uz drošu pulcēšanās vietu, kas atrodas teritorijā pie stellas (*skat. 10. un 11.attēlu*). Informēt VUDG amatpersonu par cilvēkiem, kas atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka vietā.

10.attēls. Drošas pulcēšanās vietas apzīmējums

11.attēls. Droša pulcēšanās vieta nodarbinātajiem un apmeklētājiem.

Ja jums nav izdevies izkļūt no ēkas uguns šķēršļa vai kādu citu apstākļu dēļ, mēģiniet sazināties ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, skaidri un precīzi paziņojot savu atrašanās vietu. Pālieciet savā vietā, mēģiniet radīt troksni, lai pievērstu sev uzmanību un gaidiet palīdzību. Ja telpā ir logi, atvērt tos tikai nedaudz, lai pievērstu apkārtējo uzmanību. Neturiet atvērtu to visu laiku. Aizveriet telpas durvis, noblīvējiet durvju šķirbas, lai mazinātu dūmu iekļūšanu telpā, kurā atrodaties. Ja telpa sāk piepildīties ar dūmiem, turieties pēc iespējas tuvāk grīdai ar seju uz leju. Aizsedziet elpošanas ceļus ar samitrinātu auduma gabalu, lai mazinātu dūmu iekļūšanu elpceļos.

8.3. Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām

Evakuējot cilvēkus ar veselības traucējumiem, jāņem vērā faktors – saasināta psihoemocionālā līdzsvara stabilitāte. Cilvēku ar īpašajām vajadzībām evakuāciju veic viņa pavadošā persona vai degvielas uzpildes stacijas operators, saglabājot maksimāli iespējamo emocionālo un fizisko noturību. Atbildīgās personas norāda evakuētiem cilvēkiem drošu pulcēšanas vietu drošā attālumā līdz tālākiem rīkojumiem. Objektā nodarbinātie ugunsgrēka gadījumā palīdz evakuēties cilvēkiem ar īpašām vajadzībām no apdraudētām telpām uz drošas pulcēšanās vietu. Par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un viņu atrašanos vietu Objektā, ziņo VUGD darbiniekiem.

8.4. Tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšana

Ja Objektā nav ieradušies VUGD darbinieki, elektroenerģijas padevi un degvielas uzpildes sistēmu atslēdz degvielas uzpildes stacijas operators, ja tas neapdraud viņa dzīvību un veselību. Ja Objektā ir ieradušies VUGD darbinieki, lēmumu par ūdensapgādes, elektrības atslēgšanu Objektam un degvielas uzpildes sistēmas atslēgšanu pieņem glābšanas darbu vadītājs.

8.5. Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība

Saņemot informāciju vai sadzirdot signālu par ugunsgrēka izcelšanos, Objekta telpās ir jāatslēdz elektropadeve, bet tikai tāda gadījumā, ja tas neapdraud veselību un dzīvību. Skapī, kas apzīmēts ar elektrības zīmi (*skat. 12.attēlu*), atrodas rokturi jeb sviras, kuras jāpārslēdz uz izslēgtu pozīciju, lai pilnībā atvienotu elektropadevi. Ugunsgrēka gadījumā nepieciešams veikt elektrības atslēgšanu vai pārslēgšanu tādā darba režīmā, ko neietekmē ugunsgrēks. Ja Jūsu drošību, veselību un dzīvību apdraud ugunsgrēks, tad elektrības atslēgšanu neveikt. Ugunsgrēka gadījumā Objektā elektroenerģiju atslēdz degvielas uzpildes stacijas operators, galvenā elektrības atslēgšanas vieta atrodas gaitenī (*skat. 13.attēlu*).

12.attēls. Drošības zīme elektrības sadales skapja apzīmēšanai

13.attēls. Galvenā elektrības atslēgšanas vieta Objektam

8.6. Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu iedarbināšanas kārtība

AUATSS¹ - ugunsgrēka gadījumā, ja vēl nav atskanējusi AUATSS, nodarbinātā pienākums ir informēt Objektā esošos cilvēkus, nospiežot tuvāko trauksmes pogu. Tuvākās AUATSS trauksmes pogas izvietotas evakuācijas ceļos un apzīmētas ar zīmi un paskaidrojošu tekstu (*skat. 7.attēlu*).

8.7. Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība

Laicīga ugunsgrēka atklāšana un tā nodzēšana sākuma stadijā, ir pats svarīgākais faktors materiālo un cilvēkresursu zaudējumu samazināšanai. Vispirms nepieciešams izvērtēt, vai ugunsgrēku būs iespējams likvidēt ar ugunsdzēsības aparātiem, jo tas ir efektīvs maza apjoma ugunsgrēka dzēšanai. Ugunsdzēsības aparātu drīkst izmantot tikai pie sākotnējās, nelielas lokālas aizdegšanās, kas nav sasniegusi bīstamus apmērus. Ja neizdodas nodzēst ar vienu ugunsdzēsības aparātu vai, sajūtot apdraudējumu, savai veselībai un dzīvībai, tad telpa nekavējoties jāpamet un jāevakuējas. Ja ugunsgrēku strauji izplātās, pēc iespējas ātrāk jāpamet ēka vai būve un jāziņo VUGD par ugunsgrēka izcelšanos.

¹ Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma

Redzot ugunsgrēku, ir jāsaprot kādi materiāli un priekšmeti deg, attiecīgi tam izvēloties ugunsdzēsības aparāta tipu, ar kuru efektīvāk dzēst ugunsgrēku (*skat. 2.tabulu*). Pulvera ugunsdzēsības aparāts ir universāls dzēšanas līdzeklis, un tam ir ABC dzēšanas klase. Ar to var nodzēst praktiski visus ugunsgrēku veidus. Pulvera aparāta izmantošana dzēšanā rada papildus piesārņojumu, tāpēc elektroiekārtas, datortehniku ir ieteicams sākotnēji dzēst ar ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparātu, tādā veidā aizsargājot no piesārņojuma apkārtējās telpas un ierīces.

Pulvera ugunsdzēsības aparāta lietošanas kārtība:

Paredzēts, lai nodzēstu ugunsgrēkus, kuros deg cieti materiāli, kas degot rada kvēlojošas ogles, šķidrumus, kūstoši cietus priekšmetus, kā arī elektroiekārtas līdz 1000 V. Korpusā atrodas pulverveida ugunsdzēsamā viela. Aparāts vērtējams, kā darbam nederīgs, ja manometra rādītājs nostājies skalas sarkanajā zonā. Jāņem vērā, ka rokturis ir bloķēts ar speciālu drošības gredzenu, lai nenotiktu nejauša roktura nospiešana, pārvietojot aparātu. Pirms aparāta iedarbināšanas nepieciešams aiz drošības gredzena izraut sprosttapu, kas bloķē roktura nospiešanu. Ar pulvera aparātu sākot dzēst jāatrodas drošā attālumā no uguns. Palaišanas mehānisms iedarbināms, pilnībā nospiežot augšējo rokturi un turot to nospiešā stāvoklī. Gumijas šļūtene paredzēta strūklas efektīvai vadīšanai, dzēšot uguni. Iedarbinot aparātu, šļūtene stingri jātur aiz gala, lai strūklas reaktīvais spēks neizrautu to no rokas. Aparātu var darbināt gan nepārtraukti, gan ar pārtraukumiem, attiecīgi nospiežot un atlaižot augšējo rokturi. Aparāta darba stāvoklis ir vertikāls. Ņemt vērā, ja liesmu dzešana jāveic ar pārvietojamo pulvera aparātu, tad aparāts jāpārvieto uz vietu, kur notiek degšana, to stumjot vai velkot aiz roktura, jāizritina garā šļūtene un jānotēmē uz degošo vietu, stingri turot aiz šļūtenes gala pie uzgaļa. Abi minētie aparāti rada piesārņojumu ar dzēšanas pulveri (*skat. 14. un 15. attēlu*).

14.attēls. Pulvera ugunsdzēsības aparāta lietošanas pamācība

15.attēls. Pulvera ugunsdzēsības aparāti

Ugunsdzēsības pārklāja lietošanas kārtība

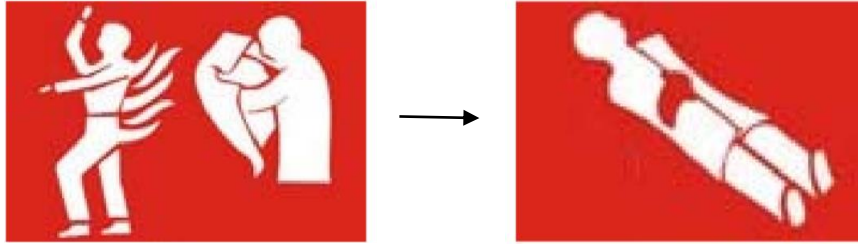
Satveriet lentas ar abām rokām. Izvelciet pārklāju. Uzklājiet pārklāju uz degošās virsmas. Atstājiet pārklāju. Ļaujiet pārklājam atdzist. Drēbju degšanas gadījumā nolieciet cietušo uz zemes, ietiniet cilvēku pārklājā. Ja nepieciešams izsauciet neatliekamo medicīniskās palīdzības dienestu pa tālruni 113 (*skat. 16., 17., 18.attēlu*):

16.attēls. Ugunsdzēsības pārklājs somā

17.attēls. Ugunsdzēsības pārklāja lietošanas pamācība dzēšot degošu virsmu

18.attēls. Ugunsdzēsības pārklāja lietošanas pamācība dzēšot aizdegušās drēbes

8.9. Materiālo vērtību evakuācijas kārtība

Ja ugunsgrēks ir paša darba vietā, telpā, tā ir jāpamet nekavējoties. Materiālo vērtību evakuāciju veic tikai tajos gadījumos, ja tas neapdraud Jūsu dzīvību! Materiālo vērtību evakuācija Objektā ir jāveic nekavējoties pēc ugunsgrēka trauksmes saņemšanas, pēc iespējas vienlaicīgi ar evakuāciju. Ja nodarbinātajiem lietošanā ir nodotas viegli paņemamas materiālās vērtības, to pirms darba telpu atstāšanas paņem līdzī. Evakuētas materiālas vērtības izvietot un pārsegt ārpus ēkas tā, lai tās netraucētu dzēšanas darbus. Gadījumā, ja nav izdevies evakuēt Objektā esošās vērtīgās mantas, par to ir jāziņo VUGD darbiniekiem. Ja šos pasākumus nav iespējams veikt nekavējoties, vai tās apdraud nodarbinātā veselību vai dzīvību, telpas nekavējoties ir jāpamet, bez materiālo vērtību ņemšanas līdzī.

8.10. Atbildīgās/norīkotās personas pienākumi ugunsgrēka gadījumā

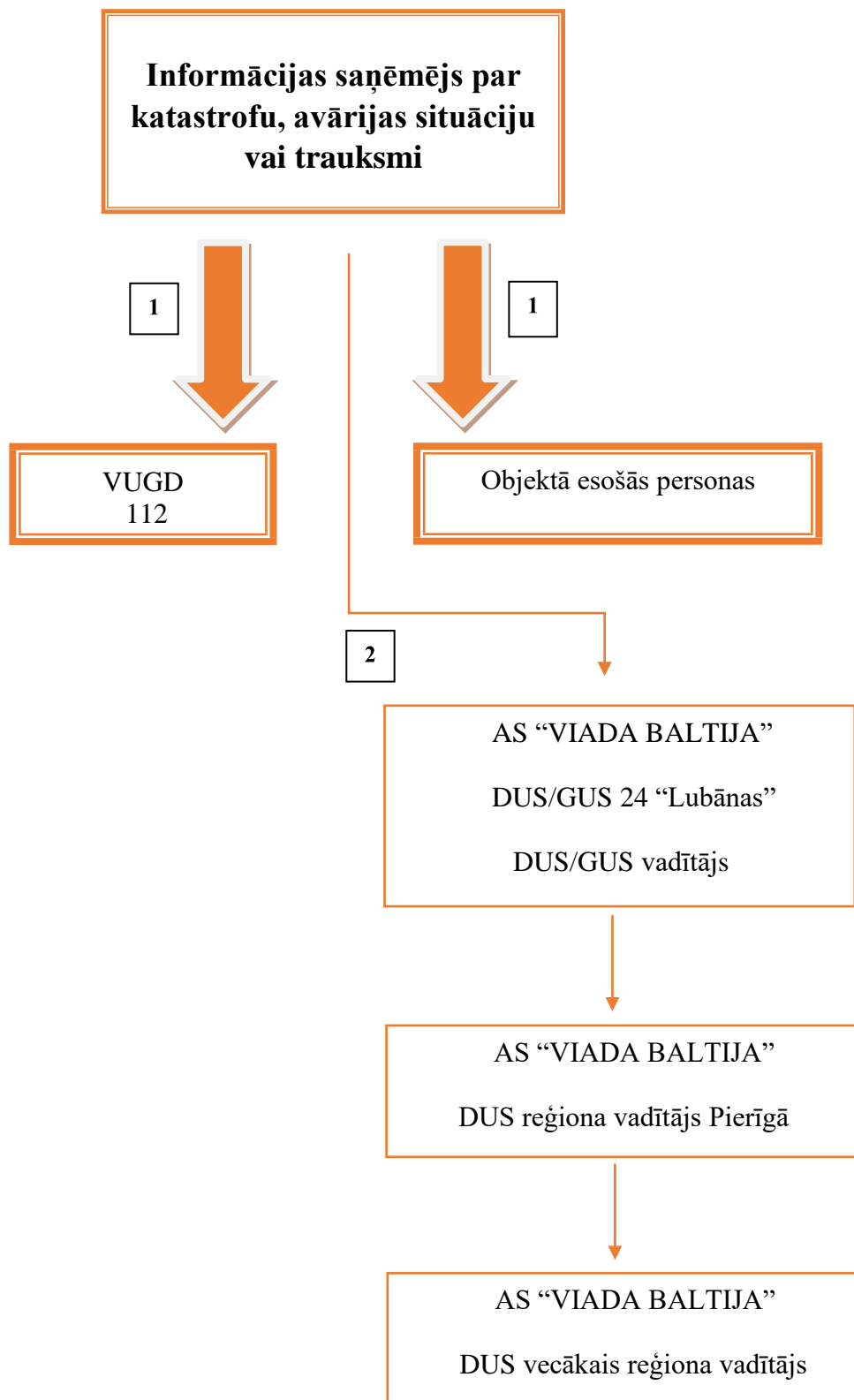
Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības instrukcijas sadaļai “Rīcība ugunsgrēka gadījumā”. Pārliecināties, ka informācija par ugunsgrēku nodota nodarbinātajiem un visiem, kas tajā mirklī atrodas Objekta telpās. Ziņot par ugunsgrēku VUGD, zvanot 112. Darīt visu iespējamo panikas novēršanai, nomierinot cilvēkus, un konstruktīvi informēt par plānoto rīcību. Pulcēt nodarbinātos un visus cilvēkus, kas atrodas Objekta telpās, drošas pulcēšanās vietā un veikt cilvēkus skaitīšanu.

Sagaidīt VUGD amatpersonas, sniegt informāciju par evakuācijas gaitu un norādīt tuvākos ceļus līdz ugunsgrēka vietai. Informēt VUGD amatpersonu par cilvēkiem, kas atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka vietā. Pēc VUGD ierašanās pakļauties Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonai un rīkoties saskaņā ar tās norādījumiem. Atbildīgās/norīkotās personas pienākumi ugunsgrēka gadījumā skatīt *4.pielikumā*.

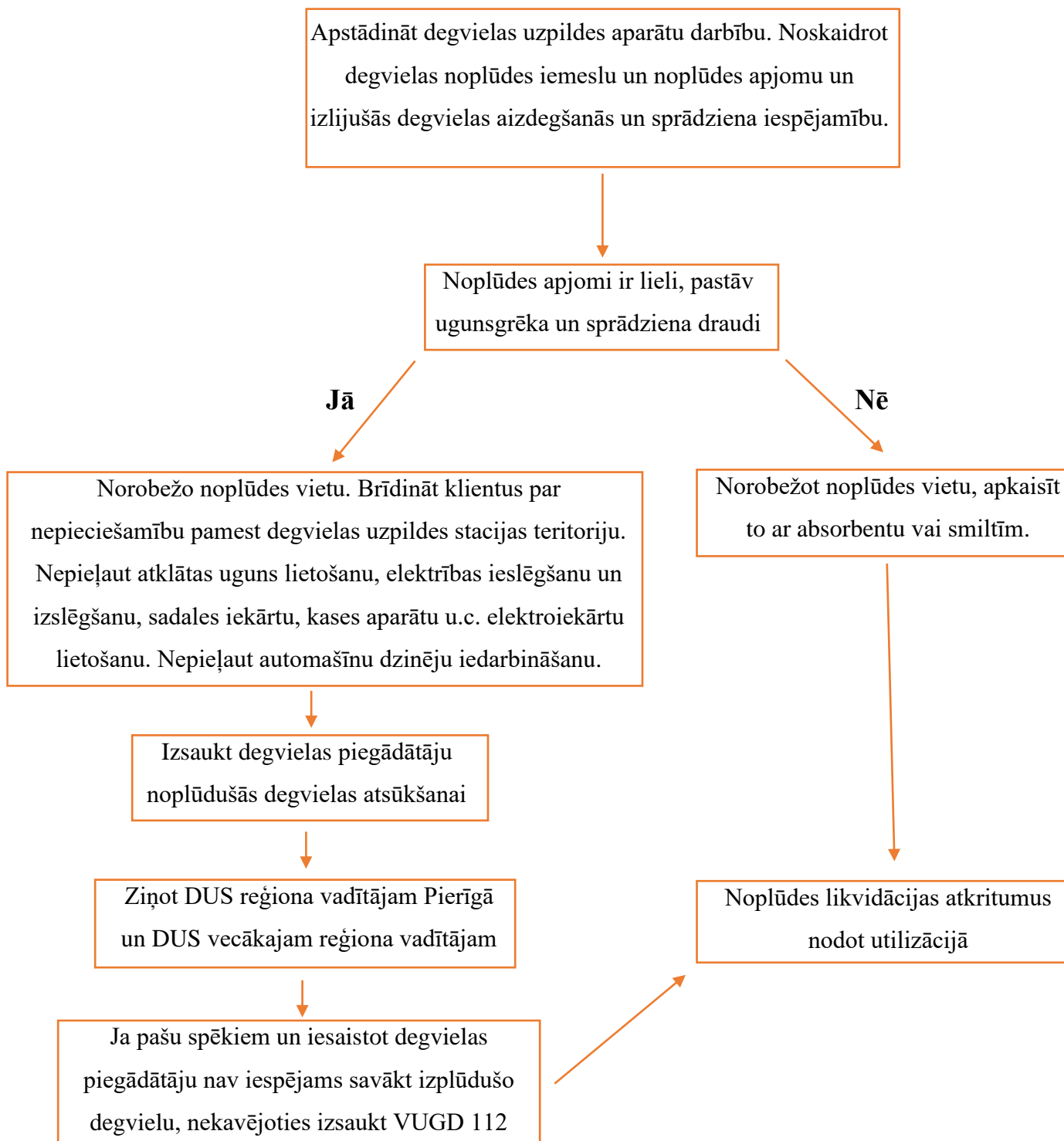
8.11. Nodarbināto pienākumi ugunsgrēka gadījumā

Saņemot informāciju par ugunsgrēku vai atskatot ugunsgrēka trauksmei, nekavējoties pamest ēku pa drošāko un tuvāko pieejamo evakuācijas izeju un doties uz drošas pulcēšanās vietu (*skat. 11.attēlu*). Ziņot par ugunsgrēku VUGD, zvanot 112. Uzturēties drošas pulcēšanās vietā un sekot atbildīgās personas norādījumiem. Aizliegts atstāt drošas pulcēšanās vietu, bez atbildīgās personas (VUGD pārstāvis/atbildīgais/norīkotais par ugunsdrošību Objektā) atļaujas. Dzēst ugunsgrēka izcelšanās vietu ar pieejamajiem līdzekļiem, ja tā ir sākuma stadijā un tas neapdraud veselību vai dzīvību.

VISPĀRĒJA APZIŅOŠANAS SHĒMA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

RĪCĪBA DEGVIELAS NOPLŪDES GADĪJUMĀ

Pielikums Nr.3

11. pielikums
Ministru kabineta
2016. gada 19. aprīļa
noteikumiem Nr. 238

(Pielikums grozīts ar MK 15.09.2020. noteikumiem Nr. 585)

NORĪKOJUMS UGUNSBĪSTAMĀ DARBA VEIKŠANAI

(norīkojuma sastādīšanas vieta)

(norīkojuma sastādīšanas datums)

I daļa (aizpilda pirms ugunsbīstamā darba veikšanas)																															
1. Objekta vai objekta teritorijas nosaukums un adrese																															
2. Darba veikšanas vieta	(norāda ugunsbīstamā darba veikšanas vietu)																														
3. Darba veids	(norāda ugunsbīstamā darba veidu)																														
4. Objekta atbildīgā vai pilnvarotā persona	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu vai fiziskās personas vārdu, uzvārdu, informāciju, ar kuru var identificēt personu)																														
5. Darba veicējs un pilnvarotā persona	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un fiziskās personas vārdu, uzvārdu, informāciju, ar kuru var identificēt personu)																														
6. Darba uzsākšanas datums, laiks	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>plkst.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="10">(diena, mēnesis, gads)</td><td colspan="5">(stundas, minūtes)</td></tr></table>											plkst.					(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)				
										plkst.																					
(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)																					
7. Darba beigšanas datums, laiks	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>plkst.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="10">(diena, mēnesis, gads)</td><td colspan="5">(stundas, minūtes)</td></tr></table>											plkst.					(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)				
										plkst.																					
(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)																					
8. Par sagatavošanas darbiem atbildīgā persona	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi vai fiziskās personas vārdu, uzvārdu, informāciju, ar kuru var identificēt personu)																														

Paraksti:

Objekta atbildīgā vai
pilnvarotā persona
Darba veicējs vai
pilnvarotā persona

(vārds, uzvārds, paraksts)

(atbildīgās personas vārds, uzvārds, paraksts)

II daļa (aizpilda pēc ugunsbīstamā darba izpildes)												
9. Darbs pabeigts un darba izpildes vieta sakārtota										plkst.		
	(diena, mēnesis, gads)							(stundas, minūtes)				
10. Persona, kas atbild par darba vietas uzraudzību četru stundu laikā pēc darba izpildes beigām												
	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un fiziskās personas vārdu, uzvārdu, informāciju, ar kuru var identificēt personu)											

Paraksti:

Objekta atbildīgā vai pilnvarotā persona

(vārds, uzvārds, paraksts)

Darba veicējs vai pilnvarotā persona

(atbildīgās personas vārds, uzvārds, paraksts)

III daļa (aizpilda četras stundas pēc ugunsbīstamā darba pabeigšanas)												
11. Darba vietas uzraudzība pabeigta un ugunsgrēka apdraudējuma nav										plkst.		
	(diena, mēnesis, gads)							(stundas, minūtes)				
12. Par darba vietas uzraudzību atbildīgā persona												
	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un fiziskās personas vārdu, uzvārdu, informāciju, ar kuru var identificēt personu)											

Paraksti:

Objekta atbildīgā vai pilnvarotā persona

(vārds, uzvārds, paraksts)

Darba veicējs vai pilnvarotā persona

(atbildīgās personas vārds, uzvārds, paraksts)

Piezīme. Norīkojumu var apvienot ar cita veida bīstamo darbu veikšanai paredzētu dokumentu, ja tā saturs atbilst šā pielikuma prasībām.

ATBILDĪGĀS/NORĪKOTĀS PERSONAS PIENĀKUMI UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

NR.P.K.	PIENĀKUMI	ZĪMES
1.	Zināt AUATSS manuālo iedarbināšanas ierīču un paneļa atrašanās vietas un prast ar tām rīkoties	
2.	Zināt tuvākā hidranta atrašanās vietu.	
3.	Prast rīkoties ar pieejamiem ugunsdzēsības līdzekļiem, to veic ja tas neapdraud veselību un dzīvību	
4.	Zināt telpu izvietojumu, glabāšanā nodoto rezerves atslēgu atrašanās vietu un piederību konkrētām telpām. Pārzināt Objekta evakuācijas plānu	-
5.	Evakuācijas gadījumā pārliecināties par to, ka visi Objektā esošie cilvēki ir pametuši telpas, pulcē tos droša pulcēšanās vietā un veic to skaitīšanu	
6.	Zināt, kur ir iespējams atslēgt elektrības padevi, veikt to, ja tas neapdraud veselību un dzīvību	
7.	Jānodrošina VUGD nodarbinātajiem iespēju piekļūt Objektam un aizdegšanās vietai. Pēc VUGD ierašanās jāsniedz īss un precīzs situācijas apraksts	-
8.	Zināt rīcības plānu degvielas noplūdes gadījumā	-

INSTRUKTĀŽAS MATERIĀLS PERSONAI, KURA UZRAUGA UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMU

1. Uguns aizsardzības sistēmas darbības noteikšanas kārtība:

- Veikt uguns aizsardzības paneļa ārējo apskati.
- Pārbaudīt gaismas indikācijas elementus dežūras režīmā.
- Pārbaudīt datuma un laika indikācijas atbilstības, nepieciešamības gadījumā koriģēt.
- Veikt uguns aizsardzības paneļa stāvokļa pārbaudi, ja panelis neatrodas darba režīmā, konstatēto bojājumu reģistrēt žurnālā un paziņot apkalpojošajai organizācijai.

2. Uguns aizsardzības sistēmas ekspluatācijas nosacījumi:

- Ugunsgrēka trauksmes gadījumā signāls skanēs pārtraukti. Signāla nodošana apsardzei tiek atlikta uz 30 sek. Ja trauksme netiek atcelta, pēc 30 sek. tiek raidīts signāls.
- Viltus trauksmes gadījumā, apklusināt sistēmu.
- Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības instrukcijas 8.nodaļai.

3. Rīcība ugunsgrēka trauksmes gadījumā:

- Pārbaudīt trauksmes vietu, zonu.
- Ugunsgrēka gadījumā nospiest tuvāko trauksmes pogu.
- Zvanīt VUGD pa tālruni 112, evakuēties.
- Veikt ugunsgrēka dzēšanas darbus, ja tas neapdraud Jūsu veselību un dzīvību.
- Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības instrukcijas 8.nodaļai.

4. Rīcība viltur ugunsgrēka trauksmes, bojājumu gadījumā:

- Apklusināt sistēmu.
- Reģistrēt notikumu "Iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā".

INSTRUKCIJA BĪSTAMO VIELU NOPLŪŽU UN TO SAVĀKŠANAI

AS "VIADA BALTIJA"

Konstatējot bīstamo vielu noplūdi:

- Nekavējoties jāpatur tehnoloģiskie procesi un jāapstādina objekta izmantošana.
- Jānovērš noplūde, noslēdzot armatūras, pielietojot tehnoloģiskos ventiļus, vai ja iespējams noblīvēt noplūdes vietu.
- Norobežo noplūdes vietu.
- Nepieļauj nepiederošu personu piekļūšanu piesārņotajai vietai.
- Nepieļauj priekšmetu vai līdzekļu nokļūšanu pie noplūdušās vielas, kas varētu izraisīt smagās avārijas sekas.
- Darbiniekiem jāizmanto individuālie aizsardzības līdzekļi.

Bīstamo vielu savākšana:

- Jāatbrīvo piesārņotā vieta no piesārņojuma izzolējošā uzglabāšanas konteinerā izmantojot absorbentu vai augsnes virskārtas noņemšanu.
- Ja nav iespējams tik galā ar uzņēmuma esošajiem resursiem tad nepieciešams pieaicināt SIA "EKO OSTA", Valsts vides dienestu vai Valsts ugunsdzēsības glābšanas dienestu.
- Savāktā viela jānodod utilizācijai, nepieciešams ziņot objekta vadībai par vielas noplūdes iemesliem un daudzumu.

Ja bīstamās vielas gadījumā ir cietuši cilvēki nepieciešams sniegt pirmo medicīnisko palīdzību un tikai tad uzsākt vielas noplūdes ierobežošanu vai savākšanu.

Objekta vadītāja vai aizvietotāja pieņem lēmumu par citu dienestu iesaisti.

INSTRUKCIJA SPRĀDZIENA GADĪJUMĀ

AS "VIADA BALTIJA"

Sprādziena gadījumā nodarbinātie var tikt pakļauti nekontrolējamai liesmu un spiediena ietekmei, siltuma starojumam, liesmu, spiediena viļņiem un lidojošu priekšmetu iedarbībai, kā arī var ciest no bīstamo maisījumu reakcijas un no elpošanai piemērota skābekļa trūkuma gaisā.

Rīcība konstatējot sprādzienu:

- Jāinformē Valsts policija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, administrācija un apsardzes kompānija;
- Jāuzsāk objekta evakuācija, ja tas neapdraud Jūsu veselību un dzīvību. Jāapziņo Objekta personas, par evakuāciju nepieciešamību norādot izmantojamās evakuācijas ceļus un izejas un jānorāda evakuācijas pulcēšanās vieta. Pirms evakuācijas uzsākšanas, jāpārbauda, vai ir droši evakuācijas ceļi un pulcēšanās vieta. Nedrīkst veikt personu evakuāciju pa nepārbaudītiem evakuācijas ceļiem uz nepārbaudītu pulcēšanās vietu!
- Jāpārtrauc personu un autotransporta iekļūšana Objektā;
- Jānorobežo sprādziena vieta, ierobežojot personu pārvietošanos tās tuvumā.
- Jāsniedz pirmā medicīniskā palīdzība cietušajiem un jāizvieto tie drošā attālumā no objekta;
- Pēc dienestu ierašanās darbiniekiem jāsniedz pieprasītā informācija atbilstošajiem dienestiem.

Rīcība atrodot sprādzienbīstamu priekšmetu:

- Jāinformē Valsts policija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, administrācija un apsardzes kompānija.
- Jāuzsāk objekta evakuācija, ja tas neapdraud Jūsu veselību un dzīvību. Jāapziņo Objekta personas, par evakuāciju nepieciešamību norādot izmantojamās evakuācijas ceļus un izejas un jānorāda evakuācijas pulcēšanās vieta. Pirms evakuācijas uzsākšanas, jāpārbauda, vai ir droši evakuācijas ceļi un pulcēšanās vieta. Nedrīkst veikt personu evakuāciju pa nepārbaudītiem evakuācijas ceļiem uz nepārbaudītu pulcēšanās vietu!
- Jāpārtrauc personu un autotransporta iekļūšana Objektā.

Spridzekļa (sprādziena) draudu gadījumā:

- Saņemot informāciju (mutiski, rakstiski vai telefoniski) par spridzekļa atrašanos;
- ēkā, ēkā jāsiglabā miers un nekavējoties jāziņo policijai;
- Ziņot apsardzes firmai un paziņot par to uzņēmuma vadītājiem;
- Veikt pasākumus, lai visi darbinieki un apmeklētāji atstātu telpas;
- Pēc cilvēku evakuācijas aizslēgt ārējās durvis un gaidīt policijas ierašanos objektā;
- Pēc policijas darbinieku ierašanās sniegt īsu un precīzu situācijas aprakstu un rīkoties pēc policijas norādījumiem;
- Spridzekļa atrašanās gadījumā aizslēgt briesmu zonā atrodošās durvis, atvērt logus, izslēgt visus tuvumā esošos radioaparātus un mobilos telefonus. Līdz policijas darbinieku ierašanās brīdim kategoriski aizliegts aiztikt spridzekli un ļaut to darīt citām personām.